

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 179

Poznań, środa dnia 19 kwietnia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 18 kwietnia

W Rzymie

Wspaniałe uroczystości kościelne, jakie odbywały się w Rzymie w związku z Wielkim Tygodniem i Rokiem Świętym, zeszły się z ważnymi bardzo naradami politycznymi.

Pobyt w stolicy Włoch wicekanclerza Rzeszy p. von Papena i min. Goeringa, będącego prawą ręką kanclerza Hitlera, nagie zjawienie się w Palazzo Chigi kanclerza austriackiego p. Dollfussa dostarczyły światu politycznemu aż nadto tematów do dyskusji, która zapewne nie zakończy się tak szybko.

Na ogół brak jeszcze ścisłych i dokładnych informacji o przebiegu rozmów w Rzymie. Wiele natomiast przedostaje się do prasy sprzecznych wiadomości. I tak np. biuro prasowe Wolffa w Berlinie twierdziło, że ministrowie Rzeszy nie poruszali w Rzymie sprawy paktu czterech, gdy tymczasem p. von Papen oświadczył dziennikarzom zagranicznym, że zagadnienie to było jednym z głównych tematów rozmów.

W każdym razie nie ulega wątpliwości, że dłuższy pobyt ministrów niemieckich w Rzymie nie ograniczył się dla p. von Papena do rozmów z czynnikami kościelnymi na temat stosunku Kościoła do nowego systemu w Rzeszy, a dla p. Goeringa do rokowań lotniczych między Włochami a Niemcami, jak to podawało oficjalnie.

Niewątpliwie sprawa stosunku katolików niemieckich do rządu Hitlera jest doniosłą zarówno dla Watykanu, jak i dla dzisiejszego rządu berlińskiego. Zagadnienie to jest niezmiernie delikatne i skomplikowane. Wiąże się z trudnymi kwestiami doktrynalnymi i światopoglądowymi. Lecz jednocześnie posiada wyraźne oblicze polityczne. Poglądy katolickie w Niemczech wyraża dotychczas stronnictwo Centrum, z którego wyszedł szambelan dworu papieskiego wicekanclerz von Papen. Centrum od chwili ukończenia wojny odgrywało w Niemczech decydującą rolę języczka u wagi. Ono dostarczyło Rzeszy powojennej największej ilości kanclerzy. Dziś zostało odsunięte od wpływów i znaczenia. Znalazło się poza większością parlamentarną. Nie jest już niezbędne.

Jaka więc będzie dalsza jego polityka? Czy przejdzie do ostrej opozycji? Czy pogodzi się z dzisiejszym stanem rzeczy, na co wskazywałoby wypowiedzenie się Centrum za pełnomocnictwami dla rządu Hitlera? Są to kwestje ważne bardzo dla samego Kościoła. Podobno wicekanclerz Papen za cenę konkordatu Rzeszy z Watykanem (dotychczas konkordaty posiadają poszczególne kraje Rzeszy, ale nie Rzesza sama) chciał uzyskać od Papieża zgodę na utworzenie nowego katolickiego ugrupowania politycznego „Krzyż i Orzeł”, któreby otworzyło współdziałało z dzisiejszym systemem Rzeszy. Po wizycie p. von Papena wiadomościom tym zaprzeczono. Czyżby nie uzyskano zgody Głowy Kościoła? Czy też uznano sprawę narazie za niedojrzałą?

W każdym razie Watykan nie zamiera widzieć wiązać losów Kościoła ka-

Wojska japońskie prą niepowstrzymane na Pekin

Ludność chińska ze stolicy uchodzi na południe

Londyn, 18. 4. (PAT). Biuro Reutera donosi z Pekinu, iż toczy się zażarta walka dookoła miasta nadmorskiego Czing-wang-tao, zajętego od wczoraj przez wojska Mandzu-Ko. Miasto zostało ewakuowane przez Chińczyków, w obawie, że ich odwrót w kierunku rzeki Luan zostanie odcięty przez wojska japońskie. Japończycy usiłują wyprzeć wojska chińskie na prawy brzeg rzeki Luan.

Pekin, 18. 4. (PAT). Wojska japońskie odparły Chińczyków z lewego na prawy brzeg rzeki Luan. W rezultacie tego Japończycy znaleźli się w posiadaniu znacznego obszaru na południe od wielkiego muru chińskiego.

Pekin, 18. 4. (PAT). Kopalnie węgla, eksploatowane przez towarzystwa angielskie w pobliżu Tientsinu, musiały przerwać pracę w związku z operacjami wojsk japońskich. Wielu bogatych Chińczyków porzuciło swoje miejsca zamieszkania w obawie, że Japończycy dojdą aż do Pekinu. Oddziały chińskie zgromadziły się na prawym brzegu rzeki Luan.

Londyn, 18. 4. (Tel. wł.). Z powodu ofensywy japońskiej musiano zamknąć kopalnie angielskiego towarzy-

lickiego z losami Centrum. Uroczyste powitanie wicekanclerza von Papena w Watykanie, przyjęcie przez Papieża ministra Goeringa w mundurze hitlerowskim, wreszcie udzielenie przez Ojca św. w Wielki Czwartek Komunii św. p. von Papenowi wskazują, że zanosi się w Niemczech co najmniej na modus vivendi między systemem hitlerowskim a katolikami.

Pobyt ministrów Rzeszy w Rzymie był pozątem nową manifestacją przyjaźni niemiecko-włoskiej. Dla Niemiec, odczuwających dziś duże odosobnienie, przyjaźń Italii posiada poważne znaczenie. Nic dziwnego, że dano jej wyraz w sposób tak wymowny. Włosi też oczywiście nie gardzą pochwaleniem się swoimi stosunkami z Berlinem.

Ale... Ale, i tu właśnie nastąpił ciekawy moment w rozmowach rzymskich, w tym samym czasie do stolicy Włoch przyjechał kanclerz austriacki Dollfuss. Mussolini przyjmował go uroczysto. Z ministrami Rzeszy oficjalnie go nie zetknął. Na bankiecie wznosił toast na „przyszłość” republiki austriackiej.

Czyż można się mylić co do tego, że wizyta p. Dollfussa w Rzymie była bardzo jaskrawą manifestacją przeciw „Anschlussowi”? Nie można było w sposób bardziej wymowny dać do zrozumienia bawiącym jednocześnie w Rzymie ministrom hitlerowskim: „Kochamy was bardzo, ale na „Anschluss” nie zgodzimy się”.

A trzeba wiedzieć, że chrześcijańskodemokratyczny kanclerz Dollfuss na czele Heimwehry, mającej kontakty z faszystem, walczy w swoim kraju właśnie przeciw hitlerowcom, broni się przed „Anschlussem”, nie chce poddać Austrii pod centralistyczne zapędy dzi-

stwa „British Kailan Mining Administration”, położone pomiędzy Tientsin

i Czingwangtao. Zamożni Chińczycy uciekają w kierunku południowym.

Przed wyrokiem w procesie moskiewskim

Moskwa, 18. 4. (PAT). Na ostatnim posiedzeniu sądu przemawiali obrońcy oskarżonych obywateli sowieckich oraz obrońca Mac Donalda. Obrońcy obywateli sowieckich występowali raczej w roli prokuratorów, oskarżając obywateli angielskich o sprowokowanie do czynu Rosjan. Uznali oni swoich klientów za winnych, ale prosili o nieskazywanie ich na śmierć, aby po odbyciu kary mogli jednak pracować dla dobra Sowietów.

Obrońca Mac Donalda oświadczył, że „trudno wymagać od Anglika, aby prowadził sowiecką propagandę wśród obywateli sowieckich”. Wskazał on pozątem na „podatny grunt dla szpie-

gostwa i sabotażu, na jaki natrafiają, przebywający w Sowietach obywatele zagraniczni”. Obrońca przedstawił Mac Donalda jako człowieka chorego, najmłodszego na ławie oskarżonych i nie znajdującego się w słynnym „spisie zbiegów angielskich z Z. S. R. R.”, złożonym przez jednego z oskarżonych.

Wyrok ma zapadć we wtorek. W moskiewskich kołach politycznych utrzymuje się pogłoska, że Anglikom w żadnym razie nie grozi kara śmierci, choćby nawet taki wyrok miał zapadć. Natomiast ciężkie kary czekają oskarżonych rosyjskich.

Wyjazd MacDonalda do Ameryki

Londyn, 18. 4. (PAT). MacDonald wyjechał do Stanów Zjednoczonych. Premier odbywa podróż na pokładzie okrętu „Berengaria”, który przybędzie

do Nowego Jorku dnia 21 bm. MacDonaldowi towarzyszą rzeczoznawcy gospodarczy.

Prasa angielska o wizytach rzymskich

Londyn, 18. 4. (Tel. wł.). Z powo-

du wizyty przywódcy faszystów angielskich sir Oswalda Mosley'a jak również v. Papena i Goeringa w Rzymie, socjalistyczny „Daily Herald” stwierdza w artykule wstępnym, że faszyzm stał się ruchem międzynarodowym. Faszystowskie Włochy i hitlerowskie Niemcy niewątpliwie będą ściśle współpracowały w polityce zagranicznej, aby faszyzm przenieść także do innych państw. Austria i Węgry już dziś są zdecydowane wstąpić do faszystowskiej ententy.

Przez swój projekt, pisze dalej wspomniany organ, chciał Mussolini zapewnić sobie ze strony MacDonalda przychylną neutralność. Obecność zaś Mosley'a w Rzymie oznacza, że zabiega on o poparcie Mussoliniego w celu przeprowadzenia swych antydemokratycznych zamierzeń w Anglii. Na uwagę zasługuje oświadczenie „domu brunatnego”, który widzi w ruchu Mosley'a radośną zapowiedź zmiany w Anglii. Tem samem angielski ruch faszystowski przekroczył granice tego, co określało się jako „niedowarzoną sensację”. Ruch ten może stać się w Anglii punktem zbornym dla tych wszystkich sił antydemokratycznych. Należy wobec tego zwrócić na niego baczną uwagę i przystąpić do ostrej walki z nim, zanim stanie on się niebezpiecznym.

Liberalny „News Chronicle” natomiast stwierdza, że niema powodu do niepokoju. Mussolini okazał wizycie Mosley'a ograniczone zainteresowanie. Włochy nie prowadziły nigdy polityki niezgodnej z angielską.

Wykład o Polsce

Lille, 18. 4. (PAT). Znany dziennikarz francuski, korespondent „Illustration” w Polsce, p. Omer-Neveux z Poznania, wygłosił w Douai odczyt na temat „Polska w r. 1933”, zorganizowany staraniem Towarzystwa Alliance Franco-Polonoise. Odczyt oprawiany z wielką wszechstronnością i głęboką znajomością sprawy, żywo zainteresował zebraną publiczność. Po odczycie nastąpiło wyświetlenie filmu P. A. T. z napisami francuskimi p. t. „Podróż po Polsce.”

Wielkanoc w polityce

Od szeregu lat w okresie Świąt Wielkanocnych zachodzą ważne zdarzenia w naszej polityce wewnętrznej. Nie sięgając dalej w przeszłość, przypomnimy tylko, że w r. 1929. Wielkanoc obdarzyła nas rządem p. Świątalskiego, który zastąpił „parlamentaryzującego” p. Bartla. W następnym roku 1930 około Wielkanocy znowu upadł — tym razem po raz już ostatni — p. Bartel, a jego miejsce zajął p. Ślaski, który z miejsca zapowiedział śmierć ówczesnego Sejmu o większości lewicowo-opozycyjnej. Wielkanocna „zmiana warty” odbyła się także w r. 1931. Przyszedł wtedy do steru p. Prystor, a z nim, jako minister skarbu, p. Jan Piłsudski, zajmując miejsce p. Matuszewskiego, który — wbrew złożonej przed wyborami przez Józefa Piłsudskiego obietnicy — zamknął budżet na r. 1930-1 sześćdziesięciomilionowym deficytem, przez co okazał się złym „doradcą finansowym”.

Ten związek między Świątami Wielkanocnymi a zmianami w rządzie nie jest przypadkowy. Mniejsze znaczenie ma tu okoliczność, że Wielkanoc przypada z końcem starego lub początkiem nowego okresu budżetowego. Większą rolę gra tutaj zamknięcie sesji zwyczajnej parlamentu i początek siedmioletniego okresu bezsejmowego. Czynnikiem decydującym w obecnym reżymie chodzi o to, aby przez dokonywanie zmian w rządzie w czasie, gdy Sejm nie ma głosu, podkreślić faktyczną niezależność władzy wykonawczej od parlamentu. Za poprzedniego Sejmu, w którym opozycja miała większość, zapowiadało to rządowi spokojny byt bodaj na 8-9 miesięcy. Obecnie wprowadzenie nie grozi rządowi votum nieufności ze strony Sejmu, ale dawny „usus” został utrzymany.

Mówi się o zmianie rządu i w tym roku. Tym razem sprawa jest nieco skomplikowana z powodu przypadającego w maju wyboru Prezydenta Rze-

czypospolitej. Formalnie zaraz po tym wyborze rząd podał się do dymisji, aby nowej głowie państwa dać możliwość doboru ministrów wedle jej uznania. Faktycznie jednak skończy się najprawdopodobniej na ponownym mianowaniu tego samego rządu, a ewentualne zmiany będą odłożone na czas nieco późniejszy. W każdym jednak razie byłoby one nieco utrudnione, gdyby jakaś zmiana czy rekonstrukcja gabinetu nastąpiła na miesiąc przed wyborem prezydenta. Trudności te natomiast nie zachodziłyby wtedy, gdyby prezydent Mościcki został ponownie wybrany, co według naszej konstytucji jest dopuszczalne.

Powyższe uwagi mają tylko teoretyczny — formalny, a zatem dość względny — charakter. W naszych warunkach może wszystko przybrać inny obrót. Faktem jednak jest, że znajdujemy się w okresie przejściowym, co nie jest bez wpływu na działalność rządu.

Działalność ta od zamknięcia sesji sejmowej polega na ogłaszaniu i wprowadzaniu w życie licznych ustaw podczas tej sesji uchwalonych, przyczem w kolejności idą najpierw sprawy mniejszej wagi. Rząd nie skorzystał dotąd z udzielonych mu pełnomocnictw. O ile nam wiadomo, rząd poza przygotowaniami do wykonania uchwalonych ustaw, — a więc przedewszystkiem: samorządowej, akademickiej, o funduszu pracy i konwersji długów rolniczych, — opracowuje pewne nowe plany z zakresu polityki gospodarczej, jednak sfinalizowanie ich nastąpi dopiero po takim czy innym ustaleniu spraw personalnych.

Tak zatem tegoroczna Wielkanoc polityczna przeciągnie się prawdopodobnie do końca maja. Kryje ona w sobie rozmaite zagadki, do których nie jest powołane ani społeczeństwo ani jego reprezentacja, nawet — „współpracująca z rządem”.

M. K.

Blaski i nędze życia naszych emigrantów

Żydzi i Ukraińcy psują nam reputację — Poprawa sytuacji gospodarczej w Argentynie? — Zasługi uczonych polskich w Ameryce Południowej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Buenos Aires. 30 marca.

Istnieje pewnik, że dłuższy okres bezrobocia działa demoralizująco nawet na pracowników uczciwych i ambitnych. Tem łatwiej gnuśnieją i przyzwyczajają się do życia beczynnego ludzie młodzi, niewyrobieni w szkole życiowej, nie mający rodziny i nie zdający sobie sprawy z fatalnych skutków zawodowego lenistwa. Także pewna część imigrantów, legitymujących się paszportami polskimi, nie mile razi brakiem zainteresowania dla jakiegokolwiek zajęcia.

Są to w 95 proc. wychodźcy ukraińscy, typy niesympatyczne i mało kulturalne, pochodzące z Małopolski wschodniej. Indywidualnie często z całą świadomością dyskredytują opinię kolonii polskiej w Argentynie. Jeżeli Ukrainiec się upije i robi awanturę, jeżeli kradnie lub uczestniczy w manifestacjach komunistycznych, to zawsze figuruje w raportach policyjnych, jako obywatel polski. Zresztą osobnik taki powołuje się na swoją przynależność państwową w nadziei, że poselstwo wyciągnie go z najgorszej biedy.

Naodwrot, Ukrainiec lży Polskę, jeżeli dzięki protekcji rodaków lub Niemców udało mu się pozyskać stałą pracę. Wtedy z całą rozkoszą intryguje przeciw Polakom, szkodzi im na każdym kroku i usiłuje pozbawić pracy.

Jako typowy przykład „współzycia” ukraińsko - polskiego posłużyć mogą stosunki w dzielnicy portowej. Dokąd Sud Istnieją tam obok siebie towaryzystwa polskie i ukraińskie. Pierwsze prowadzone uczciwie i sprężysto, zdołało pobić swój własny, piętrowy dom nie mając przytem nigdy do czynienia z policją z okazji jakichkolwiek bójek czy awantur. Drugie mieści się w skromnym, wynajętym domku i słynie z brzydkich sprawek swoich członków.

Nie dość na tem, „kochani” sąsiedzi nasyłali często Polakom swoich palkarzy, którzy mieli przeszkadzać w zabawach i uroczystościach narodowych. Długi czas policja nie mogła się zorientować w sytuacji, gdyż w jednym i drugim towarzystwie byli obywatele polscy. Dopiero niestrudżonym zabiegom b. prezesa p. Ja-

nuszkiwicza i całego zarządu zawdzięczać należy, że komisarz i posterunkowi zrozumieli różnicę między charakterem polskim a ukraińskim. Bywają naturalnie i porządni, lojalni Rusini wśród emigrantów, ale niestety są to wyjątki.

Z Ukraińcami współdziałają w dyskredytowaniu opinii kolonii naszej Żydzi. Szczególnie młodzi synowie Izraela z istic semicką namiętnością manifestują swoje bolszewickie przekonania, przyczem często popadają w konflikty z policją. W prasie co chwile czyta się o aresztowaniu tyłu i tyłu komunistów „polacos”, któremi niemal bez wyjątku są Ukraińcy i Żydzi.

Jest to bolączką kolonii polskiej, która wobec powszechnie znanej ignorancji argentyńskiej jest wprost bezsilna. Nawet częste interwencje p. posła w redakcjach dzienników niewiele pomagają, gdyż reporterzy trzymają się ściśle sprawozdań policji i nie mają ani czasu, ani chęci pytać się przestępców o ich narodowość i wyznanie. Jedyną radą byłaby ściślejsza selekcja emigrantów w Polsce, o co Argentyna już niejednokrotnie się upominała, lecz co zapewne pozostanie „marzeniem ściętej głowy”.

Wracając do bezrobocia, objawiającego się w formie przykrych, zazwyczaj należy, że rychło nastąpi pewne odprężenie na rynku pracy. Rząd federalny wyznaczył 10 milionów pesos na budowę dróg publicznych, poza tem większe sumy na te same cele wyasygnowały władze prowincjonalne. Pozwoli to zatrudnić liczne robotników niefachowych, do których zaliczają się przedewszystkiem imigranci polscy. Być może, że i zawodowe „laziaki” wezmą się do pracy zamiast pędzić żywot beczynny. Na dowód, jak radzą sobie niejedni obywatele polscy, pozwolę tu sobie przytoczyć notatkę „La Prensa” z dnia 30 stycznia r. b. p. t.: „Lukratywnie bezrobocie”.

„Bezrobotni w Paranie i bliższych okolicach wcale się nie denerwują swoją bezczynnością. Bez przerwy rozwijają akcję swoją z zapalem, którego nie wykazywali przy poszukiwaniu pracy. Za dnia pruszą o jałmużnę, wieczorem grają w karty o pieniądze lub popełniają kradzieże, w przerwach śpią lub poświęcają czas swój roz-

dawaniu komunistycznych ulotek o treści obraźliwej dla rządu argentyńskiego. Nadmieniamy, że działalność taka musi się oplacać, skoro na 160 zaarrestowanych znaczna większość miała po 80 pesos w kieszeni, nie licząc depozytów w bankach. Poza tem stwierdzono przy badaniu dokumentów osobistych, że ci zwolennicy zebrań usiłując zapomnieć o swej „nędzy” grali zawzięcie w „quinela”. (rodzaj improwizowanej i niedozwolonej loterii). Aresztowani bezrobotni niemal wszyscy są cudzoziemcami, wśród których przeważają Polacy. Od siebie dodajemy, że statystyka kryminalnych przestępstw wykazuje w ostatnich czasach bardzo liczny udział obywateli polski.”

W dalszym ciągu swej notatki „La Prensa” ubolewa, że Polska wysyła najgorszy materiał do Argentyny i, że należałoby w przyszłości stosować kryterium przy rozdawaniu wiz konsularnych. Po dwóch dniach wyżej wspomniany organ umieścił na skutek interwencji p. posła Mazurkiewicza sprostowanie, w którym częściowo odwołała swoje ataki na obywateli polskich. Incydent z „La Prensa” świadczy wymownie, jak bardzo nam szkodzą nasi współobywatele ukraińscy. Nie ulega bowiem kwestii, że między aresztowanymi emigrantami polskimi w Paranie 99 proc. było Ukraińców. Niestety w Argentynie wiedzą bardzo mało o istnieniu „mniejszości narodowych”. Żywią dla nich conajwyżej platoniczne współczucie, uprawiając u siebie bezwzględnie politykę asymilacyjną. Opornych, lub wyznających doktrynę „postępowa”, aresztują i wywożą do Ziemi Ognistej, lub w najlepszym razie deportują zagranicę.

Pisząc moje sprawozdanie o rzeczach przykrych i bolesnych pragnęłbym je zakończyć wiadomościami miłszymi dla serca czytelników. Oto Polacy w Argentynie słusznie mogą być dumni z potomków starszej braci wychodźczej, dzieci bohaterów z powstań r. 1848 i 1863. Chociaż naogół dzieci te, od młodości przebywające w otoczeniu obcym i uczęszczające do szkół miejscowych, nie znają już języka ojczystego, to jednak ich patriotyzm i przywiązanie do Ojczyzny są wprost wzruszające.

Warto wymienić na tem miejscu dwóch konsulów polskich, Domejkę w Santiago de Chile i Łukaszewicza w Montevideo. Obaj, nie wladając już mową polską, bardzo serdecznie zajmują się wychodźcami polskimi i wprost wzorowo wywiązują się ze swych funkcji.

W stolicy chilijskiej istnieje ulica Domejki dla uczczenia zasług ojca dzisiejszego konsula, Ignacego Domejki, który swego czasu był przyjacielem naszego wielkiego poety narodowego, Adama Mickiewicza, a potem wyemigrował do Chile i był profesorem uniwersytetu w Santiago. W Peru żywa jest pamięć o pułk. Habigu, któremu postawiono wspaniały pomnik, jako najwybitniejszemu pionierowi rozwoju tego kraju.

W Argentynie żyją dwaj bracia Wagnerowie, wnukowie Adama Mickiewicza. Obaj są przyrodnikami z zamiłowania, poświęcającymi się badaniom starożytnej kultury indiańskiej. Starszy, Emil jest dyrektorem muzeum prowincjonalnego w Santiago del Estero, gdzie wspólnie z bratem kieruje wykopaliskami w Liatta Manta.

Niebawem ukazać się ma czterotomowe dzieło uczonych polskich pod tytułem: „La Civilización Chacosantiguena” („Cywilizacja terytorjów Chaco i Santiago del Estero”). Zasługi polskich pionierów nauki zostały niedawno uznane nadaniem francuskiej Legii Honorowej Emilowi Wagnerowi, który jest zarazem honorowym korespondentem muzeum paryskiego.

Sławnym przyrodnikiem a zarazem inżynierem jest również p. Artur Poznański, którego zasięg działalności rozciąga się na trzy państwa: Peru, Boliwję i Chile. Szczególnie interesuje go słynne w historii Inków jezioro Titicaca. W najbliższych okolicach tego „morza kontynentalnego” obserwować można jeszcze typy Indian, niekniętych kulturą nowoczesną. W roku ubiegłym bawił p. Poznański na kongresie amerykańnistów w Buenos Aires jako delegat Boliwji, zapraszając w imieniu swego państwa kolegów argentyńskich na wycieczkę przyrodniczą w okolice Titicaca. Rząd argentyński wysłał swoich przedstawicieli do wymarzonego kraju przyrodników, skąd uczeni nadsyłają obecnie entuzjastyczne sprawozdania.

Tyle wydarzeń, które ostatnio były tematem rozmów w łonie kolonii naszej. Więcej niestety rzeczy przykrych, niżeli pocieszających, mimo to nie upadamy na duchu i wytrwale dążymy do lepszego jutra. W Argentynie

trzeba mieć sporą dozę cierpliwości, aby dojść do celu, a cierpliwości tej nauczyła Polaków stuletnia niewola.

TOMASZ WOJNOWSKI.

Posel Wysocki w Rzymie

Paryski „Temps” notuje wiadomość o pobycie w Rzymie posła polskiego w Berlinie p. min. Wysockiego. Chociaż podróż ta ma charakter wy-poczynkowy, pisma zagraniczne zadają jej znaczenie polityczne w związku z pobytem w stolicy Włoch ministrów Rzeszy niemieckiej.

W Londynie wobec akcji Hitlera

„Moment” z 10 b. m. podaje korespondencję z Londynu, która rzuca światło na zakulisową walkę żydostwa w Anglii z polityką hitlerowską w Niemczech przeciw Żydom. Żydowski komitet do spraw polityki zagranicznej („Joint Foreign Committee”) nawiązał kontakt z ambasadorem niemieckim, Hörschem, a przez niego z ministrem spraw zagranicznych Rzeszy:

„Joint Foreign Committee nawiązał bezpośrednie rokowania z rządem Hitlera. Nastąpiło kilka spotkań z ambasadorem niemieckim w Londynie, p. Hörschem. Ostatni skomunikował go z niemieckim ministrem spraw zagr., Neurathem...”

Narady początkowo zaprowadziły bardzo daleko: Żydzi mieli ogłosić, że przesadzili, informując o prześladowaniu Żydów w Niemczech:

„Oni (przedstawiciele J. E. C.) zgodzili się, że jeżeli rząd Hitlera zaprzestanie bojkotu, to Żydzi również odwołają bojkot i nawet ogłoszą odezwę, w której miałyby być podkreślone, żeśmy przesadnie opisywali w Anglii terror hitlerowski...”

Kilku wybitniejszych Żydów uznało ten krok za ryzykowny ze względu na dalsze stosunki z prasą angielską, która zajęła wyjątkowo przychylny stanowisko dla Żydów:

„Gdyby obecnie takie oświadczenie rzeczywiście zostało zgłoszone przez przywódców żydowskich — stanowiłoby to największą zdradę ze strony Żydów wobec angielskiej opinii publicznej...”

Pod wpływem tego argumentu takie oświadczenie nie tylko nie zostało ogłoszone, lecz „Joint Foreign Committee” zmienił swój stosunek do Hitlera. Na tę zmianę wpłynęły trzy przyczyny: 1) przekonano się, że ludzie Hitlera nie są skłonni do radykalnej zmiany dotychczasowego stosunku do Żydów; 2) jakaś „bardzo wpływowa osoba” przedstawiła położenie Żydów w Niemczech w czarnych kolorach; 3) chęć zachowania wpływu na masy żydowskie, które poczęły odwracać się od polityki oficjalnych organizacji — „Związku Gmin Żydowskich” i „Joint For. Com.” Na to zachwianie się wpływu tych organizacji wskazuje utworzenie pod przewodnictwem posła liberalnego, majora Natana, t. zw. „Komitetu Doradczego”, którego zadaniem jest obmyślenie środków pomocy Żydom w Niemczech. Warstwy kupieckie na własną rękę ogłosiły bojkot, tak, że np. handlarze futer całkowicie zbojkotowali wyroby z Niemiec:

„Handel futrzany w Niemczech został całkowicie sparaliżowany. Ten fakt tak przeraził rząd Hitlera, że wysłał on specjalnych agentów do pertraktacji z kupcami, aby osłabić wrażenie...”

Gabinet Rzeszy

Berlin. 18. 4. (PAT). W ciągu dnia dzisiejszego kanclerz Hitler wraz z ministrami Rzeszy powrócą z urlo-pów świątecznych. W środę odbędzie się posiedzenie gabinetu Rzeszy.

Wycieczka młodzieży szkolnej do Kopenhagi

Gdynia. 18. 4. (Tel. wł.) Na Zielone Świątki wyrusza na statku „Pula-ski” wielka wycieczka młodzieży do Kopenhagi. Uczestnicy wycieczki rekrutować się będą ze średnich zakładów naukowych całej Polski. S. B.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO LAZARZ

Plenarne zebranie z referatem p. red. Adama Piotrowskiego, odbędzie się w środę 19. bm. o godz. 20 w lokalu „Kasyna Obywatelskiego”, ul. M. Focha 51. O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Wybory do senatu gdańskiego w końcu maja

Gdańsk, 18. 4. (Tel. wł.) Senat na dzień 28 maja gdański wyznaczył wybory do senatu

Nowy minister poczt i telegrafów

Warszawa, 18. 4. (PAT.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek prezesa Rady Ministrów, mianował w sobotę p. Emila Kalińskiego ppułk. W. P. ministrem Poczt i Telegrafów.

Warszawa, 18. 4. (PAT.) Nowo-

mianowany minister Poczt i Telegrafów ppułk. inż. Emil Kaliński w obecności prezesa Rady Ministrów złożył na Zamku na ręce Pana Prezydenta R. P. przysięgę w sobotę o godz. 11.

Wielkanoc w Watykanie

Uroczyste nabożeństwo w Bazylice św. Piotra

Citta del Vaticano, 18. 4. (PAT.) Wskrzeszając tradycję, przetrwaną po r. 1870, Ojciec Święty celebrował w pierwsze święto wielkanocne uroczystą mszę pontyfikalną w Bazylice św. Piotra. Obecni byli na niej: duński następca tronu, wicekanclerz Austrii Dollfus, wicekanclerz Papen, kardynałowie oraz korpus dyploma-

tyczny. Bazylikę wypełniły tłumy wiernych. Po odprawieniu mszy św. Ojciec Święty udał się do t. zw. Sali Błogosławieństw, z której balkonu pobłogosławił niezliczone tłumy wiernych, zebrane na placu. Ukazanie się Ojca Świętego wierni powitali z entuzjazmem.

Pielgrzymka akademików polskich u Ojca św.

Rzym, 18. 4. (PAT.) Ojciec św. przyjął w sali tronowej pielgrzymkę akademików polskich. W dłuższym serdecznym przemówieniu papież wyraził zadowolenie, i ojcowską radość z tak licznej reprezentacji „drogiej jego sercu Polski, z którą łączy go szczególnie silne węzły”. Podkreśliwszy potrzebę braterstwa, odczuwaną w obecnym momencie historii, papież oświadczył, iż dumny jest, że wśród przedstawicieli licznych naro-

dów, obecnych w Rzymie na początku Roku Świętego, nie brak reprezentantów Polski, którą Ojciec św. poznał tak dobrze jeszcze jako nuncjusz w Warszawie.

Papież udzielił następnie błogosławieństwa członkom pielgrzymki i całej Polsce. Ojciec św. wysłuchał następnie śpiewu „Boże coś Polskę”, po czym pożegnał pielgrzymkę po polsku wypowiedzianymi słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.”

Wybryki bezbożników hiszpańskich

Zamach terrorystyczny na pałac biskupi

Paryż, 18. 4. (Tel. wł.) W Barcelonie w Wielką Sobotę grupa bezbożników napadła na kościoły, wypędzając z nich modlące się u Grobów tłumy. Gdy zjawiała się policja, po napastnikach nie było już śladu, atoli krótko potem władze bezpieczeństwa zaalarmowane zostały znów napadem na inną świątynię. Wysiłkom oddziałów policji i wojska udało się w końcu unieszkodliwić bezbożników, przyczem doszło do krwawego starcia, wskutek czego kilka osób odniosło ciężkie rany.

Zajścia w Wielką Sobotę spowodowały, że świątynie w niedzielę wielkanocną świeciły prawie pustkami, większa bowiem część ludności w obawie

przed aktami teroru na nabożeństwa nie poszła.

W mieście Almeria, (stolica Andaluzji — Red.) niewyśledzeni sprawcy podłożyli maszynę piekielną pod pałac biskupi. Siła wybuchu była tak wielka, że jedno skrzydło pałacu się zawaliło zupełnie, grzebiąc pod gruzami kilkanaście osób, z których dwie poniosły śmierć. I ten ohydny zamach był dziełem bezbożników.

W Madrycie doszło w niedzielę wielkanocną również do licznych starć między policją a kolporterami bibuły bezbożniczej.

O podobnych zajściach donoszą także z Walencji, Bilbao, Saragossy i in.

Lotnicy polscy w stolicy Bułgarii

Sofja, 18. 4. (PAT.) W sobotę o godz. 11 na lotnisku w Bozursziszte wylądowało siedem polskich samolotów, którymi przybyli dyrektor departamentu lotnictwa cywilnego Filipowicz, minister R. P. w Bukareszcie Arciszewski, dyrektor Makowski i przedstawiciele polskiego przemysłu lotniczego. Na lotnisku powitali przybyłych gości: dyrektor bułgarskiego lotnictwa cywilnego Michajłow, wiceprezesi Aeroklubu Bułgarskiego, poseł polski w Sofji Tarnowski, prezes Towarzystwa Polsko-Bułgarskiego Zoszczew, liczni członkowie Aeroklubu Bułgarskiego, organizacyjni polsko-bułgarskich, dziennikarze i tłumy publiczności.

Przybyli goście w towarzystwie lotników bułgarskich oraz personelu poselstwa R. P. udali się do Sofji. Program pobytu lotników polskich przewiduje zwiedzenie kąpieliska Banek oraz udział w nabożeństwie Wielkanocnym, poczem w poselstwie R. P. odbędzie się święcone. Na poniedziałek zapowiedziane są uroczystości lotnicze.

Prasa bułgarska entuzjastycznie wita gości polskich szeregiem specjalnych artykułów i notatek. Organizacją pobytu i uroczystościami na cześć przybyłych zajmuje się Aeroklub Buł-

garski ze współudziałem przedstawicieli polskiego przemysłu lotniczego i Izby Polsko-Bułgarskiej.

Sofja, 18. 4. (PAT.) Wobec przeszło 50 000 widzów rozpoczęły się w Sofji uroczystości lotnicze polsko-bułgarskie. Uroczystości otwarta została w obecności przedstawicieli króla, władz i reprezentantów państw odegraniem hymnów narodowych polskiego i bułgarskiego. Pierwsze przemówienie wygłosił wiceprezes Aeroklubu bułgarskiego Popkrestow, który w entuzjastycznych słowach podniósł wyniki, osiągnięte przez lotnictwo polskie, oraz podkreślił przyjaźń, jaką Polska okazuje Bułgarii. Następnie przemawiał szef departamentu lotnictwa cywilnego płk Filipowicz, który dziękował za serdeczne przyjęcie, zgotowane delegacji polskiej.

Brawurowe loty, dokonane przez lotników polskich i bułgarskich, wywołały burzliwy entuzjazm wśród publiczności. Po wylądowaniu samolotu porucznika Oriłowskiego tłum przerwał kordon i wyniósł na ramionach lotnika, którego przy dźwiękach hymnu polskiego udekorowano honorową odznaką lotnictwa bułgarskiego. Wieczorem odbył się bankiet, wydany przez Aeroklub bułgarski na cześć gości polskich.

Dzień Polski w Lille

Lille, 18. 4. (PAT.) Wczoraj odbył się na międzynarodowych targach w Lille wielki Dzień Polski z udziałem specjalnie przybyłego radcy ambasady Rzplitej w Paryżu p. Frankowskiego, szeregu wybitnych osobistości

ze świata oficjalnego, przemysłowego i politycznego oraz organizacyj polskich, francuskich i belgijskich.

Oficjalny bankiet zgromadził około 500 osób. Przemawiali na bankiecie: prezes Targów Delpouse, sekretarz

gen. Debus, radca Frankowski, przedstawiciele miasta, prefektury i t. d. W czasie bankietu radca Frankowski wręczył p. Bouchery odznakę krzyża kawalerskiego Polonia Restituta za zasługi na polu współpracy z Polską. Na zakończenie goście udali się do polskiej sekcji Targów, zawierającej 9 stoisk. Ogólny przebieg manifestacji przyjaźni polsko-francuskiej miał charakter imponujący.

Ze stolicy

Warszawa, 18. 4. (Tel. wł.) Podczas świąt stwierdzono wiele wypadków katastrof samochodowych. Jeden z nich, na ul. Zielenieckiej, pociągnął za sobą jedną ofiarę zabita i trzy ciężko ranne. Z innych wypadków należy zanotować masowe zatrucie 21 lokatorów schroniska noclegowego „Cyrk”. Liczne były też wypadki porażenia przy przygotowywaniu petard wielkanocnych. Najpoważniejszy wydarzył się w hotelu Bristol, gdzie petardy przygotowywał gospodarz wraz z synem i jego przyjaciółmi. Z nieustalonych przyczyn nastąpił wybuch, który wszystkich ciężko poranił. (w)

Świątokradztwo

Warszawa, 18. 4. (Tel. wł.) W czasie świąt w nocy z soboty na niedzielę dokonano świątokradztwa w kościele Najświętszej Panny Marji na Nowem Mieście w Warszawie. Z wielkiego ołtarza skradziono bardzo cenną i pamiątkową monstrancję wysadzaną brylantami turkusami, szmaragdami i innymi kamieniami. Monstrancja była używana dwa razy na Wielkanoc i podczas czterdziestogodzinnego nabożeństwa. Władze dotąd nie ujęły sprawców kradzieży. (w)

Polski transportowiec do Egiptu

Gdynia, 18. 4. (Tel. wł.) Wypłynął stąd do Aleksandrii polski statek handlowy „Wilno” z ładunkiem 600 standardów drzewa (kantówki). W drodze powrotnej „Wilno” weźmie w Tryjeście tytoni i prawdopodobnie w Palermo ładunek owoców południowych. Podróż „Wilna”, którym dowodzi kap. Józef Borkowski, potrwa około 3 miesięcy. S. B.

Przepowiednia pogody na środę:

Po lekkim przymrozku w nocy, w dzień zachmurzenie zmienne. Wiatr północny, względnie północno-wschodni.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.88 1/2 zł, w Gdańsku 8.91 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Pol. ski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 210.00 zł, gotówką 208.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173.76 zł, gotówką 173.42 zł.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 18. 4. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy paritetu Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto poznańskie 700 g/l. 2. żyto pomorskie 695 g/l. 3. pszenica poznańska i pomorska 721 g/l. 4. owies poznański i pomorski 445 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 270 tonn par. Poznań . . . 18,00

Ceny orientacyjne:

Żyto . . . 17,75—18,00

Usposobienie spokojne.

Pszenica . . . 35,00—36,00

Usposobienie stałe.

Jęczmień 681—691 g/l. . . 14,25—15,00

Jęczmień 643—662 g/l. . . 13,75—14,25

Usposobienie spokojne.

Owies . . . 11,50—12,00

Usposobienie spokojne.

Mąka żytnia 65% w/w work. 27,50—28,50

Usposobienie spokojne.

Mąka pszenna 65% w/w work. 54,00—56,00

Usposobienie stałe.

Otręby żytnie . . . 8,25—9,00

Otręby pszenne . . . 9,00—10,00

Otręby pszenne (grube) . . . 10,25—11,25

Gorzyczka . . . 42,00—43,00

Wyka latowa . . . 12,50—13,50

Peluszka . . . 12,00—13,00

Groch Victoria . . . 21,00—23,00

Groch Folgera . . . 35,00—40,00

Lubin niebieski . . . 7,00—8,00

Lubin żółty . . . 8,50—9,50

Seradela . . . 11,00—12,00

Ziemniaki jadalne . . . 1,90—2,00

Ziemniaki fabr. za kilo % 11

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 195 tonn, maki żytnie 50 tonn, maki pszenne 25 tonn, otrąb żytnich 30 tonn, otrąb pszennych 20 tonn.

Uwagi: Specjalne gatunki ziemniaków eksportowych ponad notowanie.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 18. 4. 1933 r.

Tendencja dzisiejszego pierwszego posiedzenia giełdowego była ożywiona.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% poz. konwers. po 42,60, 4% premj. dol. po 56— oraz 4% poz. inwest. po 100— natomiast ofiarowano 3% poz. bud. po 41— Z papierów komunalnych obracano 8% obl. m. Poznania z r. 1929 po 92—% w transakcjach

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. zwykły kowały lekko 4 1/2% listy dol. stare, które notowały 36% w placeniu, również placono za 4 1/2% listy dol. amort. 42—% oraz za 4% listy zast. konwert. 35 1/2%, zaś 4 1/2% listy żytnie ofiarowano po 5 1/2%. Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 73— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 42.60% P.
8% obl. m. Poznania z 1929 r. 92 +
4 1/2% dol. listy P. Z. K. 36 1/4% P.
4 1/2% listy dol. w zlocie amort. P. Z. K. 42% P.
4% listy zast. konw. ostepm. P. Z. K. 35 1/2% P.

(Kurs w złotych)

4% poz. premj. dol. serja III 56.— P.
4 1/2% listy żytnie P. Z. K. 5.50 O.
4% Prem. Poż. Inwestycyjna 100— P.
3% pożyczka budowlana, serja I 41.— O.
Tendencja ożywiona.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 18. 4. 1933 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	124.32	124.63	124.01
Gdańsk	174.10	174.53	173.67
Holandja	360.15	361.05	359.25
London	30.55	30.70	30.40
N. Jork czek	8.865	8.885	8.845
N. Jork kabel	8.87	8.89	8.85
Paryż	35.11	35.20	35.02
Praga	26.55	26.61	26.49
Sztokholm	162.00	162.80	161.20
Szwajcaria	172.55	172.98	172.12
Włochy	45.90	46.12	45.68
Berlin	212.15		

Tendencja: europejskie dewizy mocniejsze, amerykańskie słabsze.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poz. bud. 41.75
4% poz. inwest. 101.75
5% poz. konwers. 43.50—44.00
6% poz. dolarowa 55.75—56.25
4% poz. dol. 55.75
7% poz. stabil. 54.38—54.88

Tendencja: niejednorodna.

Akcje w złotych:

Bank Polski 75.00
Lilpop 11.02
Starachowice 8.80
b. kup. na rok 1931/32.

Tendencja utrzymana.

PLODY ROLNICZE

Berlin, 18. 4. 1933 r.

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Pszenica march.	187,00—189,00
Tendencja spokojna.	
Zyto march.	153,00—155,00
Tendencja słabsza.	
Jęczmień browarowy . . .	172,00—180,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	163,00—171,00
Tendencja spokojna.	
Owies march.	123,00—126,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	23,00—27,00
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	20,60—22,60
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne	8,40—8,90
Tendencja spokojna.	
Otręby żytnie	8,70—8,90
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	20,00—23,00
Groch drobny jadalny . . .	19,00—21,00
Groch pastewny	13,00—15,00
Peluszka	13,00—14,00
Bob	12,00—14,00
Wyka	13,50—14,50
Lubin niebieski	8,50—9,75
Lubin żółty	12,00—13,00
Seradela nowa	17,00—21,00
Kuchy lniae	10,30—11,00
Kuchy z orzecha ziemnego .	10,90
Kuchy mielone (mączka) . .	11,00
Wytłoki suche	8,50
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg	9,40
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	10,20
Platki ziemniaczane	13,80
Śloma z pras drut.	0,55—0,80
Śloma p pras drut.	0,40—0,55
Śloma owsiana drut.	0,40—0,55
Śloma jęczmienna drut. . . .	0,40—0,60
Śloma z dług. wiazana . . .	0,70—1,05
Śloma z pras sznur.	0,60—0,85
Śloma p pras. sznur.	0,50—0,70
Sieczka	1,35—1,50
Siano handlowe, suche . . .	1,10—1,30
Siano dobre I. pokosu . . .	1,70—2,15
Tendencja stała.	
Siano dobre II. pokosu . . .	2,30—2,60
Lucerna luzem	2,40—2,70
Tymotka luzem	2,40—2,70
Ogólna tendencja niejednorodna.	

Konkurs branż bławatniczo-konfekcyjnych

Jak w bajce...

Chciałoby się wymienić szczególnie po szczegółu, motyw za motywem, aby nakreślić obraz tych wspaniałości przemysłowych, tych cacek barwnych i wiosną tchnących, zestawionych przez dekoratora i kupca, znającego fach swój i gust publiczności, w jedną harmonijną całość. Wymienianie to jest oczywiście szczerze niemożliwe w toku rozgrywających się konkursów.

To też możemy dać wyraz wrażeniom tylko ogólnym, a te ująć można w wielu wypadkach określeniem krótkim: jak w bajce...

Jeszcze może wednie uchodzi uważać niejedną szczegół niewprawnemu oku widza przeciętnego, co nie dotyczy oczywiście pań, patrzących okiem chciwym „krzyków” mody; panie te, znajdując, przystając przed oknem

wystawowem, wszystko, co je interesuje, zestawione pod hasłem wiosny i lata w przepiękną całość według względów artysty, gustu i mody. Wieczorem każdy przechodzień bez wyjątku patrzy zdumiony: bo oto wspaniałe wystawy otrzymały dodatkowo jeszcze wspanialszą szatę iluminacyjną. Na barwne tło pada szarmonizowane z wielokolorami światło. Wszystko lśni się i błyszczy, nęci i zachwyta budzi.

...Jak w bajce! — słychać głosy rozentuzjazmowanej publiczności.

Zaista. Bajką nazwałby można w tylu wypadkach to, co nam zaprezentowali kupcy branż bławatniczo-konfekcyjnych w swoich wystawach konkursowych.

Wychodźcie na ulice Poznania i zobaczcie sami, Czytelnicy, i zaglądajcie też — do wnętrza składów.

Do czwartku włącznie

Do czwartku włącznie trwać będzie głosowanie w branżach bławatniczo-konfekcyjnych. Prosimy naszych Czytelników, by z tym samym zapalem brali w nim udział, co w pierwszym głosowaniu.

Widomym znakiem uczestniczenia w konkursie są zielone plakaty, wyłożone w oknach, na które zwracamy uwagę naszych Czytelników. O nagrody — dyplom i listy pochwalne — ubiegać

mogą się tylko te firmy, które umieścić plakaty w swych oknach, gdyż tylko w ten sposób publiczność może się orjentować, na kogo ma oddać swój głos.

Dla głosujących Czytelników przeznaczone są znowu premie, tym razem książkowe. Szczegóły podamy jutro.

Bony, przeznaczone do głosowania, powtórzymy w wydaniu porannym.

Wykaz firm konkursowych

Dla wygody Czytelników podajemy poniżej uzupełniony nowymi zgłoszeniami spis firm.

Branża, obejmująca składy konfekcji męskiej i dla chłopców, futer oraz artykułów męskich

Bławat Polski S. A., bławaty-firany, Stary Rynek 87/88.
K. Bogajewski, fabryka odzieży, Stary Rynek 77.
St. Ceglowski, art. męskie, ul. Pocztowa 5.
Józef Dawid, skład futer, ul. Nowa 11.
Marcel Dziennik, magazyn artykułów męskich, Fr. Ratajczaka 7.
W. Frackowiak, palta gotowe, ul. 27 Grudnia 20.
„The Gentleman”, wł. St. Schaefer, artykuły męskie, ul. Nowa 1.
„The Gentleman”, wł. St. Schaefer, artykuły męskie, ul. 27 Grudnia 4.
Marjan Głogowski, konfekcja męska, St. Rynek 98/100.
Bernard Hildebrandt, fabryka odzieży zawodowej, Stary Rynek 73/74.
Stefan Jezierny, konfekcja męska, ul. Wrocławska 38.
T. Kantecki Nast., kapelusze, czapki, Stary Rynek 53/54.
St. Koźlicki, bielizna, pl. Wolności 3.
Z. Królikiewicz, magazyn futer, ul. Podgórna 6.
W. Lewandowski i Ska, mech. fabr. odzieży męskiej, Stary Rynek 55.
„Pan”, wł. Aleksander M. Brodniewicz, ul. Fredry 1.
Adam Pietrzykowski, artykuły męskie, Wielka 8.
N. Potocki, artykuły męskie, pl. Wolności 10.
Edmund Rychter, skład sukna, futra, ul. Fr. Ratajczaka 2.
W. Stępczowski, fabrykant rękawiczek, ul. Nowa 5.
S. Święciecki, bazar, ul. Nowa 7/8.
Wacław Wiśniewski, magazyn futer, ul. Nowa 7/8.
F. Woźniak, dom handlowy, bławatniczo-konfekcyjny, ul. Rynkowa.

Branża, obejmująca składy konfekcji damskiej i kapeluszy

Bławat Polski S. A., bławaty-firany, Stary Rynek 87/88.
„Janina”, kapelusze damskie, Aleje Marcinkowskiego 19.
M. Klatkiewicz, magazyn kapeluszy damskich, ul. Szkolna 11.
M. Malinowski, konfekcja damska, Stary Rynek 57.
P. Płotka, magazyn kapeluszy damskich, ul. Gwarna 10.
Stürmer, konfekcja damska, Stary Rynek 80/82.
Władysław Reichelt, konfekcja damska, Stary Rynek 63.
St. Ruciński, magazyn odzieży damskiej, ul. Nowa 8.
Świątek dziecięcy, ul. Kraszewskiego 11.

F. Woźniak, dom handlowy, bławatniczo-konfekcyjny, ul. Rynkowa.

Branża, obejmująca składy drobnych czyli t. zw. krótkich towarów, galanterji, trykotaży, bielizny, pończoch i t. p.

Teodor Andrzejewski, artykuły krajowe, ul. Szkolna 13.
Bławat Polski S. A., bławaty-firany, Stary Rynek 87/88.
A. Galińska, bielizna damska, ul. 27 Grudnia 7.
Centrala Pończoch, właśc. Aleksandra Starczewska, ul. św. Marcin 43.
Centrala swetrów, Rymarowicz, ul. Pocztowa 1.
„Dumont” Helena Bohnowa, towary krótkie, M. Focha 29.
Stanisław Grajek, fabr. skład pasmanterji, ul. Pocztowa 33.
Bolesław Górski, Plac Wolności 3.
Jeżycki Dom Towarowy, wł. Lubomir Smyczyński, ul. Kraszewskiego 11.
S. Kaczmarek, modne artykuły damskie, ul. 27 Grudnia 20.
Stefan Kalamajski, galanterja, Plac Wolności 6.
St. Koźlicki, bielizna, pl. Wolności 3.
Irena Mrozikiewicz, galanterja, Stary Rynek 71/72.
„Pani”, Marja Mikołajska, Al. Marcinkowskiego 13.
A. Raczyk, bielizna, Stary Rynek 94.
B. Rocławski, dom pończoch, ul. Wodna 26.
H. Rymarowicz, towary drobne, ul. Półwiejska 5.
Juliusz Schreiber, skład bielizny, Stary Rynek 49.
J. Schubert, fabryka bielizny, ulica Wrocławska 3.
Stanisław Schultz, tow. krótkie, Stary Rynek 80/82.
Specjalny skład wełny, L. Busiakiewicz, towary krótkie, robotki ręczne, pończochy, ul. Pocztowa 1.
L. Szlaczynski, bielizna damska i męska, pończochy, rękawiczki, kapesze damskie, towary dziane i krótkie, St. Rynek 89.
Antoni Szymański, pończochy, rękawiczki, ul. św. Marcin 1.
Władysław Trojanowski, Towary krótkie, bielizna, pończochy, Wielkie Garbary 36.
Edmund Walkowiak, towary krótkie, ul. Marsz. Focha 77.
Wawrzyniak i Mrozikiewicz, galanterja, ul. 27 Grudnia 10.
Wiza i Małuszek, magazyn art. modnych, ul. Nowa 6.
F. Woźniak, dom handlowy, bławatniczo-konfekcyjny, ul. Rynkowa.

Branża, obejmująca składy bławatów, wełny damskiej i jedwabi oraz sukna i materiałów męskich

Teodor Andrzejewski, artykuły krajowe, ul. Szkolna 13.

Bławat Polski S. A., bławaty-firany, Stary Rynek 87/88.
K. Bogajewski, fabryka odzieży, Stary Rynek 77.
Z. Bytnorowicz, bławaty, Stary Rynek nr. 52.
J. Eichstaedt, bławaty i przybory kościelne, Al. Marcinkowskiego 10.
W. Frackowiak, skład sukna i materiałów męskich, ul. 27 Grudnia 20.
W. Groszkiewicz, bławaty, firany, Stary Rynek 59.
F. Kaźmierski, skład bławatów, Stary Rynek 38/39.

W. Majewicz i Ska, skład sukna, Stary Rynek 77.
W. Nadołski, bławaty, Stary Rynek 90.
St. Raczyk, bławaty, Stary Rynek 92.
Edmund Rychter, skład sukna, futra, ul. Fr. Ratajczaka 2.
Władysław Schubert, bławaty-jedwabie, Stary Rynek 85.
Mieczysław Sporny, bławaty, ul. Wielka 25.
W. Szostak, skład wyrobów włókienniczych, ul. Dąbrowskiego 46.
F. Woźniak, dom handlowy, bławatniczo-konfekcyjny, ul. Rynkowa.

Trzecia serja konkursów

Po ukończeniu konkursów w branżach bławatniczo-konfekcyjnych następną serją konkursów odbędzie się w branżach obuwniczej, skórzanej i

galanterji skórzanej, poczynając od niedzieli dnia 23 b. m. do następnego czwartku, dnia 27 kwietnia.

Kolonje i półkolonje dla dzieci

Skutkiem przesunięcia terminów wakacyjnych letnich i zimowych dla młodzieży szkolnej w roku bieżącym, ferie rozpoczynają się o parę dni wcześniej, aniżeli zwykle. Czas więc najwyższy pomyśleć o tym, że młody organizm dziecka w stopniu znacznie wyższym aniżeli człowieka, dorosłego wymaga światła, słońca, dużo ruchu na świeżem powietrzu, dobrego odżywiania się nadewszystko mleka pełnego, wiejskiego. Wszystkiego, niestety, brak jest zupełny w mieście. Ludność zamożniejsza zawsze ma możność wysłania dzieci na wieś, ale ludność uboższa... Liczne badania i obserwacje dowodzą niezbicie, że w szkołach początkowych dzieci jednego wieku różnią się znacznie pod względem wzrostu i wagi ciała, w zależności od tego, do jakiej warstwy ludności należą ich rodzice, przyczem upośledzone są stale dzieci warstw mniej zamożnych. Są one słabiej rozwinięte nie tylko intelektualnie, ale przedewszystkiem fizycznie.

Niemna zresztą w tem nic dziwnego. Mieszkania robotnicze w ogromnej większości wypadków są ciasne, ciemne, pozbawione powietrza i słońca. Badania budżetów robotniczych stwierdzają, że im głowa rodziny zarabia mniej, tem odżywianie się członków rodziny jakościowo jest gorsze, składające się przeważnie z ziemniaków i potraw mącznych, a w małej tylko stosunkowo ilości z warzyw i białka. W pokarmie tym brak zatem witamin i białka, zawartego w mięsie i zwłaszcza w mleku. Wobec kryzysu, bezrobocia i zmniejszonych zarobków stosunki te dzisiaj mogły ulec zmianie tylko na gorsze.

Tymczasem zbliża się lato. Słońce i ruch na świeżem powietrzu dla dziecka są konieczne, przynajmniej w ciągu tych paru tygodni ferij letnich. Działwa zaś ze sfer uboższych, pozbawiona w ciągu przeszło 10 miesięcy w roku najprymitywniejszych warunków zdrowotnych, potrzebuje powietrza temwiecej.

W tych warunkach kolonje i półkolonje letnie są jedynym wyjściem z niesłychanie trudnej sytuacji, w jakiej się znajduje ludność uboższa w miastach. Warto się zastanowić nad tem,

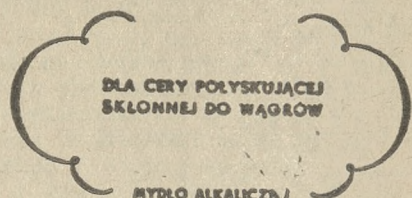
Bóle w żołądku, ściskanie w dolku, obstrukcje, gniecie w kiszkiach, gorycz w ustach, złe trawienie, bóle głowy, obłożony język i błada cera łatwo usunąć przez częste stosowanie wody gorzkiej **Franciszka Józefa** biorąc wieczorem przed użyciem się na spoczynek pełną szklankę takowej.
Tg 1099

jakie są w tej mierze potrzeby, a co się w rzeczywistości robi. Ludność miast stanowi w Polsce około 27 proc. całego zaludnienia państwa, co wyniesie przeszło 8 milj. osób. Ponieważ dzieci w wieku 5—14 lat. najwięcej potrzebujące słońca i powietrza w okresie najszybszego wzrostu, stanowią przeszło 18 proc., należy przypuszczać, że miasta nasze liczą około 1½ milj. dzieci, dla których wyjazd w letnie na wieś jest koniecznością potrzebną. Biorąc pod uwagę następnie, że część dzieci rodziców lepiej materialnie sytuowanych wyjazd ten ma zapewniony, że część korzysta z gościnności krewnych i znajomych, że wreszcie dzieci w miasteczkach małych korzystają z warunków niewiele różniących się od wiejskich, można śmiało przypuścić, że przynajmniej pół miliona tj. tylko trzecia część dzieci wszystkich w miastach, nie może korzystać z dobrodziejstw wyjazdów na wsi, jakkolwiek ich bardziej od innych potrzebuje.

Przejdźmy teraz do kwestji, w jakim stopniu potrzeby działwy naszej

są zaspokajane. Według ostatnich danych statystycznych na 1077 kolonjach było 85 900, i na 165 półkolonjach 48 900 dzieci, razem 134 800 dzieci, tj. mniej więcej około czwarta część tej ilości, która potrzebuje świeżego powietrza. Z ogólnej ilości, korzystających z kolonij, 63,8 proc. przypada na woj. centralne, 6,5 proc. na wschodnie, 14,1 proc. na zachodnie i 15,6 proc. na południowe. Pozornie zatem w najlepszym położeniu znajdują się woj. centralne, ponieważ jednak te właśnie województwa mają najwięcej ludności miejskiej (Warszawa i Łódź), można wynioskować, że wszystkie dzielnice znajdują się mniej więcej w warunkach jednakowych.

Główną przeszkodą jest brak pieniędzy. Ponieważ koszt wystąpienia dziecka na kolonje wynosi około 60 zł, przeto potrzebny na ten cel blisko 30 milj. zł. Jak dotąd państwo w wydatkach na ten cel sumach (7,8 milj. zł) bierze udział w wysokości 12 proc., samorządy 10 proc., rodzice dzieci 21 proc., subdyja społeczna 53 proc., pozostałe zaś 4 proc. pokrywają kasy chorych. Skoro od zubożalego społeczeństwa trudno spodziewać się ofiar większych, trudno wytlomaczyć nikły udział w tej akcji ze strony kas chorych. Łatwiej i taniej badać kosztuje zabieganie, aniżeli leczenie choroby. We własnym interesie kasy chorych winny wydatnie zwiększyć swój udział w urządzaniu letnich kolonij dla dzieci.
Z. K.

Tg 1101

Nowe pobicia Polaków

Lipsk, 18. 4. (PAT.) W Zwenkau koło Lipska bojówka hitlerowska napadła brutalnie na jednego z miejscowych robotników polskich, którego dotkliwie pobito i obrzucono wywiskami. W Bitterfeldzie aresztowano bez powodu na zasadzie ustawy o ochronie państwa i narodu robotnika polskiego, Jana Urbanika. Jest to 49 wypadek pozbawienia bez jakiegokolwiek przyczyny wolności osobistej obywatela polskiego. Konsul polski interwenjował u właściwych władz, domagając się ukarania winnych i zwolnienia Urbanika.

W Saksonji przywrócono karę śmierci

Lipsk, 18. 4. (PAT.) Po 15-letniej przerwie Saksonja wprowadziła znowu karę śmierci. Pierwszą egzekucję wykonano w Zwickau, gdzie na szafocie stanął robotnik Kluge, oskarżony o morderstwo. Ścięcie dokonał kat z Magdeburga.

Jeżeli słowo....

Wolno od szkodliwego działania jest

ASPIRINA.

Do nabycia we wszystkich aptekach

ng 9103

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z churili

Składy o jednolitych cenach

Jak grypa po deszczu, a raczej: jak grypa jesienią, zaczynają szerzyć się w Polsce składy o jednolitych cenach. W samym Poznaniu mamy ich kilka. Ostatnim tego typu składem jest firma Wolworth, której na powitanie poświęciliśmy kilka „ciepłych” słów na pierwszej stronie, piętnując ją jako nową placówkę żydowską.

Składy o jednolitych cenach są typowym wymysłem żydowskim. Zarówno sama koncepcja tej formy handlu, jak i sposób zaopatrywania się w towary — cuchną z daleka fetorem żydowskiego geszeftiarstwa. To też np. w Niemczech wszystkie organizacje handlowe omawianego typu należą do Żydów: czy to jęwejsko-amerykański Woolworth ze swemi 75-ma składami, rozsiadanymi po całej Rzeszy, czy „Epaha”, prowadzona przez Tietza z Kolonii, czy wreszcie „Epa”, należąca do Karstadta z Hamburga. Same „benjaminki... Hitlera”!

Formulka, na której opiera się koncepcja składów woolworthowskich i im podobnych jest prosta: sprzedawać towary po ogranych cenach, możliwie niskich. W samej rzeczy nie byłoby w tem nic ujemnego, gdyby nie następujące okoliczności obciążające:

Nie wszystkie ceny są obniżone do wspólnego strychulca. Są również i ceny, które zostały podciągnięte do jednolitej normy. Wśród setek artykułów, jakimi przepelnione są niemieckie czy amerykańskie składy woolworthowskie itp. są, oczywiście i takie, których jakość nie uzasadnia poziomu ceny. Innymi słowy: bywają towary droższe, niż gdzieindziej. A mimo to — także i takie towary idą! Dlaczego? Dlatego, że klient, zasugerowany rzekomą taniością wystawionych towarów, wiele się nie namyśla, kupuje i — wpada. Kupił tandetę, którą przepłacił.

Ale ta okoliczność obciążająca jest najmniej ważką. Rzeczą o wiele gorszą jest pochodzenie towarów, sprzedawanych w składach o jednolitych cenach. Pochodzą one głównie z zakupów okazyjnych. Gdzie ktoś zbankrutował, gdzie kogoś licytują, gdzie ktoś — koniecznością do muru przyparty — zaczyna wyprzedawać się po cenach poniżej własnych kosztów — tam zjawiają się hieny, złaknione padliny, hieny pozostające na usługach składów o jednolitych cenach. Stwierdzamy obiektywnie: na towarach, sprzedawanych w tych składach, ciąży krzywda ludzka...

W Stanach Zjednoczonych omawiany typ składów jest zniecierpiony także z innego powodu. Oto szczególnie Woolworth zawiera z fabrykami wszystkie kontrakty pod warunkiem sprzedawania Woolworthowi całej produkcji. Z początku fabryki są zadowolone. Dopiero po pewnym czasie, gdy fabryka zupełnie zredukowała swą organizację sprzedaży, gdy kontakt z rynkiem został zerwany, wówczas Woolworth zaczyna wymuszać obniżkę cen. Nie mając innej drogi wyjścia, fabrykant poddaje się dyktandum, idzie w niewolę.

Jak więc widzimy składy w rodzaju woolworthowskich znajdują się poza nawiasem solidnego kupiectwa. To też nie dziwnego, że cztery ostatnie gabinety Rzeszy: Brüninga, Papena, Scheichera i Hitlera zawzięły się na Woolwortha et consortes i dzięki temu tworzenie składów o cenach jednolitych w całych Niemczech jest zakazane. Złośliwy nowotwór handlowy nie może już swobodnie się rozwijać. A możeby tak w Polsce wyciąć go radykalnie? Zawczasu, nim się rozpleni.

Krótkie informacje gospodarcze

— Kolejne niemieckie obniżyły stawki taryfy SD 5 (porty niemieckie — granica polska) dotyczące przewozu siemienia lnianego, kopry, pestek palmowych, orzechów ziemnych i nasion ryżyny.

— Ośme Targi Międzynarodowe w Salonikach (Grecja) odbędą się od 10 września 1933 do 28 września 1933 r.

— Ogólny obrót handlowy Grecji w 1932 r. wyniósł 100,1 milj. dol., gdy w r. 1931 wyniósł 168,7 milionów dolarów. Oznacza to że w ub. roku ogólny obrót handlowy Grecji zmniejszył się o 40,8 proc.

— Amerykańska izba niższa przyjęła ustawę w sprawie pomocy dla farmerów. Zapasy pszenicy, znajdujące się w posiadaniu Federal Farm Boardu zostaną przejęte przez amerykański Czerwony Krzyż.

KONJUNKTURY

Pieniądz i papiery wartościowe

Światowe rynki papierów wartościowych wykazały w tygodniu ubiegłym naogół tendencję mocniejszą. Przyczyniły się do tego głównie pomyślnie wiadomości z Ameryki i dalsza wyżka cen surowców. Spadek dolara przeszedł prawie bez wrażeń niektórych tylko giełdy zareagowały na to lekką zniżką.

Giełda nowojorska miała usposobienie mocne, co przypisać należy haus-sie na rynku surowców przemysłowych oraz ożywieniu się sytuacji w handlu hurtowym i detalicznym. Pożyczki polskie miały tendencję mocniejszą. W dniu 13 b. m. notowano (w nawiasach cyfry z 8 b. m.): 8 proc. Poż. Dillona 62.60 (60.00), 7 proc. Poż. Stab. 53.00 (52.00), 6 proc. Poż. Dol. 54.50 (54.50), 7 proc. Poż. m. Warszawy 37.00 (36.75), 7 proc. Poż. Śląska 42.12 i pół (41.25).

Na giełdzie londyńskiej panował początkowo nastrój słaby, jednak później pod wpływem pomyślnych wiadomości z Wallstreet nastąpiło większe ożywienie. Szczególnie zainteresowano się papierami międzynarodowymi i akcjami naftowymi. Mocna tendencja na rynkach metali i kauczuku spowodowała wzrost notowań akcji koncernów miedzi i przemysłu kauczukowego. Giełda paryska wykazywała początkowo tendencję względnie mocną, jednak spadek kursu dolara powstrzymał rozwój transakcji, wskutek czego kursy przeważnie się obniżyły. Berlin miał naogół usposobienie mocne. Zwłaszcza papiery państwowe były poszukiwane, co tłumaczy się poprawą kursu marki, oraz wyjaśnieniami prezesa Banku Rzeszy, dr. Schachta w Bazylei. Również akcje lekko się podniosły, a to głównie ze względu na mocną tendencję Wallstreet, oraz pomyślnie zamknięcie bilansowe szeregu większych towarzystw akcyjnych.

O obroty na giełdzie warszawskiej w okresie przedświątecznym były słabe. Akcje Banku Polskiego podniosły się nieznacznie z 74 na 74.50, a Starachowice z 9.50 na 10 zł.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	10. 4.	11. 4.	12. 4.	13. 4.	14. 4.	15. 4.
Pszemica						
Warszawa	38,00	38,00	38,50	38,50	38,50	—
Poznań	35,50	35,50	36,00	36,00	36,00	—
Lwów	36,50	—	—	—	—	—
Lublin	32,50	—	—	—	—	—
Zyto						
Warszawa	20,50	20,50	20,50	20,50	20,50	—
Poznań	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00	—
Lwów	18,50	—	—	—	—	—
Lublin	18,00	—	—	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	17,50	17,00	17,00	17,00	17,00	—
Poznań	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	—
Lwów	13,75	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	16,50	16,50	16,50	16,50	16,50	—
Poznań	11,75	11,75	12,00	12,00	12,00	—
Lwów	14,75	—	—	—	—	—
Lublin	14,50	—	—	—	—	—

Nastroje świąteczne zapanowały na krajowych rynkach zbożowych już z początkiem ubiegłego tygodnia sprawozdawczego. Dokonywano transakcji pszenicą, dla której była również żywsza podaż. W związku z zapotrzebowaniem świątecznym cieszyła się pszenica wcale dużym zbytem. W kołach kupiectwa zbożowego liczą się z tem, że w razie pomyślnej pogody rolnicy wyrzucą po świętach ostatki zapasów zbóż. W związku z tem mogą nastąpić przesunięcia w cenniku.

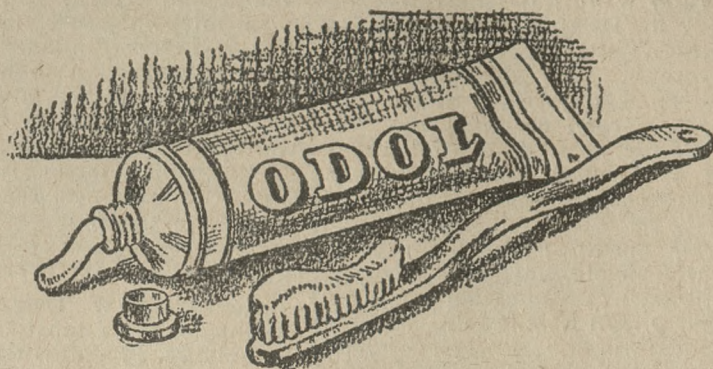
Zwyżka ceny pszenicy wynosiła w okresie sprawozdawczym 0,50 zł na 100 kg, zarówno w Poznaniu, jak i w Warszawie. Drobną poprawę ceny zanotowano w Poznaniu na korzyść owsa.

Nabiał

Jak należało przewidywać, tendencja zwyżkowa się załamała, ceny opadły z powodu braku zainteresowania ze strony hurtowników. Chwilowo sytuacja jest niewyjaśniona, tendencja chwiejna, niejednoznaczna, chociaż podaż towaru jest stosunkowo nieduża. Ostatni moment pozwala liczyć się z ustabilizowaniem się cen na dość korzystnym poziomie, dopóki nie nastąpi wzrost podaży wskutek oziębnienia się temperatury i bujniejszej wegetacji na pastwiskach. W Poznaniu ceny detaliczne obniżyły się o ca. 120 zł na 1 kg., ceny w sprzedaży hurtowej nieustalone. Warszawa notowała w dniu 15 b. m. 4.20 zł za 1 kg. gatunku wyborowego.

Należy podkreślić, że kształtowanie się zwyżkowe cen masła na rynku krajowym nastąpiło w zupełnym oderwaniu się od cen światowych. Dlatego producentowi powinni być przygotowani na to, że w miarę sezonowego wzrostu produkcji ceny krajowe będą się obniżały aż do poziomu cen światowych, o ile rząd nie podtrzyma cen.

Nie trzeba obawiać się
brzydkiego
zabarwienia zębów,
stosując pastę i szczoteczkę
do czyszczenia zębów ODOL.

Pasta do zębów ODOL, dzięki wysokiej zawartości składników koloidalnych, posiada wielką siłę absorpcyjną, czyści więc zęby dokładnie, usuwając wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia, barwniki oraz nieprzyjemny zapach.

Wytw. ODOL Cie S. A. Lwów.

przez zwrot cła przy eksporcie masła, o co zabiegają miarodajne czynniki mleczarskie.

ku, stanowią naturalną tamę większej ekspansji.

Jaja

Na rynku jajczarskim utrzymała się tendencja słaba mimo sezonu przedświątecznego. Wobec rosnącej produkcji, a jeszcze więcej z powodu rygorystycznych obostrzeń importowych na rynkach zagranicznych, ceny nadal zniżkują. Ceny hurtowe wynoszą 70 — 80 zł za 1 skrzynię.

Obecnie Anglia jest jedynym odbiorcą jaj bez specjalnych ograniczeń przywwozowych, jednakże niskie ceny panujące na tym ry-

Bydło i trzoda

Pod wpływem większego zapotrzebowania świątecznego ceny na rynku zwierząt rzeźnych kształtowały się dość pomyślnie, przyczem obroty na większych targowicach wydatnie wzrosły. Jednakże już przy końcu tygodnia sprawozdawczego dało się spostrzec osłabienie tendencji, zwłaszcza w odniesieniu do trzody chlewnej, na co oddziaływała również zniżkowa tendencja i przycisnienie na londyńskim rynku bekoni.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) Umarzanie i zniżanie kar przy świątecznych przemysłowych. Ministerstwo skarbu okólnikiem z 9 b. m. N. D. V. 3852/4. 1) poleciło urzędowi skarbowemu zaniechać wdrażania postępowania karnego przeciwko tym płatnikom, którzy świadectwa przemysłowe na rok 1933 nabyli po terminie ustawowym, lecz w okresie do dnia 15 stycznia 1933 r. włącznie. Nałożone już na powyższych płatników kary pieniężne umorzą Izby Skarbowe z urzędu we własnym zakresie działania na wniosek właściwych urzędów skarbowych; 2) upoważniło Izby Skarbowe do obniżania na prośby płatników kar pieniężnych nawet poniżej minimalnej granicy, przewidzianej w art. 98 ustawy, o ile świadectwa przemysłowe na r. 1933 zostały nabyte w okresie od 16 do 31 stycznia 1933 r. włącznie. Ulga ta może być udzielona jedynie w wypadku stwierdzenia przez urzędy skarbowe, iż zwłoka w wykupieniu świadectwa przemysłowego nastąpiła nie ze złej woli płatnika, lecz ze względu na niepomyślny stan przedsiębiorstwa. (m)

Z KRAJU

(k) Jarmark wełny w Poznaniu. Następny jarmark wełny w Poznaniu odbędzie się 2 maja 1933 r. w czasie trwania Targów międzynarodowych (30 kwietnia do 7 maja 1933 r.). Będzie to jeden z największych jarmarków w roku bieżącym i da możliwość producentom wełny zapoznać się osobiście z organizacją jarmarku i sposobem prowadzenia aukcji. Wełnę na składnicę przyjmują Targi Poznańskie każdego czasu bez względu na termin jarmarku. Koszty transportu wełny kredytują do czasu sprzedania jej, a prócz tego udzielają pożyczek na lombard wełny i ubezpieczają ją od ognia na własny koszt. Składowanie wełny bezpłatnie. Ministerstwo komunikacji poleciło wszystkim dyrekcjom kolei uruchomić specjalne pociągi ulgowe na Targi Poznańskie. Ulga wynosi 70 proc. ceny biletu w obie strony.

(k) Pierwszy „pool” w Poznaniu. Pod koniec ub. roku powstało w Poznaniu Związkowe biuro sprzedaży jaj, które złączyło eksporterów tego artykułu, usunęło konkurencję między eksporterami, poprawiło selekcję jaj na eksport i podjęło starania, zmierzając ku kumulacji transportów na dalsze dystanse (np. do Argentyny) oraz ku uzyskaniu wydatniejszych kredytów eksportowych. Ostatnie biuro to zostało przekształcone w organizację „pool”. Urząd wojewódzki wydał ostatnio regionalny zakaz sprzedaży jaj brudnych na targach. Nadto weszło w życie porozumienie między eksporterami w sprawie nabywania na targach tylko jaj prześwietlonych. Dzięki tym posunięciom organizacyjnym, eksport jaj z Wielkopolski wszedł w nową fazę, rokując znaczny rozwój w przyszłości.

(k) Wygórowane cło wywozowe na olchę uniemożliwia rentowny eksport. Ministerstwo skarbu udzieliło zezwoleń na wywóz olchy za cłem zniżonym 1 zł od 100 kg. Nawet i ta „ulgową” stawkę celną jest zbyt wysoka, gdyż przy niej eksport drzewa olchowego nie wytrzymuje kalkulacji. Ostatnio jeszcze podwyższono cło przywwozowe niemieckie na drzewo olchowe. Przeciętny zysk przy eksporcie olchy może wynosić 1,50 od 1 m³ (900 kg.), czyli 17 groszy od 100 kg. Przy opłaceniu cła wywozowego w wysokości 1 zł od 100 kg. strata na kwintału wynosiłaby 0,63 zł. Eksporterzy drzewni Wielkopolski zabiegają o zniesienie wzgl. bardzo wydatne obniżenie powyższego cła.

(k) Podniesienie upadłości Banku Handlowego w Łodzi. W dniu 30 marca odbyło się w Łodziem sądzie okręgowym ostateczne zebranie wierzycieli upadłego Banku Handlowego w Łodzi. Na zebraniu tem przyjęty został ostatecznie układ, na podstawie którego wszyscy wierzyciele otrzymują swe należności w 60 proc. Wierzytelności do 1000 zł wypłacone będą w 60 proc. gotówką, powyżej tysiąca złotych w 30 proc. gotówką i w 30 proc. w akcjach.

(k) Kompensacja towarowa z koloniami francuskimi. Towary kompensacyjne, jakie zakupują kolonie francuskie, są następujące: cerealia, węgiel, pochodne z destylacji węgla, mydło, wyroby walcowane z żelaza i stali, konfekcja, tekstylia bawełniane, cement, drzewo tarte, kopalnia, alkohol, cukier i cukierki. Widzimy, że zainteresowany jest w głównej mierze ciężki przemysł zagłębia węglowego, przemysł włókienniczy i pochodny przemysł konfekcyjny oraz przetwórczy przemysł rolniczy. Targi Poznańskie, dając możliwość bezpośredniego kontaktu tych branż produkcyjnych z 19 koloniami francuskimi, pozwolą na uskokompensacji wzajemian za produkty kolonialne, osiagane po konkurencyjnych cenach wprost od producenta. Pod tym względem uwagę należy zwrócić w pierwszej mierze na Compagnie Générale du Congo Français, Indochiny i Madagaskar. Byli gubernatorzy kolonii, obecnie wysoki komisarz Indochin w Paryżu, przedstawiciele Compagnie Générale du Congo Français, Algieru, Marokka, Madagaskaru, przedstawiciele Office Colonial i szeregu innych poważnych osobistości z życia gospodarczego kolonii, przybędzie na Targi.

(k) Obniżka taryf za elektryczność w Wielkopolsce. W wyniku prowadzonej od dłuższego czasu akcji rządowej, zmierzającej ku obniżeniu cen, jedenaście elektrowni, użycznictwa publicznego w Wielkopolsce i jedna elektrownia na Pomorzu obniżyły taryfy na energię elektryczną przeciętnie o 10 proc. Wobec trwania wspomnianej akcji oraz wobec tendencji obniżenia cen węgla i innych składników kalkulacyjnych, istnieją poważne widoki, że w niedalekiej przyszłości prąd potanieje w Polsce w stopniu większym niż dotychczas.

(A Z)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Zjazd nauczycielstwa chrześcijańsko-narodowego

Dziś rano w auli I. szkoły wydziałowej przy ul. Działychskich rozpoczęły się obrady XV-go zjazdu delegatów Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powiatowych okręgu poznańskiego. Należy nadmienić, że w dniu dzisiejszym toczą się w Toruniu również obrady okręgu pomorskiego tegoż Stowarzyszenia.

Otwarcie zjazdu poprzedziło nabożeństwo w kościele farnym. Obrady zajął dłuższym przemówieniem prezes okręgu, p. Jan Sobolewski. Mówca powitał na wstępie przedstawicieli kuratorium p. wizytatora Jabłczyńskiego, przedstawicieli władzy duchownej ks. radcę dr. Noryskiewicza, wiceprzewodniczącą Stowarzyszenia „Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie” p. radną Annę Smoczyńską i kierownika budowy „Domu Zdrowia” w Jastrzębiej Górze radnego miejskiego, p. inż. Skotarka. Następnie p. prezes Sobolewski wskazał na programowe zadania nauczycielstwa polskiego i katolickiego, podkreślając wagę służby w obronie szczytnych ideałów, konieczność męskiego odparcia zamaskowanych ataków na charakter katolickiej szkoły i cytując m. in. zdania z listu pasterskiego J. Em. ks. Kardynała Prymasa.

Budowa domu wypoczynkowego w

Jastrzębiej Górze zapoczątkowana w myśl uchwały IX zjazdu walnego w Krakowie, postąpiła wydatnie naprzód. W roku ubiegłym odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego, a w roku bieżącym w czerwcu, nastąpi poświęcenie, z okazji zjazdu delegatów Stowarzyszenia Chrześc. Nar. Nauczyc. w Gdyni. Na zakończenie swego przemówienia, wzniosł p. prezes Sobolewski okrzyk na Cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta.

Następnie w imieniu kuratorium szkolnego, w zastępstwie p. kuratora dr. Pollaka, przemówił p. wizytator dr. Jabłczyński i złożył zjazdowi życzenia. W serdecznych słowach przemówił potem ks. radca dr. Noryskiewicz i złożył życzenia w imieniu władzy duchownej i własnej. Z kolei przemawiała p. radna Smoczyńska, wiceprzewodnicząca Stow. Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie. Podkreślając życzliwą i ofiarną współpracę nauczycielstwa z dziećmi szkolnymi w dziele opieki nad rodakami na obczyźnie i wyrażając szczególne uznanie p. prezesowi Sobolewskiemu.

Z okazji zjazdu nadeszło szereg pism z życzeniami, m. in. przesłali życzenia b. wicekurator Stein, ks. kanonik Jarosz z Akcji Katolickiej oraz ks. biskup Łukomski z Łomży. (kl)

Święta w Poznaniu

Już w sobotę nad wieczorem miejsce ożywionego ruchu i gwaru zajęła cisza i pełna skupienia powaga. Tłumy wiernych pospieszyły do świątyn na rezurekcje, które w jednych kościołach odbywały się w sobotę wieczorem, w innych w niedzielę rano.

W katedrze poznańskiej w Wielką Sobotę wieczorem, odprawił rezurekcję J. Eksc. ks. biskup Dymek. Sumę w pierwsze święto celebrował J. Em. ks. Kardynał Prymas w asyście licznej duchowieństwa; kazanie wygłosił ks. kanonik Jęsek. W drugie święto odprawił sumę ks. protonariusz Hozakowski, a kazanie wygłosił ks. kanonik Szrejbrowski. Pienia nabożne wykonał chór katedralny pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego.

W poznańskiej kolegiacie farniej w pierwsze święto rano odprawił rezurekcję ks. prałat Stychel, który też odprawił sumę i nieszpory w oba święta. Kazanie w pierwsze święto głosił ks. prałat Prądzyński, a w drugie święto ks. mansonarz Klauziński.

I. wojewódzki sejmik przeciwalkoholowy

zwoluje Polska Liga Przeciwalkoholowa w Poznaniu na czas od 22 do 24 kwietnia. Zebrania odbędą się w salach księgarni św. Wojciecha. Program jest obfity; obok spraw organizacyjnych zapowiedziano o. gółem 17 wykładów.

Uroczyste otwarcie sejmiku odbędzie się w sobotę 22 bm o godz. 15, zaś zamknięcie i II zebranie plenarne w poniedziałek, 24 bm, godz. 18. Biurem Sejmiku jest narażenie składnica abstynencka przy Al. Marcinkowskiego 26 (nr tel. 10-45), zaś w czasie obrad biuro będzie czynne przy sali obrad. Zniżka kolejowa 50 proc. w drodze powrotnej przysługuje uczestnikom sejmiku z miejscowości odległych najmniej 30 km od Poznania — Obok sali obrad będzie wystawa literatury przeciwalkoholowej. Na I zebraniu plenarnym wygłosi wykład inau. guracyjny dr. Wojtkowski, dyrektor Biblioteki Raczyńskich i prezes Katolickiego Związku Abstynentów na temat „Chwila obecna, a walka z alkoholizmem”.

Sekcja nauczycielstwa obraduje w czasie sejmiku przeciwalkoholowego w sobotę 22 kwietnia o godzinie 16.30 w sali Księgarni św. Wojciecha. Oprócz doniosłych spraw organizacyjnych Kola Nauczycieli Abstynentów wygłosi wykład profesor dr. St. Dedio na niezwykle ciekawy temat: „Przeciwnicy Bachusa w starożytności”.

Sekcja dla spraw młodzieży szkolnej i pozaszkolnej Sejmiku przeciwalkoholowego obraduje w sobotę 22 kwietnia o godzinie 18 w sali księgarni św. Wojciecha. Oprócz sprawowania zapowiedziane są 2 wykłady, i to T. Tomaszewskiego, instruktora centrali na temat: „Potrzeba szkolnych kółek abstynenckich” oraz J. Jakubowskiego z MDRa na temat: „Praca po-

zaszkolnych kółek abstynenckich”. Obrady tej sekcji wywołały niezwykle zainteresowanie Związku Młodych Polek i Związku Młodzieży Polskiej, które od siebie wydały specjalne polecenie zainteresowanym stowarzyszeniom.

Zjazd wojewódzki Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej obradować będzie w czasie sejmiku w sobotę, 22 kwietnia o godz. 20 w sali księgarni św. Wojciecha. Obrady zjazdu będą miały niewątpliwie dla dalszego rozwoju Ligi znaczenie wprost przełomowe. Wykład programowy wygłosi dr. A. Niesiołowski na temat: „Alkohol a kultura”. Dogodna godzina wieczorna skłoni obywatelstwo m. Poznania do licznej udziału w obradach. Według regulaminu uczestniczyć może w Sejmiku każdy chrześcijanin, szczerzy zwolennik trzeźwości narodu.

KALENDARZYK

Wtorek, 18 kwietnia 1933.

Słońce: wschód 4.50; — zachód 18.55; — długość dnia 14 godz. 5 min.
Księżyc: wschód 2.53; — zachód 11.31; — po ostatniej kwadrze.

Stan pogody według sprostżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska plus 1 st. C.; pogodnie wiatr północno-zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 752 mm — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 7 st. C., najniższa minus 1 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: W niedzielę plus 0.32 m; wczoraj plus 0.30 m; dziś plus 0.27 m.

Kal. rzk.: Bogumił M., Apoloniusz M.; jutro Tymon M.
Kal. słow.: Gościśław; jutro Władimir.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Złotym Lwem, Stary Rynek 45. — Apteka Sapiieżyńska, plac Sapiieżyński 1. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76. — Apteka pod Eskulapem, plac Wolności 13.

Lazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47.

Wilda: Apteka „pod Koroną”, Górna Wilda 61.

Jeżyce: Apteka „pod Gwiazdą”, ul. Kraśzewskiego 12.

W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

OSOBISTE

— † **Sp. Józefa z Miśkiewiczów Chilomera**. Dnia 13 bm zmarła w Poznaniu w 76 roku życia matka ks. prob. Józefa Chilomera z Gniezna i ks. prob. Antoniego Chilomera z Główniej, sp. Józefa z Miśkiewiczów Chilomera. Pogrzeb sp. Zmarłej odbył się przy licznych udziałach obywatelstwa z Główniej i znajomych obywateli księży proboszczów w pierwsze święto Wielkiejnocy z kaplicy św. Józefa Kondukt żałobny, poprzedzony szeregiem organizacji z Główniej ze sztandarami, prowadził w asyście brata ks. prob. Antoniego Chilomera oraz 30 innych księży, ks. prob. Józefa Chilomera z Gniezna. Na starym cmentarzu św. Jana na Komandorji gdzie złożono zwłoki, po odprawieniu modlitw przez duchowieństwo, pożegnało Zmarłą pieśnią żałobną Kolo Śpiwackie oraz Chór Kościelny z Główniej. Obywatelstwo Główniej przez niezwykle liczny udział w pogrzebie dało dowód szacunku, jakim otacza ks. prob. Chilomera. (jar.)

— **Odnaczenie harcerzy**. Zarządzeniem p. Prezydenta Rzplitej otrzymali medal niepodległości za pracę niepodległościową w harcerstwie pp. Franciszek Kuopczyk, Rajmund Terczewski i Jan Kasprzowicz. Odnaczeni należą do pierwszych pracowników harcerskich na terenie Główniej.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Z Sodalitji Marj. Nauczycieli**. Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę, 23 bm, w Seminarjum Duchownym. Od godz. 9 okazja do spowiedzi św. O godz. 10 msza św. z wystawieniem Najśw. Sakramentu i nauka. Po mszy św. zebranie z referatem ks. prof. Skazińskiego p. t. „Liturgia a wychowanie”.

— **Koło Seniorów w Poznaniu** odbędzie zebranie miesięczne w środę, 19 bm, o godz. 20 w sali posiedzeń przy Alejach Marcinkowskiego 26, drugie podwórze, II piętro. Na porządku obrad wykład i sprawa projektowanej wycieczki parostatkiem.

— **Walne zgromadzenie Polskiego Czerwonego Krzyża — oddziału poznańskiego** odbędzie się w czwartek, dnia 20 bm, o godz. 18 w sali Bazaru, Al. Marcinkowskiego 10. Wszystkich członków Oddziału Poznańskiego P. C. K. uprasza się o punktualne przybycie i zabranie z sobą karty wstępu wraz z odcinkiem do głosowania, którą przesłano członkom imieniem.

ZYCIE SOKOLE

— **Żeńskie Tow. gimn. „Sokół” Poznań 13**. Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 19 bm, o godz. 20 u p. Zawadkowej, G. Wilda 75.

Nasi korespondenci donoszą z Poznańskiego

— **CZARNKÓW**. (L. O. P. P.). Dnia 14 bm. zwolano zebranie organizacyjne Ligi Obrony Powietrznej Państwa. Zebranie odbyło się w szkole. Zajął je p. soltys, Wujka. Zapisano się 32 członków. Prezesem wybrano p. Jagielkę, wiceprezesem p. Michała Wize, sekretarzem p. Antoniego Nowaka, skarbnikiem p. Antoniego Kujanka.

— **GOSTYŃ**. (Koniec Magistratu). — Ostatni dwaj członkowie Magistratu, którzy jeszcze pozostali, p. adw. M. Szkolny i p. Migas, złożyli na posiedzeniu Magistratu, dnia 12 bm, swoje urzędy. Powodem ustąpienia było lekceważenie przez burmistrza uchwał Magistratu i deficytowa gospodarka.

— **KEPNO**. (Wandalizm). W ostatnim czasie rozpowszechniło się do niebывałych rozmiarów niszczenie i łamanie drzewek nad drogami i w sadach. Gdziekolwiek zasadzi się drzewka owocowe, bywają one rozkradane lub niszczone. — I tak z nowozalożonego sadu p. Bąkowskiego w Ostrzeszowie skradziono 28 drzewek. Nawet zwykłe brzozy są przedmiotem wandalistycznych wybrków. W ub tygodniu obsadzono drogę z Wechnic do Rudniczyska w pow. kępińskim młodemi brzożkami. Już następnego dnia odkryto, że 45 drzewek jest polamanych a reszta wyrwana z ziemi i zniszczona.

— **Żeńskie Tow. gimn. „Sokół” Poznań 15** — Chwaliszewo-Śródka. W środę 19 bm. nadzwyczajne walne zebranie, połączone z dzieleniem się jankiem o godzinie 19.30 w Domu Katolickim na Śródce.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Zbiórka na rzecz Szkolnictwa Polskiego zagranicą**, zorganizowana w mies. lutym br. wśród pracowników kolejowych okręgu D. O. K. P. w Poznaniu, przyniosła w sumie 1491.11 zł według następującego zestawienia: służba ruchu 588.44 zł, drogowo 364.51 zł, mechaniczna 377.61 zł, handlowa 65.90 zł, zasobów 11.10 zł i pracow. Dyrekcji 83.55 zł.

— **Pokoje umebowane na Targi Poznańskie**. W związku ze zbliżającymi się Targami Poznańskimi, których otwarcie nastąpi w dniu 30 kwietnia 1933 r., zostało uruchomione biuro kwaterekowe dla przyjmowania zgłoszeń wolnych pokoi umebowanych na czas trwania Targów. Ceny za pokoje wyznaczone zostały na dobie:

Pokój 1-lóżkowy I klasy 6 zł;
pokój 2-lóżkowy I klasy 8 zł;
pokój 1-lóżkowy II klasy 4 zł;
pokój 2-lóżkowy II klasy 6 zł;
pokój 1-lóżkowy III klasy 3 zł;
pokój 2-lóżkowy III klasy 4.50 zł.

Zgłoszenia pokoi przyjmuje Miejski Urząd Targu Poznańskiego, ul. Marszałka Focha 18, od dnia 18 kwietnia do dnia 25 kwietnia codziennie od godz. 9—14. Ponieważ na Targi uruchomione zostaną specjalne pociągi z całej Polski i z całego województwa poznańskiego, spodziewana jest wielka frekwencja przyjezdnych, wobec czego zapotrzebowanie na pokoje będzie znaczne.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Zderzenie samochodu z motocyklem**. Przy zbiegu ulic Patrona Jackowskiego i Kraszewskiego zderzył się samochód P. Z. 43.111, kierowany przez szofera Leona Cadzińskiego (ul. Szamarzewskiego 15-16) z motocyklem pocztowym, kierowanym przez Romana Rutkę (ulica Gen. Umińskiego 1). Podczas zderzenia samochód został uszkodzony, a u motocyklisty spadła opona z przedniego koła. — Kierowcy obu pojazdów pokaleczyli się. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Kradzież z włamaniem**. Ubiegłej nocy włamano się do mieszkania starszego sierżanta 58 p. p. Hieronima Gogolka przy ulicy Bukowskiej 26 a. Łupem włamywaczy stała się bielizna męska, damska i dziecięca, oraz pościelowa, ubranie granatowe i kostium damski, łącznie wartości 1000 złotych. (kl.)

— **Aresztowanie**. W Poznaniu ujęto 17-letniego Mariana Wróblewskiego, rodem z Brzuchowic pod Łwowem, bez zawodu i stałego mieszkania, który zbiegł z zakładu wychowawczego w Przedździelnicy. — Również ujęto zbiegłego z zakładu wychowania przymusowego w Antoniku 15-letniego Józefa Gieldka, wreszcie przytrzymała policja 57-letniego rzeźnika Ludomira Trębankiewicza z Poznania (św. Marcin 56), który zbiegł z zakładu dla umysłowo chorych w Kościanie. (kl.)

— **Kradzież w cukierni**. Do cukierni p. Bręczewskiego przy ulicy Pocztowej 12 włamali się niewydłedzeni dotychczas złodzieje i skradli czekolady i wyrobów cukierniczych za około tysiąc złotych. (kl.)

— **Dwóch pjanach** rozbilo szybę w Bibliotece Uniwersyteckiej. Obydwóch aresztowano. (kl.)

— **KROTOSZYN**. (Akademia papieska). Stowarzyszenie Przemysłowe Żeńskie urządziło zebranie, poświęcone Ojcu św. Na program uroczystego zebrania składały się: Przemówienie wstępne, śpiewy, deklamacje, referat p. t. „Ojciec św. Pius XI.” i obraz sceniczny pod tyt. „Jeśli Bóg tego chce”.

— **MIEDZYCHÓD**. (Włamanie). W nocy z 10 na 11 bm, włamali się nieznani złodzieje przez rozerwany otwór w dachu do składnicy tut. Urzędu Skarbowego, która mieści się w śpichrzu u p. Forleja przy ulicy 17 Stycznia i zabrali 4 płaszcze i 8 par obuwia, które Urząd Skarbowy zajął dłużnikom za podatki.

— (Bez zalu). Komisarz straży granicznej p. Widacki został z dniem 10 bm. przeniesiony do Linia, pow. Kartuszy (Pomorze), a na jego miejsce przybył komisarz z inspektoratu okręgowego w Poznaniu p. Wasilewski. P. Widacki odszedł, mimo usilnych zabiegów „u góry”, pozostawiając po sobie pamięć jak najgorszą. Tu na kresach tego typu ludzie są niepotrzebni.

— **NOWEMIASTO** n. Wartę. (Święcone ubogich). Konferencja Pań św. Wincentego a Paulo urządziła święcone dla najbiedniejszych rodzin i obdarowała 60 rodzin artykułami żywnościowymi. Obdarowanie nastąpiło w Wielką Sobotę po południu na salce starej plebanji po poświęceniu i przemówieniu ks. proboszcza. — (Wypadek z bronią). W Wielką So-

botę popołudniu postrzelił się w mieszkaniu p. Katarzyny Walkiewiczowej 12-letni Kazimierz Siwiak, manipulując rewolwerem, w prawą pierś. Ciężko rannemu udzielił pierwszej pomocy lekarz dr. Podwyszyński, a na jego zlecenie odwieziono nieszczęśliwego chłopca do szpitala powiatowego w Środzie samochodem, udzielonym bezinteresownie przez dyrektora dóbr maj. Kłeka. Jest mało nadziei utrzymania chłopca przy życiu.

(Teatr amatorski). W niedzielę przewodnią urządził Stow. Młodych Polek przedstawienie teatralne na sali p. Leona Szymankiewicza p. t. „Dla Chrystusa”. Spodziewać się należy, że obywatelstwo poprze życzliwe starania podjęte przez sympatyczną drużynę. (i.)

— **MOSINA.** (Nieszczęśliwy wypadek) W Wielki Piątek zszalał między Zabnem a Mosiną powracający wóz 15 pułku ułanów załadowany wysoko słomą. Naraż zwróciła się gwałtowna wichura, która przewróciła wóz, zaś powożący szeregowiec 15 p. ułanów spadł tak nieszczęśliwie, że doznał wstrząsu mózgu. Pierwszej pomocy udzielił mu p. dr. Jurdziński z Mosiny. Wkrótce nadjechał zawożony wojskowy samochód sanitarny, który zabral chorego do wojskowego szpitala okręgowego w Poznaniu.

(Nagły zgon). W Krośnie pod Mosiną zmarł nagle na drodze pewien mężczyzna niewiadomego nazwiska.

(Przerwy w dostarczaniu prądu). — W dniu 14 bm. miasto nasze znowu było pozbawione prądu elektrycznego, dostarczanego przez elektrownię miejską z Poznania. Zdarza się to dość często, a warsztaty, które stąd pobierają swą siłę do motorów, zostają przymusowo unieruchomiane. (stc.)

— **RAWICZ.** (Odczyt p. prof. St. Tuza.) W niedzielę 9 bm. odbył się odczyt T. N. S. W., w auli państwowego gimnazjum, pierwszy z zapowiadzanego cyklu popularnych wykładów referat p. Stef. Tuza, prof. tutejszego Seminarjum, o promieniach Roentgena i ich zastosowaniu. Wykład cieszył się dość licznym powodzeniem, w przeważającej jednak części młodzieży szkolnej. Prelegent w przesłó pótrogodzinny, w bardzo zrozumiałym i zajmującym sposobie wypowiedzianym wykładzie zapoznał słuchaczy z teorią promieni Roentgena i ich zastosowaniu w medycynie, przemysle, dentystryce i ich znaczeniu w historii nauki; poczem p. prof. Nowicki zademonstrował na sali na zainstalowanych aparatach ich praktyczną stronę. Całość odczytu wypadła jak najlepiej. Żywimy nadzieję, że następny wykład cieszyć się będzie większym zainteresowaniem starszego społeczeństwa.

(Objazd złodziejski.) Na terenie naszego miasta grasuje od pewnego czasu nieuchwytna szajka złodziejska, która ograbia kurniki, czyniąc wielkie szkody właścicielom.

(Za przemyt.) Głośna swego czasu sprawa przemytnicza - kokainowa rozpatrywana będzie 25 i 26 bm. przed sądem grodzkim w Lesznie. Ze względu na osoby z Rawicza, zawiąlane w tę aferę, budzi ta rozprawa tutaj wielkie zainteresowanie. (rs)

— **SKOKI.** (Komitet obchodu 3 Maja.) Zarząd Tow. Przemysłowców zwołał na 9 bm. do lokalu p. Pilaczyńskiego zebranie celem utworzenia komitetu obchodu rocznicy Konstytucji 3 Maja. Na przewodniczącego komitetu wybrano jednogłośnie burmistrza p. J. Smektała. Następnie ustalono program uroczystego obchodu i akademii, która się odbędzie przy czynnej współpracy miejscowych towarzystw oraz szkoły albo na rynku, albo na sali p. Glinkiewicza.

(Z klubu sportowego.) Ruchliwą działalność rozwija w ostatnim roku pod energicznym przewodnictwem swego prezesa p. Kl. Baranowskiego miejscowy klub sportowy „Wefna”. W pierwsze święto, 16 bm., klub ten wystawi dramat biblijny w 5 aktach p. t. „Męka Pańska” na sali p. Glinkiewicza.

— **STRZELNO.** (Zmiana właściciela.) Wdowa po śp. Lechoskim, mistrzu rzeźnickim, sprzedała swoją nieruchomość, położoną w Strzelnie przy ul. Cestryjowej, p. Oborskiemu z Gebic.

(Z życia harcerzy.) Drużyny harcerskie przy Szkole Wydziałowej w Strzelnie jak również i drużyna pozaszkolna urządziły w ub. niedzielę przedstawienie p. t. „Karpaccy Górale” Korzeniowskiego. Przedstawienie to podobano się wszystkim.

(Cegielnia miejska.) Ostatnio magistrat wydzierżawił od firmy „Tri” w Strzelnie piec pierścieniowy, znajdujący się na dawnej cegielni tej firmy. Po przeprowadzeniu koniecznego remontu piec zostanie już wnet uruchomiony. Po wyższy fakt powitać należy z uznaniem.

(Naprawa szosy.) Szosa powiatowa Strzelno - Inowrocław ulegnie naprawie (częściowo). Obecnie naprawia się część od nieruchomości p. Boeschego aż do p. Jaskowiaka. Dotychczasowy nie trwały bruk, zastąpiony zostanie brukiem więcej trwałym i lepszym oraz wygodniejszym dla ruchu.

(Ze Zw. Inwalidów Wojennych.) Walne zebranie odbyło się w lokalu p. Szeffa. Przewodniczył p. Piatkowski, do pióra powołano p. Fr. Grzickiego. Sprawozdania wygłosił sekretarz p. Howil Wojciech oraz skarbnik p. Majewski. Zebranie walne po wysłuchaniu sprawozdania komisji rewizyjnej uchwaliło ustępującemu zarządowi absolutorium. Skład nowego zarządu przedstawia się

Na strzał startera ruszyła do biegu o puchar „Kurjera Poznańskiego” falanga 121 zawodników.

następująco: pp. prezes — Hanasza Stanisław, zast. — Jezierski Stan., sekretarz — Howil Wojciech, zast. Grzicki Franciszek, skarbnik Majewski. W skład sądu koleżeńkiego wybrano pp. Benewitza Stanisława i Późniaka Przewodn. kom. rew. wybrano p. Benewitza Stanisława. Ponadto wybrano jeszcze 1. zw. komisję pożyczkową do której weszli pp. Wojdyłakowa i Brzezichowa.

(Z Kółka Rolniczego.) Odbyło się walne zebranie Kółka Rolniczego. Przewodniczącym wybrano ks. Romualda Sołtyśińskiego z Rządkiwa, do pióra powołano p. Tabaczyńskiego z Ciechra. Sprawozdania członków zarządu wykażały, że Kółko intensywnie pracowało. Do nowego zarządu zostali wybrani pp. prezes — Zabiłocki z Golejewa, wiceprezes — Zakrzewski Wojciech z Mirosławic, sekretarz — Tabaczyński Wacław z Ciechra, zastępca sekret. — Benedyckiński Cz. z Ciechra, skarbnik — Dopierała Marcin z Młynów, ławnikami wybrano pp.: Sztydzika Franc., Krawczaka Józefa, Stanka Franc. i Dziukowskiego Józefa. Ponadto wybrano do pomocy zarządu mężów zaufania z pośród członków Kółka oraz komisję rewizyjną i chorążego p. Marjana Scholca. (mc)

— **SZAMOTUŁY.** (Z Tow. Kupców) Roczniemu walnemu zebraniu Tow. Kupców przewodniczył senior p. Antoni Graszewicz, sekretarzem p. Stanisław Krupski. W skład nowego zarządu weszli pp.: Antoni Sundmann — prezes, Jan Jeczowski — wiceprezes, Franciszek Sobiak — sekretarz, Stefan Wyrembelski — zast. sekretarza, Olejniczak — skarbnik i Chojnacki — ławnik.

(S. M. P.) Ruchliwie Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej pod patronatem ks. Heruda odegrało w ub. niedzielę w sali hotelu Eldorado sztukę teatralną pod tyt. „W górę serca”.

(Umysłowo chory.) W tych dniach ujęto pewnego umysłowo chorego mężczyznę z pod Obrzycka, który awanturował się na ulicach Nieszczęśliwego umieszczono w szpitalu św. Józefa.

(Przeciw terrorowi niemieckiemu.) Z inicjatywy Akademickiego Koła Szamotulan odbędzie się w drugie święto wielkanocne zaraz po sumie na rynku wielki wiec protestacyjny w związku z terorem wobec ludności polskiej w Niemczech. Przemawiać będzie p. Włodzimierz Głowacki. (sc.)

(Z X. okręgu Tow. Powst. i Woj.) Odprawa komendantów i skarbników Towarzystw Powst. i Woj., należących do X. Okręgu, odbędzie się w niedzielę, dnia 23 bm. o godzinie 1 w hotelu Eldorado.

(Polskie Tow. Krajoznawcze.) — Ostatnio założono w sali hotelu Eldorado oddział Polskiego Tow. Krajoznawczego. Zebranie zwołał komitet z p. St. Krupskim na czele, któremu przewodniczył p. prof. Hanyż. Referat wygłosił delegat P. T. K. z Poznania p. prof. Jaskowiak. Nowy zarząd ukonstytuował się jak następuje: prezes p. dr. Antoni Nowicki, wiceprezes p. prof. Hanyż, sekretarz p. St. Krupski, skarbnik p. Józef Preuss, ławniczki pp. dyr. Borowska i Kawalerówna. (sc.)

— **WRZEŚNIA.** (Samobójstwo.) W nocy na 12 bm. w Noskowie popełniła samobójstwo przez rzućnięcie się w nurty Wrześnicy niezamężna Stefania Ciaciuch (lat 23) z Noskowa pow. Września. Co denatke skłoniło do tego rozpaczliwego kroku, nie jest wiadomo. (br)

— **ŻERKÓW.** (Z Kółka Rolniczego.) Dnia 9 bm. odbyło się na salce parafialnej po sumie roczne walne zebranie „Zerkowskiego Kółka Rolniczego”. Zebranie zwołał prezes Kółka p. Witczak z Biedziadowa. Nastąpiły sprawozdania zarządu, poczem wybrano nowy zarząd w dotychczasowym składzie i to pp. Witczaka z Biedziadowa prezesem, Kopia z Żerkowa wiceprezesem, Wosińskiego sekretarzem i Walkiewicz Ałojzego skarbnikiem. (zl)

Z Kaliskiego

— **KALISZ.** (Z Polskiego Czerwonego Krzyża.) W kwietniu rozpoczął się kurs gotowania sanitarnego P. C. K., urządzony staraniem miejscowego zarządu. W

kursie tym bierze udział 27 słuchaczek. Wykłady, prowadzone przez fachowe siły lekarskie odbywają się 3 razy w tygodniu w gimn. im. Ad. Asnyka w Kaliszu.

(Ochotnicza Straż Pożarna w cyfrach.) Kaliska Ochotn. Straż Pożarna liczy 220 członków, w tem: 8 członków zarządu, 16 oficerów straży, 3 aspirantów, 28 sierżantów, 32 plutonowych, 28 sekcyjnych i 105 członków zwykłych (szeregowych). Według stanu rodzinnego statystyka przedstawia się następująco: kawalerów 31, żonatych 176 i wdowców 13, a według zawodów: lekarzy, adwokatów, redaktorów, farmaceutów i buchalterów po jednym; felczerów, przemysłowców, fryzjerów, piekarzy restauratorów, kominiarzy, introligatorów, tapicerów, drukarzy, malarzy, woźnych, odlewczy po dwóch; elektromonterów i blacharzy trzech; kupców, mechaników, rzeźników, bednarzy, techników, cieśli, zdunów i szoferów po czterech; krawców i garbarzy po pięciu; kowali sześciu; murarzy i hafciarzy po dziesięciu; robotników i urzędników po dwunastu; stolarzy czternastu; szewców 57; innych 14. Jak się okazuje, trzon straży stanowią starsze pokolenie katolickie, rekrutujące się w znacznej mierze z rzemieślników a głównie z szewców.

(Zatrzymanie oszusta.) W tych dniach posterunek P. P. w Cekowie zatrzymał niejakiego Romana Pilarskiego, mieszkańca wsi Tykadłów gm. Zborów, który dopuścił się szeregu oszustw wśród okolicznych włościan. Pilarskiego przekazano władzom śledczym.

Na Kujawach

czytają wszyscy

DZIENNIK KUJAWSKI

CENTRALNY ORGAN ZIEMI KUJAWSKIEJ

nr 16 619/20

Fala wielkich pożarów

Pożar lasu pod Sierakowem

Z Sierakowa donosi (s): W drugie święto Wielkiejnocy wybuchł pożar w lasach państwowych nadleśnictwa Sieraków. Pożary powstały kolejno w 4 różnych miejscach na trasie pociągu Szamotuły—Międzybóże i spowodowane były iskrami od lokomotywy.

W pierwszych dwóch wypadkach

splonęły dwie morgi zagajenia niedaleko Sierakowa, trzeci wypadek zdarzył się pod wsią Zielona Chojna, czwarty wreszcie w czasie powrotu wspomnianego pociągu znowoż pod Sierakowem.

Na szczęście pożary zdołano w czas zlokalizować; w przeciwnym bowiem razie straty byłyby nieobliczalne.

W pow. starogardzkim splonęło kilkanaście osad rolniczych

Ze Starogardu donosi (wa): W sobotę o godz. 1 w nocy w Osiecznie, wiosce o 42 km. oddalonej od Starogardu, powstał pożar w zabudowaniach tamt. sołtysa, Wskutek silnego wiatru w krótkim czasie wszystkie budynki wraz z żywym i martwym inwentarzem poszły z dymem. Spaliły się również książki i dokumenty sołectwa. Rozszalały żywioł przenosił błyskawicznie ogień na sąsiednie zabudowania, tak iż wkrótce niemal połowa wioski przedstawiała jeden olbrzymi płomień.

Pożar strawił w ogólności 15 osad rolniczych, częściowo masywnych, a częściowo drewnianych, o słomianych dachach. Przeszło 20 rodzin znalazło się na święta wielkanocne bez dachu nad głową. Prócz straży lokalnej, pomagając w akcji ratunkowej ochotn. straż pożarna ze Starogardu, przybyła na miejsce wypadku samochodem ciężarowym. Powstał komitet, który zajął

się nieszczęśliwymi pogorzelcami i dostarczył im środków żywnościowych. Powstałe szkody oblicza się na przeszło 100.000 zł, które tylko w drobnej części pokryją towarzystwa ubezpieczeniowe, gdyż z powodu skrajnej nędzy w większości właściciele bądź nie byli w ogóle ubezpieczeni, bądź też nie uiszczali składek.

W drugie święto wielkanocne wybuchł pożar w chlewie pewnego rolnika w Wdzie tut. powiatu. Z powodu silnego wiatru wkrótce całe zabudowanie gospodarcze wraz z żywym i martwym inwentarzem padło pastwą płomieni. Ogień objął także sąsiednie zabudowania i strawił w całości 5 mniejszych osad rolniczych. Spaliło się również 500 zł gotówki, jaką pewna kobieta miała schowaną w łóżku pod pierzyną. Z poszkodowanych tylko jeden był ubezpieczony. Przyczyna pożaru jest narazie nieznana. Szkody oblicza się na sumę 50.000 zł.

OSTRZEŻENIE! Chcąc nabyć proszku naszego wyrobu należy przy kupnie AKCENTOWAĆ i wyraźnie żądać ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM” Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu. Komu sprawa przykrość przyjmowanie proszku, niech żąda „Kogutków” w postaci tabletek. ng 8769

W święta Wielkiej nocy gościła w Poznaniu rekordzistka świata w dysku Wajsów. na (Sokół — Pabjanice).

Zgon zasłużonego kapłana

Z Ostrogu, pow. Szamotuły donoszą: W drugie święto Wielkiejnocy zmarł w wieku lat 79 wielce ceniony kapłan śp. ks. dr. Sypniewski, emerytowany dziekan, założyciel i długoletni prezes Banku Ludowego w Ostrogu. Zmarły był proboszczem tutejszej parafii przez 33 lata.

RUCH KOBIECY

pod redakcją: dr. Bożeny Stelmachowskiej.

W obliczu świąt

Jest dobrze, że kilka razy do roku przypadają dni tak specjalne, jak Święta. I choćby, przy współczesnym pędzie do rewizji pojęć wszelakich, nawyków i zapamiętań zdawać się mogło, że Święta w życiu dzisiejszego człowieka nie są już sprawą ważną, kłam takiemu sądowi zadaje Bolszewia, kierująca systematycznie ataki swoje właśnie na Święta chrześcijańskie.

Wartość Świąt jest głębsza niżby się to pozornie wydawać mogło. I dlatego warto z okazji przypadającej Wielkanocy zastanowić się choć pobieżnie nad kilkoma momentami zasadniczymi. Na pojęcie święta składa się więc: moment religijny, moment rodzinny i moment społeczno-gospodarczy. Wszystkie te trzy elementy łączą się razem i wytwarzają wspólnie dla świata charakter podniosłości, uczuciowości i wesela.

Człowiek religijny stosuje stale w życiu swoim pewien kanon postępowania zarówno w swojej postawie wewnętrznej, jak i w zewnętrznym wykonywaniu właściwych praktyk religijnych i obowiązków wyznaniowych. Jednakże normalny, zajęty pracą i walką życiową człowiek nie może podtrzymać stale w sobie i w swoim otoczeniu wysokiego kamertonu religijnego, gdyż nastroje psychiczne ulegają z konieczności różnym wahaniom a czas nie pozwala nawet zelanom na wyłączne zajmowanie się sprawami religijnymi. Chwila Świąt jednakże ułatwia najoobojętniejszym nawet nawrót do religii i zwraca zainteresowania ogółu właśnie ku sprawom duchowym.

Rodzina

Jeżeli chodzi o moment rodzinny, to i tu rzecz przedstawia się podobnie. Święta sprowadzają do wspólnego domowego ogniska rozproszonych nieraz daleko po świecie członków rodziny, a tych nawet, którzy żyją w tem samym ośrodku skupia przy jednym stole, w jednym salonie, czy izbie na pewien przeciąg czasu zgóry określony i nieprzerwany obowiązkami zawodowymi. Nikt w tych dniach nie spieszy się do pracy zawodowej, do warsztatu, czy biura, każdy więc może na chwilę zapomnieć o swoich obowiązkach zawodowych, a skierować całe swoje zainteresowanie w stronę swoich najbliższych.

Spółeczeństwo.

Wreszcie rozszerzeniem momentu

rodzinnego jest moment społeczny, gdyż nastrój świąteczny jest nastrojem powszechnym pewnej, wielkiej gromady ludzkiej która zbiera się razem z okazji nabożeństw i zabaw i czując wspólnie to samo łączy się i jednocy uczuciowo. Mimowoli przebież porachunki osobiste między ludźmi, niechęci zawołowe, animozje całych nawet grup ustępują na plan dalszy i rozciągają się w ogólnym nastroju radości, odpoczynku, rozluźnienia naprężonych do życiowej walki władz ducha i ciała. Ów moment gospodarczy: odpoczynku po pracy staje się zarazem momentem przenikającym do wnętrza człowieka, któremu w danym dniu świątecznym nie chce się martwić, borykać, zwalczać wzajemnie.

Z tych więc, wymienionych pobieżnie przyczyn święta mają swoją wartość specjalną i są niewygodne wszystkim czynnikom dążącym do sprowadzenia rozkładu społeczności ludzkiej, a są błogosławieństwem dla każdego człowieka dobrej woli.

Jeżeli chodzi specjalnie o stosunek kobiety, w tym wypadku szczególnie tej która zajmuje stanowisko wybitniejsze w ośrodku rodziny, a więc żony, matki, siostry to właśnie dla kobiety święta mają znaczenie bardzo wielkie. Ma ona bowiem możność wykorzystania tych dni dla przeprowadzenia różnych nader ważnych dla siebie spraw. Są to przecież chwile, w których skupiają się dokoła niej wszyscy ci, którzy są jej bliscy, a z którymi nieraz przez szereg tygodni, czy miesięcy niema możności porozumienia się. W czasie świąt można pogadać spokojnie z mężem dziećmi, rozdzielić o wspólnych interesach rodzinnych i można wygadać stan psychiczny tych nawet, którzy są na codzień nieuchwytliwi przy swojej pracy zawodowej. Kobieta może dowiedzieć się nareszcie dlaczego ta, czy inna sprawa tak jest trudna i nakierować ją pomysłnie, może znaleźć drogę do serca i rozsądku własnych nieraz dzieci, może pogodzić zwaśnionych i uspokoić męża, czy brata zdenerwowanego przeciwnościami współczesnego życia zarobkowego. A także i kobieta, która stale znajduje się poza ośrodkiem rodzinnym w dniach świąt znajduje do niego drogę powrotną i może choć na krótki przeciąg czasu korzystać z jej dobrodziejstw.

Naród

W naszym życiu narodowym Święta Wielkanocne mają swoją specjalną pozycję. Przeżywamy przecież we wspomnieniu tajemnicę religijną Męki Chrystusa i Jego zwycięskiego zmar-

twychwstania, a przywykliśmy łączyć te wielkie Misterjum ze stanowiskiem mesjanicznym Polski w historii świata. Święta Wielkanocne są więc dla każdego narodo-wo czującego Polaka momentem ogromnej, wzruszającej radości, wielkiego przejęcia się, bo unaczniają one nam fakt zwycięstwa dobrego nad złem, życia nad śmiercią, sprawiedliwości dziejowej, nad krzywdą, dręczącego przez lat wiele Narodu. Jest to więc chwila najwyższego napięcia uczuć religijno-narodowych wyrażająca się w modlitwie dziękczynnej za uzyskanie niepodległości państwowej i radośnej nadziei zgotowania Narodowi jaknajpomyślniejszej przyszłości.

Jeżeli więc rozumiemy, że Wielkanoc raduje nas i podnosi na duchu i przenika ufnością na przyszłość trzeba, żeby także skupiała nas wszystkich w wspólnym porozumieniu i wspólnym, jednolitym wysiłku. W chwilach tych muszą ustąpić niechęci osobiste i ambicje grupowe, muszą przestać istnieć wszystkie te momenty, które mogą nas rozbić i wzajemnie utrudniać pracę, a na plan pierwszy wysunąć się musi wspólna potężna wola czynu.

Rola kobiety, tu znów, podobnie jak w rodzinie, polega na tem, żeby błogosławiony nastrój świąteczny rozszerzyć na całe społeczeństwo, na cały naród, skupiając go przy wspólnej pracy i radości.

Komunikat Zjazdu Delegowanych Związku Pań Domu

W ostatnich dniach marca r. b. odbył się w Warszawie w lokalu własnym przy ul. Nowy Świat 9 doroczny Walny Zjazd Delegatów Oddziałów Związku Pań Domu przy współudziale 56 osób, uprawnionych do głosowania, i licznie zebranych gości, z instytucji kobiecich pokrewnych i zaprzyjaźnionych oraz przedstawicieli prasy.

Rezultat prac zjazdowych przedstawia się jak następuje:

Dokonano wyborów uzupełniających na miejsce wylosowanych według Statutu członkini Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej. Przewodniczącą Związku pozostała nadal p. Iza Mandukowa.

Opracowano wytyczne działalności Związku na rok 1933, uzupełniając program prac przedstawiony przez przewodniczącą p. Izę Mandukową na podstawie danych jakie się wyłoniły w dyskusji z przedstawicielkami Oddziałów prowincjonalnych.

Uchwalono a) Regulamin Wydziału Siostr Gospodarskich, b) Regulamin na-

gradzania za dłuższą pracę w jednym domu pracownic domowych, c) Regulamin normujący współpracę Związku Pań Domu z Instytutem Gospodarstwa Domowego.

Z Tow. Ziemianek Wilk.

Na każde święto zaszliśmy członkom Tow. naszego, a zwłaszcza czytelnikom działu Ziemianek wyrazi serdecznej pamięci i życzeń najlepszych.

Dziś łączymy się z nimi duchowo, witając radośnie Zmartwychwstanie Pańskie, które oby w serca nasze najobfitsze wlało łaski.

„Ukazuj się nam Panie Jezu Chryste niewidomą pomocą Boską Twoją, abyśmy w nędzach drogi naszej nie pogrążyli, ani słabymi i tęskliwymi zostawani, a od najazdów nieprzyjaciół wolni być mogli — Pokrzepiaj wiary naszą pogrotem słów i karania Twego, abyśmy twardość i ciepłość serca naszego składali, a one gorącością słów i obietnic Twoich zapalali. Otwórz oczy nasze na poznanie i uważanie dobroci Twojej i wielkiej łaski ku nam”
(Modlitewnik Skargi K. 196.)

Dowiadujemy się, że ostatnie zebranie Koła wrzesińskiego pod przewodnictwem p. Szyfterowej odbyło się w obecności 17 pań. Omawiano sprawy biblioteki okręgowej; — przewodniczącą wyrażała gorące podziękowanie bibliotekarce p. Wilkowskiej, która oparowała osobście 34 książek oraz przyczyniła się bardzo do uporządkowania i rozszerzenia biblioteki.

Następnie p. Szyfterowa zdała sprawę z wieczoru urządzonego przez Młode Ziemianki wrzesińskiego Koła na cele dożywiania bezrobotnych, który przyniósł kilkaset złotych dochodu, poczem p. Wygonowska referowała o przebiegu wystawy i Targów nasiennych oraz produktów wiejskich we Wrześni 2 marca b. r. Ponieważ impreza ta doskonale się udała postanowiono jesienią ponownie targ taki urządzić.

W dalszym ciągu zebrania omawiano projekt założenia sklepu Ziemianek na Heliu podczas sezonu letniego. P. Leigebrowa zdawała sprawozdanie z kursu cukierniczego, który odbył się w Poznaniu, poczem p. Grudzińska referowała o zebraniu sekcji pedagogicznej.

Ustaleniem daty walnego zebrania Koła zakończono obrady.

Z zagranicy

Nauka „inteligencji”. W St. Zjedn. zainicjowano zbiórkę nauki inteligencji dla kobiet, która polega na nauczaniu kobiet inteligentego wywiązywania się z włożonych na nie obowiązków społecznych i domowych, umiejętności debатовania, czytania gazet i książek i wydawania sądów. Pierwsza taka lekcja odbyła się w Newarku i ściągnęła na dwudniowy kurs słuchaczki z 21 miast. Nauka odbywa się pod egidą Organizacji Przyczyn i Zapo-biegania Wojny (zo).

Statystyka przeciw kobietom

Rzeczą bardzo dziś modną jest statystyka. Bo ktożby się nią nie posługiwał? — Nauki ścisłe, nauki humanistyczne, ekonomia, kryminalistyka, sztuki piękne, literatura! Każdy jest rad, gdy może ustawić jakąś tabliczkę i wyciągnąć z niej potem dalekoidące wnioski. Wprawdzie nauka statystyki jest również rzeczą trudną i wymaga zdolności rachunkowych, nieraz bardzo skomplikowanych, a wartość tej pracy jest nieraz bardzo duża, jednakże poważne niebezpieczeństwo powstaje wówczas, gdy statystyka staje się sztuką stosowaną.

Nie dotykając więc wcale statystyki tam, gdzie ona ma swoje naukowo uzasadnione zastosowanie, można śmiało zakpić sobie z amerykańskiej nagminnej już dziś mody ustawiania tablic statystycznych, wszędzie tam, gdzie są one zupełnie zbędne. Stosuje się to w przeważnej mierze do statystyk amatorskich kombinowanych utylitarnie.

Nowego, śmiałego wyczynu w tej dziedzinie dokonał świeżo Anglik A. Wyatt Tilby w artykule zamieszczonym w miesięczniku „The Nineteenth Century and After”. Chodzi tu ni mniej ni więcej tylko o udowodnienie cyfrowe tezy, że kobieta nie spełniła żadnej, ważniejszej roli w kształtowaniu się życia kulturalnego, gospodarczego i politycznego naszego globu.

Dowodem niezbitym dla pana Tilbyego, jest wykaz imion sławnych ludzi, wśród których kobiety stanowią mniejszość zastraszającą. Autor pisze więc m. in.:

Ułożyłem sobie listę najwybitniejszych ludzi którzy zasłużyli się dla rozwoju kultury w dziejach Europy na przestrzeni ostatnich 500 lat. Na

985 mężczyzn wypadło mi tylko 15 kobiet! A więc stosunek 66 mężczyzn do 1 kobiety! Potem przeglądałem spisy alfabetyczne najwybitniejszych osób różnych krajów Europy z lat bieżących. Spisy niewątpliwie uwzględniające dokładnie działalność kobiety. Okazało się, że i tutaj stosunek kobiet jest bardzo niski. Przeciętnie wypada 1 wybitna kobieta na 30 mężczyzn. Stosunek ten polepsza się w Ameryce na rzecz kobiet, gdyż 1 wybitna kobieta wypada tu na 7 mężczyzn, w Kanadzie pogarsza się i wypada 1 na 60, w Afryce zaś wygląda katastrofalnie dla kobiety, gdyż wypada tu 1 kobieta na 95 mężczyzn.

Przeglądałem następnie kalendarz chrześcijański. I tu uderzyła mnie ta sama proporcja.

Obliczyłem, że na każdych 6 męczenników i świętych wypada 1 męczennica i święta. Przeglądałem listy kobiet pracujących naukowo. Samodzielnie i twórczo wybija się wśród nich tylko jedna Curie Skłodowska. Cóż to za stosunek do ilości mężczyzn pracujących owocnie w tej dziedzinie? Podobnie niski jest stosunek kobiet pracujących na polu filozofii, historii, medycyny, przyrody. Literatura wykazuje dopiero znaczniejszy procent wybitniejszych kobiet ale, o sławie światowej żadna z nich nie może nawet marzyć. Owszem, są wybitne kobiety-malarki. Ale, przecież Angeliki Kaufman czy Róży Bonheur nie będzie mógł człowiek ze zdrowymi zmysłami, porównywać ani z Rembrandtem, ani z Leonardem da Vinci... W dziedzinie twórczości muzycznej odznacza się Chaminade ale, chyba nikt nie odważy się jej porównać z Chopinem.

Stosunkowo duża jest natomiast liczba wybitnych królowych oraz bohaterów narodowych. Gdy na polu sztuki można się doliczyć tylko 5 kobiet, o sławie międzynarodowej, wy-

bitnych kobiet, działających w polityce jest 13.

Wnioski moje — mówi autor — są następujące:

Kobieta nie przedstawia większej wartości naukowej w dziedzinie nauk przyrodniczych, medycznych, na polu matematyki czy techniki. Natomiast interesująca być może jej działalność na polu sztuki i literatury.

Kobieta wykazywała bezsprzecznie duże wartości w dziedzinie polityki. Dziś jednak królowych nie potrzeba, ale możeby przydały się jej zdolności w dziedzinie parlamentarnej, samorządowej i w ogóle gospodarki społecznej?

Cóż można na to odpowiedzieć angielskiemu publicyście? Może należałoby mu przesłać kilka podręczników, żeby poznać imiona i nazwiska kobiet, o których nigdy nic nie słyszał? Może należałoby pouczyć go, że nawet niezarejestrowane nigdzie osoby mogą być ważne i decydujące dla pewnej epoki i pewnego środowiska? Może należałoby zwrócić mu uwagę na to, że statystyka stosowana wstecz nie może być kompletna i miarodajna? Zdaje się jednakże, że te wszystkie argumenty i wiele podobnych nie zdadzą się na nic, gdyż autor postępowal tu apriorystycznie, i zależało mu raczej na tem, żeby dla swojej — zgóry przyjętej postawy myślowej, czy uczuciowej znaleźć frapujące, sensacyjne i druzgoczące argumenty.

Dla nas jednakże nie jest najważniejszą sprawą, czy poszczególne wybitne osobistości w rozwoju historii były kobietami i mężczyznami, a raczej trzeba zdać sobie sprawę, że za rozwój kultury i cywilizacji są odpowiedzialne zarówno kobiety, jak i mężczyźni, ponieważ obie te płci istniały od początku istnienia ludzkości i obie w jej rozwoju brały udział. Niekiedy na plan pierwszy wysuwały się jed-

nostki, niekiedy grupy, całe państwa i narody, a wartość ich postępowania i wpływu jest relatywna. W tym samym bowiem stopniu, jak można ustawić tabelę porównawczą typów podatnych, tak samo można ją również skonstruować dla typów ujemnych, a trudno przesądzać, czy autor chciałby zważyć odpowiedzialność za wszelkie zło, które dokonało się w świecie od jego początków wyłącznie na rodzaj męski.

Niebezpieczeństwo dla autora i jego adherentów leży jednak zupełnie w innej dziedzinie. Jeśli bowiem zechcemy zgodzić się na to, że dotąd w historii świata kobieta odegrała rolę podrzędną, to nie przesadza to faktu, że w najbliższej przyszłości odegra właśnie rolę nadrzędną i że przy kolejnej zmianie wpływów przejdą one teraz właśnie w ręce uświadomionej społeczności, równouprawnionej i wykształconej kobiety.

Czy światu będzie z tem lepiej? nie wiadomo.

Jeżeli jednakże zechcemy na sprawę tę spojrzeć obiektywnie, lepiej będzie i rozsądniej przychylić się do tezy kompromisowej, że zarówno dziś, jak i wczoraj za rozwój ludzkości odpowiedzialna jest cała ludzkość, a formy zewnętrzne oddziaływania zarówno kobiet, jak mężczyzn zmieniać się będą, tak jak zmieniać musi się życie w swojej nieustępliwiej, niezmiennej ruchliwości.

Pole działania i dla kobiet i dla mężczyzn jest ogromne, a kultura podnosić się będzie nie na skutek spychania na drugi plan tej czy innej warstwy społecznej, tej, czy innej płci czy rasy, ale wówczas tylko gdy człowiek będzie podtrzymywał drugiego człowieka w wlecystym i radosnym wspólnym się ku wyżynom piękna i prawdy i dobra.

Er.

„Mons Pius“ — Lombardy

Mons Pius, w dosłownym tłumaczeniu łacińskim „góra pobożności“ po włosku „monte di pietà“, są prototypem dzisiejszych lombardów, czyli zakładów udzielających pożyczek pod zastaw ruchomości. Dziwna ta nazwa ma swoją historję, która poucza, że nazwa w zupełności odpowiada treści i celowi. Dla którego instytucje te powoływano do życia, i dopiero z biegiem czasu ludzie i z „góry pobożności“ uczynili wcale zyskowny interes.

W wiekach średnich o pieniądzu było bardzo trudno to też szlachta, rycerstwo, książęta, a nawet królowie zaciągali pożyczki gdzie się dało i jak się dało. Dość powiedzieć, że 20 proc. w stosunku rocznym uważano wówczas za stopę niską, gdyż dochodziła ona do 80 proc. i wyżej. Doprowadzało to, rzecz prosta, do ruin i do ruiny nieraz do nędzy ostatecznej.

Powstał przeciw temu Kościół w myśli św. Chrystusa: „Czyńcie dobrze i pożyczajcie, niczego się stąd nie spodziewając“. Zaczęto rzucać klątwy na lichwiarzy, ponieważ ci jednak potrafili przemycić swe interesy, przeto Kościół powziął inicjatywę stworzenia specjalnych instytucji, których zadaniem miało być udzielanie pożyczek bez procentu pod zastaw ruchomości. Fundusze czerpano z ofiar ludzi możnych i pobożnych. Najwięcej służyli się w tej mierze zakonnicy Franciszkanie, którzy w wieku XV założyli w Padwie pierwszą tego rodzaju instytucję, nazywając ją „monte di pietà“, t. j. góra pobożności. Instytucje te najwięcej rozprószyły się we Włoszech, zwłaszcza w Lombardji, stąd nazwa „lombardu“ przetrwała po dziś dzień.

W Polsce wielkim zwolennikiem tego rodzaju instytucji był święty kaznodzieja Piotr Skarga, który też w r. 1584 założył taki bank w Krakowie przy Arcybractwie Miłosierdzia u św. Barbary, bank istniejący do chwili obecnej, nie sprzeniewierzając się naczelnym zasadzie — udzielania pożyczek bez procentu. Banków takich powstało z biegiem czasu więcej, między innymi w Zamościu, staraniem kanclerza Jana Zamoyskiego, we Lwowie, założony w r. 1668, a istniejący obecnie.

W ten sposób banki tego rodzaju powstały z wyraźnym celem niesienia pomocy potrzebującym, a więc przede wszystkim najbiedniejszej ludności. W postaci wszakże pierwotnej instytucje te przetrwały w niewielu zaledwie miastach, jak w Krakowie u nas, w Montpellier i Grenoble we Francji itd.

Niestety z owych lombardów niewiele dzisiaj zostało, zaledwie szczątki. Jeszcze lombardy samorządowe kierują się pewną ideą społeczną, ograniczając wysokość pożyczki i pobierając niskie odsetki. Natomiast pozostałe, a jest ich olbrzymia większość, są to zwykłe banki, z tą różnicą, że mając dużą pewność zwrotu wypłaconej sumy pod postacią zastawu, po-

bierają znacznie wyższe, niż zwykle banki odsetki. Niektóre z nich pobierały do 60 proc., a i dziś stopa 24—36 proc. nie jest rzadkością. Interes zatem prawdziwie złoty. Z. K.

Humor sowiecki

W sowieckiej jadalni robotniczej główną codzienną żywką Kierownik zakładu jest zrozpaczony, gdyż leką się odpowiedzialności za niedozór nad mieniem robotniczej kooperatywy. A żyłki, widelce i noże giną codziennie w zaskarżający sposób. Wyda 500 lyżek przed obiadem — odbiera 400 po obiedzie. Wyda ich 700 — otrzymuje przy rachunku naczyń tylko 550. Rozwiesza więc na ścianach lokalu płomienne wezwania do towarzyszy robotników, ażeby nie niszczyli dobra wspólnego, ażeby nie kradli, ażeby wreszcie i jego samego nie wtrącać w nieszczęście.

Wszystko to jednak pozostało bez rezultatu. Wreszcie wpada na genialny pomysł: ogłasza, że naczynia do obiadu wydaje się za złożenie kaucji w kwocie jednego rubla. Kaucję tę zwraca się konsumentowi po zjedzeniu obiadu przy kasie, pod warunkiem równoczesnego oddania naczyń, a przedewszystkiem lyżek.

W pierwszym dniu wszystko zgadza się co do joty. Wydano towarzyszom 700 lyżek i ta sama ilość zostaje zwrócona przy kasie. Zarządzający promienieje z radości. Na drugi dzień sprawa poszła jeszcze lepiej: wydano 650, a otrzymano 850 o powrocie! Trzeci dzień staje się dopiero sądym dniem dla kasjerki i zarządzającego. Zarzucono ich setkami lyżek. Wreszcie za brakło kasjerce rubli w kasie na zwrot kaucji. A przed kasą ustawił się długi ogon towarzyszy, którzy zaczynają niecierpliwie się huczeć i kłaść kasjerkę i zarządzającego: „oszuści, łobuzy — wróćcie nam kaucję pobraną od nas przed obiadem z lyżki. Hałas zgromadził tłum ludzi przed lokalem a to znowu ścigała policję.

I wtedy dopiero nastąpiło wyjaśnienie. Okazało się, że towarzysze, dowiedziawszy się, że zarząd jadalni bierze za lyżkę kaucję, którą zwraca przy wyjściu, rzucili się gromadnie do konsumu z lyżkami i, płacąc po 60 kopiejek wykupili cały zapas. Następnie wchodzili do jadalni, zamawiali jedzenie i z kieszeni wyciągali własne przybory, po obiedzie oddawali je jako otrzymane za kaucję i inkasowali po rublu za sztukę.

W ciągu 2 dni sprzedali w ten sposób pomysłowi ideowcy aż 3000 lyżek własnej zresztą kooperatywie. S. F.

Humor

Wegetarianin

— Jak to, zostałeś wegetarianinem?
— Ano tak, po pierwsze przyjaciel mój; ma sklep z warzywami, a po drugie rzeźnik odmówił mi kredytu. (Tit-Bits)

Nagroda za recenzję filmową

Od pierwszego święta począwszy, kino „Słońce“ wyświetla kapitalną polską komedję muzyczną p. t. „Każdemu wolno kochać“. W związku z tem Redakcja pisma naszego rozpięła zawody o nagrodę za napisanie najtrafniejszej oceny. Zawody te wywołały zrozumiałe olbrzymie zainteresowanie. Recenzje ubiegających się o nagrodę zaczęły już napływać. Dla przypomnienia podajemy raz jeszcze warunki tych zawodów konkursowych:

1. Konkurs jest dostępny dla wszystkich.
 2. Jury, złożone z przedstawicieli Redakcji „Kurjera Poznańskiego“ i kina „Słońce“, wyznaczyło następujące nagrody:
I nagroda 50,00 zł.
II nagroda 30,00 zł.
III nagroda 20,00 zł.
IV nagroda 1 passe-partout do kina „Słońce“ na 2 osoby, ważne do końca sezonu.
 - V nagroda 10 biletów bezpłatnych do kina „Słońce“.
 - VI nagroda półroczna bezpłatna prenumerata „Kurjera Poznańskiego“.
 - VII nagroda kwartalna bezpłatna prenumerata „Ilustracji Wielkopolskiej“ oraz 25 nagród pocieszenia po 2 bilety bezpłatne do kina „Słońce“.
- Skład jury będzie podany w prasie wraz z ogłoszeniem wyniku konkursu.
3. Konkurs polega na napisaniu najtrafniejszej recenzji. Zalety literackie nie będą brane pod uwagę. Chodzi bowiem o najtrafniejszy sąd

o całości filmu oraz poszczególnych jego składników, słowem, o bezpośrednią i szczerą opinię o nim najszerszych warstw publiczności kinowej.

4. Recenzje, pisane możliwie najczytelniej, należy nadsyłać do Redakcji pisma naszego najpóźniej do niedzieli, 23 kwietnia 1933 r. w zapieczętowanej kopercie z napisem „Recenzja filmowa“.
5. Recenzje muszą być zaopatrzone w imię i nazwisko, oraz dokładny adres autora.
6. Rozmiar recenzji winien być możliwie krótki (do 60 słów).
7. Recenzje, wyróżnione pierwszemi czterema nagrodami, będą umieszczone w piśmie naszym z podaniem nazwisk autorów (zażalenie oczywiście od ich zgody).
8. Do każdej recenzji musi być dołączony odcinek zakupionego biletu wejścia do kina „Słońce“ na film pt. „Każdemu wolno kochać“ oraz poniższy kupon pisma naszego.
9. Nagrody wypłacać będzie Redakcja pisma naszego po ogłoszeniu wyniku konkursu.
10. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w terminie do 1 maja b. r.

KUPON „Kurjera Poznańskiego“
upoważniający do wzięcia udziału w wielkich zawodach o nagrodę za recenzję filmową.

(Wyciąć i dołączyć do koperty)

SPORT

W sprawie wczorajszego biegu na przelaj Poznania.

Wobec świadomości nieprawdziwych twierdzeń tutejszego „sanacyjnego“ piśmka w sprawie poniedziałkowego biegu na przelaj o puchar „Kurjera Poznańskiego“ stwierdzamy, co następuje:

1. Regulamin biegu, ustalony przez Poznański Okręgowy Związek Lekko-Aletryczny, a zamieszczony u nas w całości w piśmie naszym z dnia 6 marca opiewa w punkcie 1: „Bieg na przelaj o puchar wędrowny „Kurjera Pozn.“ organizuje Poznański Okręgowy Związek Lekko-Aletryczny w poniedziałek, 17 kwietnia 1933 r. o godz. 12.“

2. W numerze z dnia 27 marca pisaliśmy dosłownie: „Chociaż dopiero za trzy tygodnie odbędzie się tegoroczny bieg na przelaj o puchar „Kurjera Poznańskiego“, organizowany przez P. O. Z. L. A. otwieramy wobec bardzo licznych zapytań, po porozumieniu się z organizatorami od dziś listę — zgłoszeń do biegu“

3. W numerze z 7 kwietnia przypomnieliśmy, że pierwsze biegi wobec nieistnienia jeszcze wówczas Poznańskiego Okręgowego Związku Lekko-Aletrycznego, również nie organizowaliśmy sami, lecz wydział gier Poznańskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej.

4. Wreszcie jeszcze w ostatnim numerze przed biegiem, w sobotę, podaliśmy nazwiska wszystkich odpowiedzialnych kierowników imprezy.

Widząc nienormalny wynik biegu przedstawiciel naszej redakcji, mimo braku uprawnienia regulaminowego, natychmiast zaprotestował w imieniu redakcji u prezesa P. O. Z. L. A. przeciw przyznaniu komukolwiek pierwszej nagrody i zaprowadził dr Sidorowicza do komisji w celu złożenia przez niego formalnego protestu, i tam również powtórzył wobec przewodniczącego komisji swój protest.

Ciężka atletyka

Mistrzostwa Polski w zapasach

Przeprowadzone w święta mistrzostwa wykazały chyba ostatecznie, iż przepisy związkowe są zupełnie niedostateczne. walki finałowe przeciągnęły się bowiem do wtorku godziny czwartej rana (!), trwały zaś z kilkogodzinnymi przerwami od niedzieli godz. 12 w południe razem około 30 godzin, co zarówno dla zawodników jak i sędziów było wysiłkiem absolutnie nadmiernym.

Wyrównanie klasy nastąpiło zato w zapasnictwie bardzo znaczne, jeżeli się zważy, że na 7 tytułów, jedyny Gałuszka obronił swój tytuł, pozostałe zaś zdobyli nowi zawodnicy. Bardzo wielki sukces odniósł Poznań, a przede wszystkim organizator zawodów K. A. S. „Sztekker“ zdobywając dwa mistrzostwa przez Grodzkiego i Arto.

jeśli chronisz swoje obuwie i nosisz tani, prawdziwy obcas gumowy

BERSON.

Będiesz na nim chodził przyjemnie i elastycznie oszczędzisz swoje nerwy a butelki nie tracą najeżytej formy. Ceny znacznie niższe!

ng 9 107

ię. Nieźle spisali się również zawodnicy „HCP“ zdobywając punktowane miejsca przez Tuszyńskiego i Elsnera. Z. K. A. „Zbyszko“ wreszcie jedno zaszczytne drugie miejsce zdobył Günter. Ostateczna kolejność w poszczególnych wagach przedstawia się następująco: kogucia: — 1 Gronzki (Poznań), 2 Rokita (W.), 3. Piec (Sl.); półkogucia: 1. Aniola (Pozn.), 2. Konwa (W.), 3. Szajewski (W.); lekka: 1. Ślajak (W.), 2. Jacek (W.), 3. Bajorek (Kr.); półśrednia: 1. Zembruski (W.), 2. Neuff (W.), 3. Tuszyński (Pozn.); waga średnia: 1. Gałuszka (Sl.) (po raz 9-ty), 2. Jakubowski (L.), 3. Biskupski (Pom.); półciężka: 1. Hebda (W.), 2. Gestwiński (Pom.), 3. Elsnier (Pozn.); ciężka: 1. Puciata (W.), 2. Günter (Pom.), 3. Bali-szewski (W.). Organizacja zawodów sprawna, zainteresowanie publiczności nieduże. (wz)

Łódź i Warszawa, międzymiastowe spotkanie odbędzie się w przyszłą niedzielę w Łodzi. (wz)

Kolarstwo

Otwarcie sezonu „Pozn. Tow. Cykl. i Mot.“ odbyło się w poniedziałek. Po zbiórce na boisku „Sokoła“ i wysłuchaniu mszy św. w kościele Bożego Ciała urządzono defiladę oraz okolicznościowe zebranie. Po uroczystości kolarze brali udział przy organizacji biegu „Kurjera Poznańskiego“. (wz)

Lekka atletyka

Dla ścisłości stwierdzamy, że zawodnicy J. Górka — trzeci i F. Wiciak — czwarty w poniedziałkowym biegu o puchar „Kurjera Poznańskiego“ należą do SMP Wiry a nie Winiary.

Pływanie

Poznańskie Tow. Pływackie wydzierża-wi na sezon 33 r. siedem obszernych kabin. Bliższe informacje udziela sekretariat św. Marcin 66/67 m. 21.

„Straszny Dwór“

arcydzieło operowe Moniuszki dla Czytelników i abonentów „Kurjera Poznańskiego“ i „Ilustracji Polskiej“

Jak było do przewidzenia — nasza zapowiedź o przedstawieniu operowym St. Moniuszki

„Straszny dwór“

wyznaczonem w Teatrze Wielkim we czwartek, 20 b. m. o godz. 8 wieczorem dla czytelników „Kurjera Poznańskiego“ i „Ilustracji Polskiej“ wywołała niezwykle zainteresowanie. Administracja naszego pisma jest dosłownie obłożona przez tłumy P. T. Publiczności, pragnącej godziwej rozrywki. Nic zresztą dziwnego! Bilety bowiem na pierwsze w sezonie zniżkowe przedstawienie operowe są do nabycia w administracji pisma naszego po cenach o 50 proc. tańszych, a najtańszy bilet kosztuje zaledwie 49 groszy.

Dla Czytelników „Ilustracji Polskiej“ znajduje się w administracji pisma ograniczona ilość

bezpłatnych biletów

Po 2 bilety otrzyma, kto wykaże się kwitem abonamentowym na II kwartał, a pominięty został przy ostatnim podziale biletów do Teatru Wielkiego.

KUPON

„Straszny dwór“

w Teatrze Wielkim, 20 kwietnia

Kupon niniejszy upoważnia do nabycia 2 biletów za pół ceny.

Pani się odmłodzizamawiając suknię,
płaszcz czy kostium w**SALONIE MÓD****„PANI HANKI“**

Aleje Marcinkowskiego 13, m. 12

Od lat znany jako najkulturalniejsza
pracownia mód.Ceny bardzo przystępne.
nr 18 597**RADJO**

Środa, dnia 19 kwietnia 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 11.40 (Warszawa);
godz. 13.05 koncert z płyt; godz. 14.00 gieł-
da pieniężna i zboż.towarowa; godz. 14.10
kom. gosp.; godz. 14.15 kwadrans Tow. Zie-
mianek Wielkopolskich; godz. 16.20 tr. z
Warszawy i Wilna; godz. 17.00 odczyt pro-
pagandowy Polsk. Tow. Krajozn. w Pozna-
niu; godz. 17.15 odczyt Zw. Obrony Przem.
Polsk. w Poznaniu; godz. 17.40 odczyt z
Warszawy; godz. 18.00 odczyt dla maturzy-
stów z Warszawy; godz. 18.25 tr. z Warsza-
wy; godz. 19.00 świat książek; godz. 19.30
tr. z Warszawy; godz. 21.00 tr. z Warsza-
wy; godz. 22.05 Miscelanea radiowe; godz.
22.20 sygnał czasu, kom. sport. i polic.; go-
dzina 22.35 muzyka taneczna z płyt gramo-
fonowych

Warszawa (1412 m) godz. 11.40 codzien-
ny przegląd prasy polskiej; godz. 11.50 ko-
munikat meteorologiczny; godz. 12.10 płyt-
y gramof.; godz. 13.20 kom. P. I. M.; godz.

15.10 kom. Państw. Inst. Eksp.; godz. 15.15
kom. gosp.; godz. 15.30 kronika harcerska;
godz. 15.35 program dla dzieci: a) obrazek
sluchowiskowy, b) Listy od dzieci omówi W.
Tatarkiewicz; godz. 16.00 Haydn: Symfonia
G.dur Oxfordzka op. 66 nr. 2 w wyk. ork.
pod dyr. Hansa Weisbacha (płyty); godz.
16.20 odczyt dla maturzystów (Dział „Histo-
ria”) pt. „Napoleon a Polska” — wygł. prof.
H. Mościcki; godz. 17.00 odczyt z Wilna;
godz. 17.20 sławni wiołonczeliści na płyt-
ach; utwory w wyk.: G. Cassado, P. Ca-
sals, W. Squire, G. di Silva; godz. 17.40
„Place a bezrobocie” — wygł. p. L. Landau;
godz. 18.00 odczyt dla maturzystów (Dział
„Biologia”) pt. „Zagadnienia formy w świe-
cie organizmów” — wygł. prof. S. Sumiń-
ski; godz. 18.25 odczytanie wierszy zakwa-
lifkowanych przez jury do konkursu poe-
tyckiego P. R.

Programy zagraniczne: Davenport (1554
m) i Londyn (261 m) 21.35 koncert symfo-
niczny; Oslo (1083 m) 20.00 koncert; Buda-
peszt (550 m) 19.30 „Traviata” op. Verdi-
go; Wiedeń (516 m) 20.00 koncert wojsko-
wy; 21.00 sluchowisko, 22.40 muz. jazzbando-
wa; Praga (488 m) 17.10 muzyka popularna

Białe zęby: Chlorodont

Pasta do zębów, używana przez miliony ludzi na
całym świecie. Pierwszorzędna w działaniu, osz-
czędna w użyciu.

ng 8 793

z Mor. Ostrowy, 19.25 koncert popularny z
Brna, 20.20 sluchowisko z Brna; Beromuen-
ster (459 m) 20.00 koncert popularny, 21.40
koncert baletajkowy z płyt; Rzym (441 m)
20.45 tr. z teatru; Sztokholm (435 m) i Mo-
tala (1348 m) 20.00 koncert symfoniczny,
21.20 pieśni, 22.00 muzyka taneczna; Buka-
reszt (394 m) 20.45 recital fort. prof. Tur-
czyńskiego, 21.15 utwory wiołonczelowe;
Helsinki (368 m) i Lahti (1796 m) 20.00 mu-
zyka taneczna; Mediolan (331 m) 20.30 tr.
z teatru, 23.05 tr. z dancingu z Florencji.

TEATRY**Z Teatru Polskiego**

Jutro premiera groteskowej kome-
dii włoskiej A. Fraccaroliego „Wiedza
Radosna”. Utwór ten przepojony sza-
leńczym humorem, przygotował reży-
serko wyborny artysta teatrów Szyf-
manowskich w Warszawie p. R. Nie-
wiarowicz odtwarzający też główną
rolą męską. W innych rolach wdzięcz-

ne zadania mają pp. Sawicka, Winia-
równa, Zasadzianka, Fertner, Przy-
stański, Fiszer, Tylczyński i inni. Ko-
medja Fraccaroliego poprzedzona fa-
mą wielkich sukcesów na scenie kra-
kowskiej i lwowskiej, grana będzie tyl-
ko kilka razy.

**Korespondencja
z Czytelnikami naszymi**

— **Z. M. R.** Jest tylko jeden sposób:
poszukać kapitalisty, względnie obejść
banki. (K)

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Chór Kościelny** pod wezwaniem św.
Cecylii par. św. Marcina. Plenarne ze-
branie odbędzie się 18 bm. o godz. 20 na
salce posiedzeń.

— **Tow. Młodych Przemysłowców** —
wydział krawiecki. Zebranie miesięczne
odbędzie się dziś, we wtorek, 18 bm o go-
dzinie 20 na salce Koła Seniorów Aleje
Marcinkowskiego 26. II dom ogrodowy,
II ptr., poczem ciąg dalszy rysunków kro-
ju.

— **Kl. Sp. „Naprzód”**. Zebranie odbę-
dzie się we wtorek 18 bm o godzinie 19.30
na salce p. Koniecznego przy ul. Maszta-
larskiej 6.

— **Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc” w
Poznaniu**. „Święcone” odbędzie się w
środe, 19 bm o godz. 18 w dużej sali Do-
mu Królowej Jadwigi.

— **Tow. Uczestników Powst. Wielkop.
1918-19 (Wilda)**. Nadzwyczajne walne ze-
branie odbędzie się w czwartek, 20 bm. o
godz. 19 w lokalu p. Zawadki

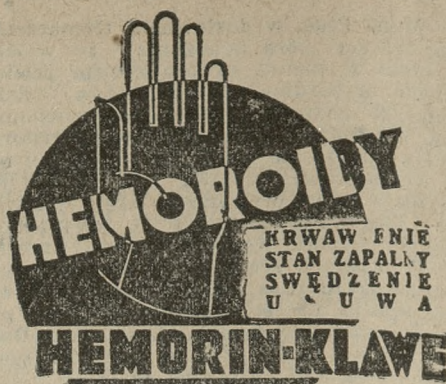
— **Stow. Absolwentek II szkoły wy-
działowej rok 1928 klasa 6 a**. Zebranie in-
formacyjne z okazji 5-lecia odbędzie się
20 bm. o godz. 19.30 w II szkole wydziało-
wej, II ptr pok. II.

— **Związek Niższych Funkcj. Państw
i Samorz.** — **Koło Poznań**. Nadzwyczaj-
ne zebranie odbędzie się dnia 20 bm. o
godz. 19 w lokalu zebrań przy ulicy Wro-
nieckiej 13. Na porządku obrad p. in. re-
ferat.

**Puder Bebe Szofmana w luksusowym
opakowaniu w blaszanych pudełkach.**
ng 8 758

KSIĘGI STANU CYWILNEGO**Zgony:**

Dnia 15 kwietnia zgłoszono: Franci-
szek Zawierucha, urzędnik gospodarczy,
34 l. Jakób Żurawka, rzeźnik, 20 l. Zofja
Kosowska, z domu Leśniakówna, 39 lat.

ng 9 105

Kazimierz Cerkaski, mistrz stolarski, 64 l.
Stanisław Liberski, 6 mies. 5 dni. Anna
Jerzykowska 24 l. Anna Cichocka, z do-
mu Gorońska, wdowa, 72 l. Zofja Czuba-
chowska 2 l. 3 mies. 19 dni. Marja Szma-
sówna gospodyni, 35 l. Katarzyna Sra-
kowa, wdowa, 78 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego zło-
żo w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Z. K.
z podziękowaniem N. S. J. zawysłuchana
prośbę, prosząc nadal o opiekę nad sy-
nem, 1 zł. — Razem z poprzednio pokwi-
towaniami 183.50 zł.

Na Tow. „Caritas”: N. N. 5 zł. — Ra-
zem z poprzednio pokwitowaniami 28 zł.

Za ogłoszenia i reklamy odpo-
wiada administracja w osobie Antoniego
Leśniewicza w Poznaniu.

najlepszy środek przeciw
tupieżowi i wypadaniu wło-
sów. Flakon duży 11 zł,
mały 7.50. Do nabycia wszędzie.

Skład Główny PERFECTION, Warszawa.
ng 8 864

Dnia 17 kwietnia 1933 r. zasnęła w Panu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., ś. p.

Seweryna Drogosław Skórzewska

dziecko Marii

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w czwartek, 20 bm. o godz. 10.30 w kaplicy przy placu Nowomiejskim 1 a, poczem
ztamtąd pogrzeb na cmentarz św. Marciński przy ul. Towarowej.

Poznań, Polska-Wieś, Zbylitowska-Góra, 18. IV. 1933.

dg 3 096

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak, Poznań, Plac Nowomiejski 10, tel. 10-46.

W ciężkim smutku pogrążone
siostry.

Dnia 16 kwietnia 1933 roku oddał Bogu ducha, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz naj-
droższy i najtroskliwszy brat, wuj, stryj i szwagier, ś. p.

Marjan Niesiołowski

b. obywatel ziemski

przeżywszy lat 66, o czym donoszą krewnym, przyjaciółom i znajomym

w ciężkim smutku pogrążeni

rodzeństwo i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 20 b. m. po południu o godzinie 4, z kaplicy przedpogrzebowej przy Wałach Jana III.
na cmentarz św. Marciński przy ul. Bukowskiej. Msza św. w poniedziałek, o godzinie 9 w kościele św. Wojciecha.

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak, Poznań, Plac Nowomiejski 10, tel. 10-46.

dg 3 098

Dnia 16 kwietnia 1933 roku, zasnęła w Bogu nasza najdroższa ukochana matka i babcia, najlepsza teściowa, s. p.

z Gąsiorowskich

Pelagja Amrogowiczowa

w 80 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, 19 b. m., o godz. 4 po południu z domu żałoby przy ul. Matejki 44 na cmentarz górczyński. Msza św. za duszę drogiej Zmarłej odbędzie się nazajutrz o godz. 8 w kościele parafjalnym na Łazarzu.

W ciężkim smutku pogrążone
dzieci i wnuki.

Poznań, Karmin, Rokoczyn.

zg 18 594

W Wielką Sobotę, dnia 15 kwietnia 1933 r., o godz. 17 zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa, babka, siostra i ciotka, s. p.

z Pomian-Kielczewskich

Jadwiga Lindnerowa

przeżywszy lat 62. Eksportacja zwłok nastąpi w środę o godz. 9 przed poł. z domu żałoby do kościoła parafjalnego w Trębaczewie, skąd nastąpi odwiezienie zwłok do Poznania. Pogrzeb odbędzie się w czwartek o godz. 8,30 po poł. z kościoła św. Marcina przy ulicy Bukowskiej. Msza św. nazajutrz o godzinie 8 rano w kościele św. Marcina o czym zawiadamiają

ciężko strapieni

dzieci, zięć, wnuki i rodzina.

zg 18 592

Zbuczyna, Kępno, Poznań, Środa, Gniezno, Szubin.

Dnia 17 kwietnia 1933 roku o godz. 9 rano zasnął w Bogu, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami świętymi, nasz najlepszy wuj, s. p.

ks. dr. Włodzimierz Sypniewski

proboszcz ostrorogski.

Wyprowadzenie zwłok do kościoła parafjalnego w Ostrorogu, odbędzie się w środę o godz. 4, nabożeństwo żałobne i pogrzeb w czwartek o godz. 10. O tem zawiadamia wszystkich Przyjaciół i Znajomych s. p. Zmarłego, prosząc ich o modlitwę za Jego duszę,

w imieniu rodziny

Dr. Franciszek Łabendziński.

dg 3 090

Dnia 17. bm., o godz. 9, zasnął w Bogu, opatrzony kilkakrotnie św. Sakramentami, w 79 roku życia, a w 46 roku kapłaństwa, nasz czcigodny senior, były długoletni dziekan i asesor dekan., s. p.

Ks. Radca Dr. obojga praw

Włodzimierz Sypniewski

od lat 33 proboszcz w Ostrorogu, pow. szamot. Eksportacja do kościoła parafjalnego odbędzie się w środę o godz. 16, a w czwartek, dnia 20. bm., o godz. 10 nabożeństwo żałobne i pogrzeb Czcigodnych Konfratrów prosi o memento za duszę Złego i Zasłużonego Kapłana.

Ks. R. Panewicz, dziekan wroniecki.

W Chrzypsko, dnia 17. 4. 1933.

dg 3099

Dnia 17 kwietnia 1933 r., zasnęła w Panu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., s. p.

Seweryna Drogosław Skórzewska

moja nigdy niezapomniana Opiekunka i Chlebodawczyni.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w czwartek, 20. bm., o godz. 10.30 w kaplicy przy placu Nowomiejskim 1a, poczem z tamąd pogrzeb na cmentarz św. Marciński przy ul. Towarowej

W ciężkim smutku pogrążona

Wanda Modrzyńska.

d 3097

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak, Poznań, Plac Nowomiejski 10, tel. 10-46.

W 2-gie Święto Wielkanocne, dnia 17. bm., o godz. 9 rano, zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., s. p.

ks. dr. Włodzimierz Sypniewski

mój ukochany przełożony, proboszcz parafji Ostrorogskiej, o czym uwiadamia Czcigodnych Konfratrów, prosząc o memento w modlitwach

ng 9121

Ks. Józef Staszak,
wikariusz.

Ostroróg, d. 17. 4. 1933

Dnia 17. bm., zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., s. p.

ks. dr. Sypniewski

proboszcz par. Ostrorogskiej, założyciel i długoletni zasłużony prezes rady nadzorczej Banku Ludowego w Ostrorogu.

ng 9119

Rada Nadzorcza i Zarząd
Banku Ludowego w Ostrorogu.

W drugie święto, dnia 17 kwietnia 1933, opatrzony Sakramentami św., zmarł, po krótkich cierpieniach, mój najukochańszy i troskliwy mąż, zięć, ukochany brat, szwagier i wujek, s. p.

Roman Nowak

przeżywszy lat 44 Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 20. bm., o godz. 4.30, z domu żałoby. Msza św. za duszę Zmarłego odprawi się dnia 21. bm.

ng 9126

Pogrążeni w ciężkim smutku

Żnin, 17. 4. 1933

żona i rodzina.

W poniedziałek, dnia 17 kwietnia 1933 r. rano, o godzinie 1 zmarł po krótkich cierpieniach, nasz kochany synek

Jasinek

w 4 wiośnie życia. Pogrzeb odbędzie się w czwartek o godz. 4.30 po południu z kościoła cmentarza na Jeżycach.

W ciężkim smutku pogrążeni
Rodzice Fr. Musiałkowie,
ul. Grunwaldzka 17.

KAFLE we wszystkich kolorach, najlepszej jakości, na kompletne piece i luzem oraz wszelkie inne wyroby szamotowe i materiały budowlane posiada w wielkim wyborze stale na składzie

Gustaw GLAETZNER Poznań
Jasna 19. Tel. 6580 i 6328

Składnica:
Kraszewskiego 10.
Pg 9 955-15.125

W 2-gie Święto Wielkanocne, dnia 17 kwietnia br., o godz. 9 przed południem, zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., s. p.

ks. dr. Włodzimierz Sypniewski

proboszcz parafji Ostrorogskiej, radca duchowny i dziekan em. wielce zasłużony kapłan

w 79 roku życia. Eksportacja zwłok w środę, dnia 19. bm., o godz. 4 po południu z domu żałoby do kościoła par. Nabożeństwo żałobne w czwartek, dnia 20. bm., o godz. 10 przed poł., poczem pogrzeb na cmentarz parafjalny.

Dozór Kościelny i reprezentacja parafjalna.

Ostroróg, dnia 17. 4. 1933.

ng 9120

W niedzielę, dnia 16 kwietnia 1933, o godz. 7.30 rano, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich, cierpliwie znoszonych cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, brat, zięć, szwagier i wuj, s. p.

Franciszek Przybył

przeżywszy lat 59. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 19. bm., o godz. 5 po poł. z kościoła Przemienienia Pańskiego, na cmentarz Archikatedralny

zg 18 588

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.

Józef Wanke

em. radca Poznańskiej Izby Skarbowej udziela porad prawnych w sprawach podatkowych. Przyjmuje także administrację nieruchomości miejskich w Poznaniu. Godziny rozmów od 9 do 14 z wyjątkiem niedziel i świąt.
Adres: Poznań-Wilda, ul. Dolina 3, II. p.
nr 18 596

CIERPIĄCY CHORZY znajdują pomoc

Choroby są uleczalne.
Choroby: serce, płuca, astma, reumatyzm, nerwy 26-letnie kamienie, wątroby, nerki, żylaki i t. d. leczy sumiennie po długoletniej praktyce zagranicą
Leon Spiegel — Homeopatia — biochemia
Poznań, ul. Pocztowa 20, m. 3.
Chorzy bezrobotni z kartą pomocy doraźnej i dowodem osobistym korzystają z ulg.
Każdego czwartku od 5—6 porady bezpłatne dla ubogich z poświadczeniem. Przy listownych zapytaniach dołączyć znaczek Pz 9733 54 259

Uwaga — pp. Kapitałiści!

30-60.000 zł

szukam na I hipotekę rentownej fabryki chemicznej w Poznaniu wart. 150 tys. względnie poszukuję odpowiedniego **wspólnika**.
Oferty upr. do Kurj. Pozn. pod **zg 18 577**

IWONICZ-ZDROJ

Województwo Łwowskie pow. Krosno.
Najświeższa solanka jodowa, znakomita borowina.
SEZON LETNI OD 10-go MAJA — CENY ZNIŻONE.
Dwa Sanatoria otwarte cały rok. dg 3023
Wszelkich informacji udziela Dyrekcja, Zakład i Komisja Zdrojowa.

Na nowy, w kwietniu rozpoczynający się

3-letni kurs ogrodnictwa

w Szkole Ogrodniczej W. I. R. w Koźminie przyjmie się jeszcze kilku kandydatów. Nauka bezpłatna. Kandydat otrzymuje wszechstronne wykształcenie ogrodnicze. Przy szkole jest internat. Zgłoszenia odwrotne Program na żądanie bezpłatnie.
ng 8966

Dyrektor Szkoły.

SZKŁO OKIENNE

ogrodowe, dachowe i t. p. poleca
Hurtownia szkła okiennego M. Wanick
Tel. 165 Ostrów (Wilp.) Rynek 31.

nr 9 439

Życzenie Twoich zębów spełni tylko

pastę do zębów pierwszorzędnej jakości. nr 9 106
„KALIKLORA”, Marian Rajewski, Fabr. Chem. Poznań

Kafle w różnych kolorach

SKAWIŃSKIE I ŁÓDZKIE
Wyroby szamotowe stale na składzie

Stefan PEŁCZYŃSKI, Poznań

Dworzec Towarowy, ul. Towarowa. Telefony: 76-05 i 76-56
Pg 9 441-13.60

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 6 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

Obwieszczenie o licytacji

Dyrekcja ZACHODNIO-POLSKIEGO TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO MIEJSKIEGO w Poznaniu podaje niniejszem w myśl art 15—21 Rozp. Prez. Rzpl. z dn. 27. 10. 32 r. (Dz. Ustaw R. P. Nr 94 poz. 812) do wiadomości za niżej wymienione zabudowane nieruchomości miejskie, przynoszące trwały dochód czynszowy, obciążone pożyczkami Towarzystwa za zaległe raty sprzedane będą przez publiczną licytację na podstawie przepisów Rozp. Prez. Rzpl. z dn. 27. 10. 32 r. (Dz. Ust. Nr 94, poz. 812), w kancelarii notariuszy Dr. Jana i Dr. Stanisława Sławskich w Poznaniu przy ul. Rzeczypospolitej 1.

Właściciel nieruchomości (dłużnik)	Księga hipoteczna (tom, wykaz) przechowywana w Sądzie Grodzkim	Nieruchomość położona	Nieruchomość obciążona pożyczką Towarzystwa (kwota nieuregulowana)	Wysokość rekomp.	Zaległość	Cena wywołania	Termin licytacji o godz. 11
Roman Kowalewski i żona Walentyna z domu Ponczek	w Łabiszynie Łabiszyn pow. Szubin tom VII. wykaz 154	w Łabiszynie ul. Bydgoska 153	8.302,26	3.500,—	2.524,70	43 639,43	30.5.33
Ludwika i Florjana Sobczakówna	w Środzie Środa tom XIX wykaz 736	w Środzie ul. Ogrodowa 5	14.201,04	5.200,—	2.977,02	39 350,—	30.5.33
Stanisław Czachowski	w Poznaniu Poznań — St. Miasto tom V. wykaz 113	w Poznaniu ul. Wielka 13	76.672,—	36.000,—	21.693,53	312.926,—	31.5.33
Franciszek Sytek	w Gnieźnie Gnieźno tom 20 wykaz 676	w Gnieźnie ul. Lecha 2	33.135,76	11.000,—	8.538,20	110.250,—	31.5.33
Zofja Weiss z d. Minet	w Grudziądzu Grudziądz tom 50 wykaz 1533	w Grudziądzu ul. Forteczna 14	19.168,—	8.000,—	4.499,69	57.691,52	1.6.33
Tadeusz Jaruszewski	w Poznaniu Poznań — Wilda tom 26 wykaz 641	w Poznaniu Górna Wilda 41	76.672,—	23.000,—	13.959,78	259.600,—	1.6.33
Wojciech Siemianowski	w Kcyni Kcynia pow. Szubin tom I wykaz 17	w Kcyni Rynek 17	23.960,—	6.200,—	3.814,75	71.154,30	2.6.33

Przystępując do licytowania winni złożyć w kasie Towarzystwa rekojmie w gotówce lub papierach wartościowych o bezpieczeństwie publicznym, według kursu ustalonego przez Dyrekcję Towarzystwa. Niniejszem wzywa się osoby trzecie, by najpóźniej w licytacji a przed wezwaniem do czynienia postąpienia wykazały, że wniosły pozew o zwolnienie od egzekucji całości lub części wymienionych nieruchomości i uzyskały zawieszenie postępowania egzekucyjnego, inaczej bowiem prawa tych osób nie będą przeszkodą licytacji i nabywca uzyska prawo własności.

Akta hipoteczne i postępowania egzekucyjne wyżej podanych nieruchomości oraz objaśnienia i warunki licytacyjne można przeglądać w biurze Towarzystwa (ul. 27 Grudnia 8) w godz. urzędowych; nieruchomości oglądać można w ciągu ostatnich 7 dni przed licytacją, codziennie od godz. 8 do 18 z wyjątkiem niedziel i świąt.

W razie niedojścia do skutku sprzedaży danej nieruchomości dla braku licytantów, druga i ostatnia sprzedaż od niższego szacunku odbędzie się w terminie, jako wyznaczy Dyrekcja i w pismach publicznych 1-krotnie ogłosi, bez nowych zawiadomień.
ng 9102

ZDROJOWISKO INOWROCŁAW

Nowe urządzenia zapewniają skuteczne leczenie. Doskonałe warunki kuracyjne.

Zródło solankowe do picia. Emanatorjum radowe. Elektroterapia.
Wziewalnia solankowa. Wodolecznictwo. Kąpiele borowinowe i solankowe.

Kuracje ryczałtowe. Kuchnie dietetyczne.

Rożrywki, sporty, wycieczki, kina, teatr, dancingi.

Informacji udziela **ZARZĄD ZDROJOWY**, tel. 329.

ng 9104

Są do odstąpienia

2 PATENTY

- 1) elektryczny wentyl do pneumatyków,
- 2) elektryczny zamek zapobiegający kradzieżom rowerów na ulicy.

Oba artykuły nadają się do masowej produkcji. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod **zg 18 595**.

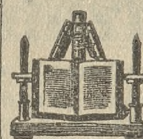
Mieszkanie 5-pokojowe

na I. piętrze, Zamkowa 4. wchód z ulicy Pocztowej od 1 maja do wynajęcia. Zgłoszenia w składzie tapet ulica Pocztowa 31.
zg 18 587

Wydzierżawienie polowania

Magistrat w Sulmierzycach, powiatu ostrowskiego, wydzierżawia od dnia 1 czerwca r. obwód polowania w lesie miejskim (nr. 1), obszaru około 2320 mórg — 580 ha. własności tut. gminy miejskiej, położonego po zachodniej stronie szosy do Krotoszyna, na okres 6-letni. Licytacja odbędzie się dnia 2 maja r. o godzinie 10 przed południem w biurze Magistratu. Warunki publicznego przetargu są wyłożone w biurze Magistratu od dnia 17—30 kwietnia r. dg 3091

Wojciechowski, burmistrz.

Oprawy książek
wszelkiego rodzaju
Introligatornia
Drukarni Toruńskiej
T. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W czwartek, dnia 20 kwietnia 1933 r. o godz. 10 przy Małe Garbary 5 w składnicy firmy spedycyjnej „Express”, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę:

kilkanaście balotów gobeliny, pluszu, drelchu, kilkanaście chodników, szcztolki do rzeczy i włosów, szcztolki stalowe, wycieraczki do nóg, większą ilość szpagatu, pendzli malarskich, rozmaitych gurtów, borty, kilka obrusów, serwety jedwabne, dywany futowe, większą ilość kółek do rolosów, większą partię sprężyn do kanap i foteli, kasę rejestracyjną i wiele innych rzeczy.
ng 8735

J. Barłkowiak
kom. Sądu Grodzkiego rew. IX, Poznań, ul. Poznańska 58a.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 20 kwietnia br., o godz. 12 w poł., sprzedam w Środzie, publicznie najwięcej dającym za gotówkę:

samochód ciężarowy.
Zbiórka przy Nowym Rynku. Ogólna wartość szacunkowa 3 000,— zł.
ng 9123

Kraski, kom. Sądu Grodzkiego w Środzie.

Nasiona

Buraków pastewnych Ekendorfy oryg. uznane przez Poznańską Izbę Roln. o normalnej sile kiełkowania. 2600 zł. 18.— czerwone 21.— zł. Przy ilościach ponad 1000 kg znacznie taniej. Nasiona Marchwi — Brukwii nasiona warzywne i kwiatowe przy cenach hurtowych — S. Tomaszewski Toruń ul. Chelmińska 10, telefon 326 skrytka pocztowa 3.

Wapno

dla celów budowlanych przemysłowych i rolniczych w wysokim gatunku (Ca O 97%) dobrze wiążące i dużej wydajności ponad 3 mtr. kubiczne wapna lasowanego z 1000 kg sprzedają wagonowo po najniższych cenach Strzemieszycki Zakłady Wapnienne Wapnopol Sp. z o.o. Strzemieszyce ul. Pilecka 9 telefon 20. Na żądanie przesyłamy oferty i analizy. zg 94 676

Resztówka

300 mórg okolica Środa budynki dobre, inwentarz kompletny, cena 90 000 wplawy 45 000 Rutkowski Grobla 29.
zg 95 007

Resztówka

180 mórg okolica Toruń, budynki dobre inwentarz kompletny, cena 50 000 wplawy 20 000. Rutkowski, Grobla 29.
zg 95 008

Restauracje w Gdyni

kompletnie urządzona fortepian, z powodu objęcia większego interesu oddam solidnemu fachowcowi. Do objęcia zaraz za 2 000 zł. Oferty pod 315 Ekspozycja Kurjera Poznańskiego w Gdyni — ng 9072

Parcele

zabudowane od 40 do 80 mrg tanio na dogodnych warunkach zapłaty sprzedam bez żadnych kosztów pośrednictwa. Parcele mniejsze bez budynków. Gnieźno, Poznań Trzeciego Maja 5. P 9 728-12.108

Sprzedam

skład z pokojem i urządzeniem, świetnie położony. Oferty Kurjer Poznański zg 95 150

Fabryka Musztardy

najnowsze urządzenie na sprzedaż lub dzierżawę. Adres Kurjer Poznański zg 94 640

Plaszcze

kostjumy damskie
po cenach rewelacyjnych niskich. Olbrzymi wybór. Specjalny dział miarowy. P. Szczawińska Ska, ul. Wodna 1. Przyjmuje asygnaty „Kredyt”.
Pg 9488-12.36

Koń

dobry na sprzedaż. Wierzbienie 30/33.
zg 95 379

Planina Bettinga

o pięknym wielkim tonie. Ceny niższe. Dogodne warunki spłaty. Skład fabryczny plac Wolności 2.
dg 3056

Powielacze

klisze, farby, wszelkie przybory do powielania najtaniej. Wytwórnia „Cello”. Warszawa. Żytnia 20.
ng 9 094

Maszyna

do cholewek z rolką, sznorkowa Mandelfeld jak nowa tania sprzedam. Górna Wilda 71. m. 12.
zg 95 146

Skład

kolonialny towarem maściel przyrządzony z powodu chęci zrehabilitacji tanio sprzedam. Wiedźmość Kurjer Pozn. zg 95 497

Lokomobila

Garet Szmyt 6 At. po gruntownej reparacji 2 700 E. Wodek. Kałmierz, powiat Szamotuły.
zg 94 252/3

1 SPRZEDAŻE

Maszyny do pisania

używane zwarancja od zł 80.— najnowsze zł 600 Skóra S-ka. Aleje Marcinkowskiego 23.
Pg 9717 14 96

600

majątków: kamienie wille, parcele, cegielnie na sprzedaż, wydzierżawienie. Pośredniczą bezpłatnie Zrzeszenie właścicieli — Wierzbienie 27.
zg 95 123

Wrażliwa cera

wymaga zupełnie opojonego i delikatnego mydła jakim jest Vaselan. Zadać w aptekach i drogeriach wyraźnie mydła Vaselan.
Pg 9479-12.37

Farby, lakiery, pokosty
wszelkie przybory malarskie poleca po najniższych cenach Łazarski Skład Farb i Lakierów. Marsz. Focha 78.
dg 2008

Losy

najszczęśliwsze, tylko w kolekturze Kauziorz, Poznań, Sieroca 5/6, narożnik Nowej. zg 91 451

Meble

najtaniej, najlepsze, dogodne warunki. Fabryka Mebli. Poznań. Rynek Śródecki. zg 90 146

Dostarczamy Wypożyczamy Sprzedajemy

najtaniej porcelanę białą — Porcelanę hotelową — Całkowite urządzenie — tylko wprost Hurtownia Porcelany Wroniecka 24 (podwórce).
zg 95 566

Drogerja

dobre zaprowadzona ruchliwy punkt Bydgoszcz, bezkonkurencji, z towarami lub bez, natychmiast korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmuje Mazurkiewicz, Bydgoszcz Zduny 8 m. 4.
zg 95 107.

Parcele
Idealnie położone za Bramą Warszawską bezpośrednio przy osiedlach. Dom wspaniały, 12 a. wodociąg, kanalizacja i światło na miejscu. Sprzedam bardzo tanio. Małecki, Droga Debińska 1, telefon 11-80. Pr 9459-980

Skład
kolonialny zaprowadzony mieszkaniem. Sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 511

Fiat
505 limuzyna z osobową tanią. Nowomiejście 5 m. 4. zdg 95 493

Dom
nowy 28 000 wpiaty 13 amortyzacji 15 000. Małecki, Rybaków 20 a. zdg 95 445

Puszczkówek
parcela piękna blisko dworca. Warty. Górna Wilda 3 m. 18. zdg 95 424

Skład
kolonialny z delikatnymi cenami. Sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 417

Najmodniejsze
Najgustowniejsze
Najlepsze Naitaniej
materiał męskie. Bielecki na wiosnę i lato. Poleca Złotogórski. Poznań ul. Kramarska 19/20. I. p. H. i. D. i. G. Wielki wybór ca. 400 deseni. Pr 9726-153

Sprzedam
skład towarów galanterijnych w Ostrówie. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 479

Sprzedam
tanią skład kapełusz przy Starym Rynku. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 476

3 konie
3 6 9 lat na sprzedaż. Św. Wawrzynca 18. Jeżyce. zdg 95 372

Meble
różne sprzedaje powodu wyjazdu. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 397

Sprzedaje
kupuje meble maszyn. inne rzeczy. Dom Komisowy Podgórze 2. Pg 9465-1058

Sypialnie
kuchnie kupisz z pierwszej ręki najtaniej. Rybaków 15. zdg 95 404/5

Dobre rzeźnictwo
wraz z mieszkaniem w pełnym biegu dobrze położone. Wierzbice 24 b. z powodu zmiany zaraz sprzedam. zdg 95 430

Wózek
dla dzieci korzystnie. Kwiatowa 7. m. 16. zdg 95 010

Parcele
kurier najtaniej od 0.50 długoletnie spłaty. Marcinkowskiego 13 o. 15. zdg 95 546

Kolonjalke
mieszkanie korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 95 547

Motocykl
„Wanderer” 4 K. M. w dobrym stanie 300 zł sprzedam. Świerczewska 6 m. 4. zdg 95 549

Maszyna
damaka okragle tani. Słowackiego 48. mieszkanie 6. zdg 95 537

Fiat 501
otwarty do gruntownym remoncie tani na sprzedaż. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 3 094

Sprzedam
1 prece oraz 2 białe inne przedmioty. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 521

Sprzedam
dwie beczki zdrowych pomidorów zaprawionych w soli i dwie beczki ogórków (płatny muzealny). Złotogórski Kurjer Poznański zdg 9 969-162

Piekarnia
dobrze prosperująca. Poznań. Sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 574

Kajak
trzyosobowy z ożakowaniem wieloma mocnymi niewyrotnymi sprzedam. Grotzka 3. portier. zdg 95 558

Karamani
oryginalne 200 lambrakiny kłomowe po 15. Adres wkaże Kurjer Poznański zdg 95 505

5 KUPNA

Maszynę
do szycia kartonów drutem. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 432/3

Olów
kable ołowiane itp. kupię. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 93 663

Stary
papier kupię. Fa. Makulatura. telefon 77-60. zdg 91 816

Pianino
złotówka kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 503

Kolonjalke
mieszkanie z dwóch łazienek. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 427

Kufer
samochodowy ewent. wraz z walizkami. Oferty Kurjer Poznański zdg 9 005

Domek
lub parcie kupię. Zabikowo. Poznań. Sprzedaj. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 418

Zamieniam, zakupuje używane płyty gramofonowe
Jarosz. Fredry 6. zdg 95 410

Kupię
używany balkon rower. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 474

Kupię
deski lub szopy na rozbiórke. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 564

Parcele
budowlana miejsce. przedmioty z dobrego komuniakacji. Oferty z podaniem położenia i cen. Kurjer Poznański zdg 95 556

Trąbkę B
Rynek Łazarski 10 a. m. 8. zdg 95 492

Gospodarstwo
prywatne blisko Poznania od 50-100 m. dobrej ziemi. Oferty Kurjer Poznański zdg 6 402

Kupię
używane krzesła szkła do restauracji. Oferty Miskowski. Bołnowo. ng 9 125

Lokomobila
na biegu około 20 K.P. do spalania odpadków drzewnych. poszukiwana. Oferty pod 5087 do Biura Ozi. Kosmos Zwierzyńska 6. ng 9 122

Maszynę
damaka używaną. stara kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 570

6 KAMIENICE

Willę
komfortowa nad rzeką. Parku Solackiego 8. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 680

Kamienicę
komfortowa przy Parku Wilsona. cena 825 000. sprzedam. zamienię na mniejszą. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 006

Kamienicę
II piętrowa dwa składy. rzeźnictwo i piekarnię. dochód miesięczny 400 zł. korzystnie sprzedam. mieszkanie wolne. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 330

Kamienicę
2 składy. powołowane 47 000. wpiaty 20 000. Bloch. Poznań. ul. Długa 5. zdg 95 469

Willę
nowa wpiaty 35 000. (Grunwaldzka). Małecki. Rybaków 20 a. zdg 95 446

Kamienicę
komfortowa. śródmieście. Poznań. dochód 16 000. cena 120 000. wpiaty 70 000. Kamienice. nowa dochód 6 500. cena 45 000. wpiaty 25 000. sprzedam. Gruszczyński. ul. Pocztowa 30. telefon 58 66. zdg 95 002

Domek
w Poznaniu 5 lokatorów. donosi 130 złotych. sprzedam. Jaska. Wozna 14. parter. zdg 94 708

Willę
Poznań. blisko tramwaju. dochódowa. trzymieszkańcowa. częściowo niewykończona. zdecydowanie tani. sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 578

7 PIENIADZ

20 000
złoty pożyczki. poszukuje na I. hipoteke. na dużą wille. czynszowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 975

8 DO WYNAJĘCIA

2 — 3 i 4
pokojowe. Reya i Szamarskiego. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 3 092/3

Pokój
kuchnia w Górzynie. czynsz. zry. wynajmie. właściciel. Szwalarska 18. m. 28. zdg 95 089

2 pokoje
komfort do wynajęcia. Cynrych. Szamotulska 30. zdg 95 495

Komfortowe
6 pokojowe mieszkanie (reprezentacyjne). wynajmie. właściciel. Dąbrowskiego 28 (biuro). zdg 95 490

Dwupokojowe
słoneczne mieszkanie. zaraz. w. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 432/3

5
pokoi z wygodami. ul. Fredry III. od gospodarza. zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 481

Próżny
pokoi wprost od gospodarza. zaraz do wynajęcia. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 361

Pokój
kuchnia. wynajmie. przy Jarochowskiej. Właściciel. Górzynska 30. zdg 95 358

Pokój próżny
słoneczny. czysty. centrum. najlepsze położenie. łaźnia. telefon dla kulturalnej samopomocy. Pocztowa 31 a. m. 11. zdg 95 354

Mieszkanie
6 pokojowe. II piętro. śródmieście. wygodny. spokojny. lokator. punktualny. płacący. zaraz. gospodarz. pośrednicy. wykluczeni. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 364

3 pokoje
całkowicie odnowione. kuchnia. łaźnia. pokoi dla dziewczyny. IV piętro. rok. zry. wprost od gospodarza. zaraz. Bodzan. ul. Łakowa 10. zdg 95 447

Dla
samotnej pokoi. kuchnia. umiłowana. osobnym wejściem. przy W. Leszczyńskiego. zaraz do wynajęcia. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 589

5
pokoi. kuchnia. centr. ogrzewanie. komfort. w wili. W. Leszczyńskiego. 3 pokoje. kuchnia. do wynajęcia. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 590

4 pokoje
komfort. I. od 1 lipca do objęcia. Mostowa 4. gospodarz. zdg 95 588

Mieszkanie
7 pokojowe. wszelkimi wygodami. II piętro. od 1. 5 do wynajęcia. Poznań. Siemiradzkiego 3. u portiera. Pr 9972-51.11

9 SZUKA MIESZK.

Mieszkania
trzyosobowe. poszukuje. urzędnik. stała posada. dzierżawa. zry. ewentualnie. odstęp. dwupokojowe. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 052

3
panie. poszukują. pokoju. lub. kuchnia. parter. frontowy. lub. w. suterenu. wprost od gospodarza. dzierżawa. zry. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 510

Poszukuję
zaraz. 5 do 7 pokojowego. mieszkanie. wszelkimi. komfort. centralne. ogrzewanie. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 507

Centrum
4-5 mieszkań. komfortowego. poszukuje. dentysta. I. maja. lub. 1 czerwca. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 498

Dwupokojowe
od gospodarza. pewny. płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 456

Pokoju
kuchnia. albo. pokoi. od. gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 384

Urzędnik
etatowy. na. stałej. posadzie. szuka. 2 pokoi. i. kuchni. wprost. od. gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 6 408

Poszukuję
2-3 pokoi. kuchnia. łaźnia. centrum. wprost. od. gospodarza. stała. posada. czynsz. ewent. na. przód. Oferty Kurjer Poznański zdg 6 403

11 POKOJE UMEBL.

Frontowy
słoneczny. panom. Słowackiego 42. m. 7. zdg 95 517

Centrum
słoneczny. wysoki. parter. Al. Marcinkowskiego 2. mieszkanie. I. zdg 95 509

Pokój
zaraz. Krasieńskiego 14. parter. lewo. zdg 95 504

Śniadeckich
21. mieszkanie. 5. dwuosobowy. zdg 95 493

Śródmieście
wysoki. parter. kulturalnym. Kreta 6 — 1. zdg 95 488

Chełmońskiego
9. m. 8. jedno. dwuosobowy. utrzymaniem. obiady. inteligentnym. zdg 95 486

40
dwuosobowy. jednoosobowy. kształcącym. Obiady. Różana 22. m. 4. zdg 95 485

Wspólny
pana. telefon. Stolarska 2. m. 6. zdg 95 473

Frontowy
elektryczność. telefon. Kreta 5. mieszkanie. 8. zdg 95 466

Dwuosobowy
Zygmunta Augusta 2. mieszkanie. 8. zdg 95 462

Strzelecka
31. m. 7. dwuosobowy. elektryczność. zdg 95 460

Nobliwy
elektryczność. niekrepujący. W. Jana III. 11. m. 4. zdg 95 459

Pokój
zaraz. Jeżyca 2. mieszkanie. 10. zdg 95 458

Panom
duży. frontowy. elektryczność. — Strzelecka 20. II. 9. zdg 95 450

1-2
przygł. lepsze. fortepian. Kapo-miera. Bukowska 9. m. 1. zdg 95 434

Gwarna
10 — 6. zdg 95 435

Osobnym
wejściem. dwuosobowy. Stary Rynek 41. m. 3. zdg 95 431

Pokój
zaraz. do wynajęcia. Młyńska 4. m. 1. zdg 95 430

Lepszemu
panu. Grobla 30. m. 16. narożnik. Garbar. zdg 95 429

Paniom
Bukowska 21. mieszkanie. 13. zdg 95 427

Pokój
frontowy. słoneczny. elektryczność. Górna Wilda 3. m. 19. przy Pół-wiejskiej. zdg 95 423

Elegancki
(pianinem). utrzymaniem. bez. od. zaraz. Ogródowa 19. m. 6. zdg 95 422

Studentka
przyjmie. współlokatorke. na. ładny. duży. pokoi. Śniadeckich 4. parter. prawo. zdg 95 421

Dwuosobowy
panienkom. Ratajczaka 19. Las-kowska. zdg 95 419

Jedno-
dwuosobowy. Mickiewicza 1. m. 4. zdg 95 415

Umeblowany
inteligentnemu. Topolowa 6. I. komic. Ratajczaka. zdg 95 422

Pokój
dobrze. umiłowany. w. śródmieściu. zaraz. do. wynajęcia. wejście. z. klatki. schodowej. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 412

Półwiejska
33. II. lewo. zdg 95 411

Pokój
Aleje. Marcinkowskiego 20. pod-wórz. prawo. 36. zdg 95 407

Dwupokojowe
elektryczność. pościel. pożądana. Szymańskiego 9. m. 8. zdg 95 363

Pokój
umiłowany. z. utrzymaniem. za-ras. lub. 1. 5. Pocztowa 23. m. 7. zdg 95 482

Pokój
Długa 4. w. podwórz. parter. pra-wo. m. 25. zdg 95 477

Dwa
eleganckie. Cieszkowskiego 8. m. 9. zdg 95 360

Pokoik
słoneczny. elektryczność. Skry-ta 1. m. 5. zdg 95 350

Dwuosobowy
jednosobowy. (utrzymaniem). pian. Półwiejska 2 — 6. zdg 95 353

Pokój
Zielona 2. m. 19. zdg 95 405

Śródmieście
dwuosobowy. Reszypospolitej 2. Chudzińska. zdg 95 404

Ładny
front. Marcina 13. 9. zdg 95 400

Klatka
schodowa. elektr. Niegolewskich 16. m. 20. zdg 95 399

Wspólny
40. — Ogródowa 9. m. 2. zdg 95 377

Dąbrowskiego
36. m. 15. Pokoi. słoneczny. zdg 95 376

Pokój
blisko. dworca. Focha 27. front. II. Sypniewska. zdg 95 375

Mniejszy
pokoi. panu. Spokojna 16. wysoki. parter. zdg 95 374

Balkonowy
słoneczny. Strusia 2 — 10. zdg 95 373

Matejki
59. m. 8. dwa. słoneczne. pokoje. zdg 95 395

Grunwaldzka
20 a. m. 7. studentom. (tkom). po-koje. zdg 95 394

Pocztowa
16. m. 11. 2. pokoje. zaraz. zdg 95 391

Jeden
dwuosobowy. Kwiatowa 7. m. 8. zdg 95 389

2 studentkom
zaczynaj. klatki. schodowej. tani. Aleje. Marcinkowskiego 19 — 7. zdg 95 383

Pokój
Sładowska 1. m. 20. zdg 95 382

Pokój
dwuosobowy. zaraz. Piekary 20/21. m. 5. zdg 95 446

Romana
Szymańskiego 9. m. 9. zdg 95 442

Pokój
balkonowy. frontowy. na. 1. lub. 2. osoby. do. wynajęcia. Ul. Górna Wilda 41. m. 8. zdg 95 438

Pokój
kuchnia. czynsz. zry. Tecznowa 35. zdg 95 437

Plac Wolności
10. m. 13. duży. frontowy. z. bal-konem. 1-2. osoby. z. utrzymaniem. zdg 95 436

Niekrepujący
słoneczny. Dąbrowskiego 23. mie-szk. 1. zdg 95 535

Słoneczny
balkonowy. Wawrzyniaka 21. I. lewo. zdg 95 532

Dwuosobowy
jednosobowy. Focha 29. m. 7. blisko. dworca. zdg 95 530

Pokój
Józefa 3. m. 10. zdg 95 526

Słoneczny
Małackiego 10. Kedzia. zdg 95 523

Centrum
dwa. łącznie. komfortowe. Pl. No-womiejście 5 a. 2. zdg 95 544

Frontowy
słoneczny pokój
wynajmie. od. zaraz. dla. jednego. lub. dwóch. panów. blisko. dworca. i. poczty. na. Łazarsku. Ul. Gasio-rowskich 10. m. 9. II. piętro. zdg 95 153

Frontowy
dwom. panom. utrzymaniem. lub. bez. Mickiewicza 18 a. m. 4. zdg 95 603

Zaraz
frontowy. Bukowska 33. m. 2. zdg 95 565

Frontowy
ewentualnie. obiady. — bez. Przecznicza 4. m. 1. zdg 95 563

Pokoje
na. biura. lub. dwuosobowy. Mar-cinkowskiego 3 b. m. 17. zdg 95 543

Dwuosobowy
Młyńska 5. m. 2. zdg 95 553

Słoneczny
centralne. łaźnia. elektryczność. Kramarska 19/20. m. 9. na-rożnik. Masztalarek. zdg 95 550

Pokój
umiłowany. Plac. Sapieżyński. 2 a. m. 16. zdg 95 560

Pokój
dla. 1-2. osób. Małecki 45. m. 1. zdg 95 561

Jackowskiego
9. m. 10. jedno. — dwuosobowy. frontowy. zdg 95 538

Frontowy
czysty. dwom. osobom. wynajmie. Mielżyńskiego 1. m. 13. zdg 95 525

Pokój
frontowy. elektryczność. osobnym. wejściem. Kobernika 4 a. m. 18. rz. 6 398

Pokój
dla. panienki. (łaźnia. kuchnia. światło. elektryczne). Wielkie. Garbary 1. m. 12. zdg 95 520

Pokój
Focha 55. II. prawo. zdg 95 518

Pokój
wynajmie. pani. Marcina 43. m. 10. zdg 95 513

Pokoik
W. Jana III. 12. miesz. 6. zdg 95 569

Komfortowy
u. samotnej. utrzymaniem. — bez. Wyspiańskiego 16. m. 3. zdg 95 504

12 SZUKA POKOJU

Szukam
pokoi. dla. jednej. osoby. w. cen-trum. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 453

Niekrepujący
dwuosobowy. studentom. tani. po-szukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 961

Małżeństwo
starsze. poszukuje. pokoju. umiłowanego. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 402

Pokój
15. pościel. własna. Oferty Kur-rier Poznański zdg 95 385

3 studentki
poszukują. zaraz. pokoi. lub. dwóch. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 548

Inżynier
kawaler. poszukuje. pokoju. umiłowanego. niekrepującego. z. uży-waniem. telefonu. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 554

Wspólnego
pokoi. z. własną. pościelą. zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 562

Próżnego
śródmieściu. do. 40. zł. solidni. — Oferty Kurjer Poznański zdg 95 572

13 LOKALE

Restauracja
4 lokale. i. kuchnia. przy. ul. Da-browskiego. na. dogodnych. wa-runkach. od. zaraz. do. wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 305

Skład
przy. placu. Ś. to. Krzyżkim. z. du-żym. oknem. wystawowym. zaraz. do. wynajęcia. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 9 711-14 23

Wydzierżawie
ubikacje. parterowa. w. 3 x 5. Lewandowski. Górna Wilda 74. zdg 95 519

2
pokoi. umiłowane. biuro. oddam. W. Jana III. 12. miesz. 6. zdg 95 568

Lokal handlowy
przygł. mieszkaniem. natych-miast. do. objęcia. Mostowa 4. go-spodarz. zdg 95 597

14 DZIERŻAWY

Bacność kapitałści
wielka. fabryka. kawy. słodowej. częściowo. uruchomiona. 6. pięcy. do. wydzierżawienia. lub. przyjęcie. wspólnika. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 661

Skład
kolonialny. 2. pokoje. kuchnie. wydzierżawie. Łazarski. Focha. obicie. 2 600. Sowiński. Poznań. Ratuszowa 35. skład. nr 6 400

Plac
ca. 5 000 m² na. składnicy. l. t. p. wydzierżawie. Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 483

Dzierżawy
300 400 420 250 m. od. wła-sności. natychmiast. oddam. — Rutkowski. Grobla 29. zdg 95 444

15 LETNISKA I UZDROWISKA

Puszczkówek
Kobylnica
sędzia. poszukuje. od. maja. na. miesiąc. letnie. pokoju. z. utrzy-maniem. bez. obiady. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 351

Cennik
pensjonatu. „Halina”. Sopoty. te-lefon. 515-78. Pokoje. opat. 3. 5. zd. utrzymaniem. 6-10. obiady. 2. do. 2.50. kolacje. 1.50-2. — Pokoje. su-che. słoneczne. komfortowe. zdg 86 160

Inowrocław
Zdrojowisko
Sezon. od. 1. kwietnia. Kąpiele. so-lankowe. jodo-bromowe. borowino-we. kwasowe. Dobre. warunki. lecznicze. Kuracje. ry-czałowe. Źródło. mineralne. do. picia. Informuje. Zarząd. nr 8822

16 OSOBISTE

Świadków
pobicia. syna. mego. Adama. stu-denta. W. S. H. u. stóp. pomnika. Wdzięczności. dnia. 12. bm. w. go-dzinach. wieczornych. prośbę. o. la-skawie. podanie. adresu. lub. o. zgło-szenie. się. Walenty. Pol. Strzele-czka 7. mieszkanie. I. telefon. 83-16. zdg 94 955/6

21 ZGUBY

Zaginął
biały. szpic. prośbę. oddać. Ko-pernika 10. m. 5. zdg 95 387

22 ROZMAITE

Akuszerka
Kleinwächterowa. Poznań. cen-trum. ul. Romana. Szymańskiego. 2. pierwsze. piętro. lewo. drugi. dom. od. placu. Świętokrzyskiego. zdg 92 584/6

Na Włosnę dla Panów
koszule. sportowe. i. wierzchnie. jed-wabne. panama-we. zefirowe. trykotowe. polecia-po. cenach. fa-brycznych. Fa-bryka. Bielizny. Dom. Płócien. J. Schubert. Wro-clawska 3. Sportowe. koszulki. dla. chłopców. w. wielkim. wy-borze. Przyjmu-ję. także. asy-gnaty. Kredyt. Pg 9 497-13 86

Tysiące
chorych. na. katar. żołądka. wzdę-cia. kurcze. bóle. niestrawności. zżęz. nudności. wymioty. brak. apetytu. ogólne. osłabienie. etc. odzyskało. zdrowie. używając. ziółka. sławnego. na. cały. świat. doktora. Dietla. profesora. Uni-wersytetu. Jagiellońskiego. Za-danie. bezpłatne. broszury. po-zuczajacej. Adres: Liski. — Ap-teka. Pr 9 535-62 169

Akuszerka
Gryfowska. leknicza. dla. położ-nie. Bydgoszcz. Długa 68. przy-jmuje. panie. także. na. dłuższy. okres. zdg 92 771

„Haftoplis”
wykonuje. mierzke. okretke. dziur-ki. pisownię. dekatury. haft. monogramy. obciąganie. guzików. nadrabianie. stóp. po. mo-szenie. oczek. najtaniej. Stary. Rynek 10 (Kurzanogaj) filia. Romana. Szymańskiego (Plac. Świętokrzy-ski). Pg 9 453

Pracownia
eleganckiej. garderoby. damskiej. wykonuje. szybko. i. tani. Słowac-kiego 39 — 9. zdg 95 592

Mleko dworskie
ciepłe. szklanka. 10. gr. zimne. zszła-dle. poleca. kiosk. w. podwórz. 27. Grudnia 16. zdg 94 573

Pluskowy
z. zarodkami. wytepiam. radykal-nie. guzami. trującymi. jako. wszel-kie. robactwo. Wawrzyniak. (na-stępca. Amicus) Rynek. Łazarski 4. mieszkanie. 4. zdg 84 889

Iwonicz-Zdrój
poleca. do. kuracji. domowej. sól. jodobromowa. słoik. pół. kg. zł. 2.25. Woda. mineralna. butelka. 1.50. Za-dać. w. drogeriach. lub. od. Dyrekcji. Zdroju. dg 2882

Olbryzi wybór
w. pończochach. jedwabnych. macco. fil. d'ecosse. skar-petkach. pończosz-kach. dziecięcych. Ceny. niebywale. ni-skie. Fabryka. Bie-lizny. Dom. Płócien. J. Schubert. Wrocławska 3. — Pg 9 499 13.87

Włosów
wypadanie. łupież. łysina. usuwa. „Essencia. chinowo-chmielowa”. „Mydło. chinowo-chmielowe”. z. kokutkiem. Sprzedaj. ap.eki. i. drogerie. zdg 8177

Sukienki
płaszcz. szyje. ładnie. i. tani. — Złotogórski Kurjer Poznański zdg 95 539

Ciała

swedzenie oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa krem Lain-Age (z kurtkami) Idealny nieszkodliwy kosmetyk. usuwający wady naskórka. ng 8776

Olbrzymia zniżka cen!

2.90 bluzy rzeźnicze cukierkowe; fartuchy damskie, z rękawami od 3.50; płaszcze damskie białe od 3.90; płaszcze zawodowe męskie od 5.50; fartuchy deseniowe od 5.90 Bielizna zawodowa, Fartuchy gospodarcze damskie i męskie w wszelkich wielkościach stale na składzie po zniżeniach cenach. poleca Dom Płócien. Fabryka Bielizny J. Schubert, dawniej Weber, Wrocław 3.8. Pg 9500-13

Szyje

garderobe damska i dziecięca, przedk i rustywnie. Żurawia 4, mieszkanie 8. zdg 95 489

Chiromantka

Warszawy przybrała tylko krótki czas. Rozwiązanie najzwyklejsze sprawy. Małe Garbary 7 m. 8. zdg 95 362

Wszelkie sprawy

związane z nieruchomościami, pożyczek hipotecznych lokaty kapitałowa kupna — sprzedaż nieruchomości, regulacje hipotek administracji domów, ugody z właścicielami, załatwia Bank Własności Nieruchomości. Poznań, Piekary 1 rok zał. 1922. ng 8 122

Akuszka

Szaniowa Ogrodowa 2, udziela porad pomocy położniczej. zdg 95 522

Filatelisci

Odmiany kolorów zabawa papieru znaczków polskich w 4 blokach wysłamy do wyboru osobom odpowiadającym. Biuro filatelistyczne H. Berowicz 1642, Śródmiejska 40. zdg 95 606

Tani

malarz pokojowy. Oferty Kurjer zdg 95 501

23 OZENKI**Przystojny**

szatyn, lat 34, średni wysmukły, prezentacyjny, oficer rezerwy łagodnego usposobienia, bez nałogów, podzieli życie z pania, która umożliwi egzystencję. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 118.

Panna

ewangeliczka, 31, inteligentna, parę tysięcy pozna pana w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 535

Panna

lat 32 szuka męża. Wdowcy nie wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 432

Która

z intelig. pan. Poznań. wód. wek samych od 45. smukłej tuszy z mieszkaniem, wieksza gotówka lub przedsięw. handlowe powierzy się matrymonialnie zdrowemu samotn. wdowcowi starszemu kupcowi rutyn. zrodzonego charakteru bez nałogów z wyższym wykształceniem. Za zwrot fotogr. i dysk. ręce słowem honoru. Łaskawe oferty nieanonimowe. Kurjer Poznański zdg 95 584

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „Jutro Pogoda”.

Środa, 19. 4. „Wiedza Radosna”. premiera z gościnnym występem p. Romanem Niewiarowiczem

Czwartek, 20. 4. „Wiedza Radosna” i dni następne

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Zemsta Nietoperza”

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Pod Twoją Obronę”.

Aurora: „Przygoda Słowia”.

Colosseum: „Milość Złoczyńcy”.

Corso: „Pat i Patachon w Lu-naparku”.

Dom Rzemieślniczy: Matka Boska z Lourdes.

Metropolis: „Pod Iwoją Obro-nę”.

Odcon: „Moskwa bez maski”.

Orzeł: „Krwawy szlak”.

Reraissance: „Dr. Jekyll i Mr Hyde”.

Roxy: „Pat i Patachon”.

Sfinks: „Puszcza”.

Słońce: „Każdemu wolno ko-chać”.

Wilsona: „Czarujący Chlo-piec”.

Przedpłata

na miesiąc maj 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Po-znańskiem zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abo-nenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1478, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072 filia Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149

Kawaler

przemysłowiec przystojny z lep-szej rodziny posiadający własne przedsiębiorstwo handlowe oraz wartościową nieruchomość poszu-kuje z lepszym domu sympatycz-nej i przystojnej żony. Panie so-łidne, z dobrej rodziny, chcące znaleźć odpowiednią partię, zechcą z całym zaufaniem podać swój adres celem nawiązania kores-pondencji ewentl. za pośrednictwem znajomych lub rodziców. Upraszam o dołączenie fotogr., która się zwraca. Sprawy trak-tuje się bardzo poważnie. Zgłosze-nia Kurjer Poznański zdg 95 605

Starszy

kawaler rzemieślnik posiadają-cy skład i mieszkanie poszu-kuje panny lub bezdzietnej wdowy wiek 28-35 z odpowiednią gotówką na chętnie z prowincji celem ożenku. Oferty do Kur-iera Pozn. zdg 95 512

Panna

posiadająca własny dom z ozro-dem na prowincji, wydaje za-mąż za człowieka o szlachetnej duszy, rozsądnego religijnego rzemieślnika lub przemysłowca od lat 35 do 45 gotówką cołkow-nie wymagane dla własnego dobra. Panowie którym zależy na szczęśliwym ożenku domowym racza złożyć oferty do Kuriera Pozn. zdg 95 558

24 NAUKA**Kursy kroju**

założone 1870. Świątkrzewski 3. Kierowniczka Kazubowska. zdg 95 408/9

Kroju

szycia wyuczam dobrze tamto. — Mistrzini Kilińskiego 12. m. 2. zdg 95 579/80

Młoda

kulturalna Niemka udziela kon-wersacji niemieckiej. Ceny przy-stępne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 94 318

Française

donnerait leçons pour la chambre. Offres Kurjer Poznański zdg 95 455

Korepetytor

ucznia 4 kl. przysto 15 zł mie-siecznie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 478

Angielskiego

lekcji konwersacji udzielam ceny niskie. Telefon 38 36 od godz. 11 do 15 Siedlecka. zdg 95 599

25 MUZYKA**Planista**

potrzebny zaraz. Zgłoszenia: ul. Klasztorna 6. zdg 95 601

Pianistka

poszukuje posady repertuarem za-raz lub 1. 5. 33. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 207

26 ROZRYWKA**Po**

gruntownej renowacji poleca mi-ly pobyt restauracji. Półwiejska 5. zdg 95 506

Sympatyczny

pobyt poleca Paryżanka Półwiejska 30. Koncert. zdg 95 448

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-kujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Maszynistka - bezpłatnie przyjmie posadę. Zgłoszenia Kur-ier Poznański zdg 95 126

Urządnic gosp.

kawaler lat 41 absolwent szkoły rolniczej przyjmie posadę bez wynagrodzenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 331

Kasjerka dominianna

rutynowana siła dobrze rekomen-dowana przyjmie posadę od za-raz lub później. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 95 041

Mistrz ceglarski

z gruntowną wiedzą fachową, znający wyrób cegieł dachówek, dobre świadectwa za skromnym wynagrodzeniem przyjmie zaraz posadę. Zgłoszenia Jan Wiebeła. Sowiny poczta Bojanowo pow. Rawicz. zdg 94 964

Przyjezdna

dyrektorka krajowa, wykwalifi-kowana z długoletnią praktyką wykonuje suknie, płaszcze, ko-stiumy według najnowszych mo-deli szuka posady 130 zł mie-siecznie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 210

Ogrodnik

kawaler, wszechstronnie obez-na z dobrymi świadectwami i po-łeczeniami szuka posady poza mi-astem zakłada i odnawia wszelkie ogródki tanio. Oferty Kurjer Poz-nański zdg 95 086

Młody

dypłomowany drogerzysta po-szukuje posady pomocnika w dro-geryi. Wymagania bardzo skrom-ne. Łaskawe zgłoszenia do Ku-rjera Poznańskiego zdg 9066

Freblanka

z praktyką przyjmie posadę do dziei 3-7 lat. Oferty Kurjer Po-znański zdg 95 149

Bona

młoda z wykształceniem średnim poszukuje posady do dziei, po-siada znajomość szycia i haftu. Zgłoszenia do Kurjera Poznań-skiego pod zdg 95 049

Nauczycielka- wychowawczyni

kilkuletnia praktyka szycie, — przyjmie posadę miejscowość o-bojetną. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 334

Freblanka

z prawem nauczania Wielkopo-lanka z praktyką niemieckie, kurs pielęgniarstwa poszukuje po-sady. Łaskawe zgłoszenia Pan-czak Grudziądz Małomłynska 7 dla M. K. zdg 94 669

Osoba

z towarzysztwa znająca języki: niem., angi. i francuski, poszukuje posady jako sekretarka. Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zdg 94 710

Urządnic gospodarczy lat 31 z szkół rolniczych i 9-letnia praktyka, czynności swe wykonu-je bez zarzutu, pragnie przyjąć posadę jako żonaty od 1. 7. lub 1. 10. 33. Polecenia ma bardzo do-bre. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 902

Starsza

dziewczyna wiejska poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 508

Starsza

kucharka z dobrymi długoletni-mi świadectwami poszukuje po-sady od 1. 5. do wszelkiej pracy domowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 484

Młody

ślusarz spawacz autogeniczny in-stalator zna prace w ogrodzie po-szukuje posady, przyjmie także stróżostwo, miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 463

Dziewczyna

do wszelkiej pracy domowej po-szukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 463

Dziewczyna

poszukuje pracy od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 461

Dziewczyna

poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej do rzeźnictwa lub samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 457

Française

cherche place. Offres Kurjer Po-znański zdg 95 454

Posługi

szukam. Oferty do Kurjera Po-znańskiego zdg 95 451

Dziewczyna

uczniwa czysta samodzielnie go-towanie szuka posady do 2 lub 3 osób, lenszem domu. Oferty Ku-rjer Poznański zdg 95 414

Krawcowa

niewyszorowana szuka posady — Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 475

Dla

śmiesznej uczniwej, pracowitej, umiejącej gotować poszukuje po-sady od 1. 5. 4. lub 1. 6. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 356

Posługi

poszukuje dwa razy w tygodniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 401

Dziewczyna

umiejąca gotować, znalazła także szycie, haftowanie, poszukuje posady pokojowej lub do wszyst-kiego od 1. 5. Oferty Kurjer Poz-nański zdg 95 395

Gospodyni

inteligentna szuka posady tylko do samotnych. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 370

Dziewczyna

wiejska dobrze połączona, długolet-nie świadectwa poszukuje posady zaraz lub od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 367

Dziewczyna

uczniwa poszukuje posady z go-towaniem lub posługi. Oferty Ku-rjer Poznański zdg 95 405

Pokojuowa

znająca, obez, przeoswianie sztywnej bielizny, poszukuje po-sady, miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 306

Bufetowa

rutynowana dzielna poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 390

Krawcowa

szycie bardzo elegancko szuka pracy w dom. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 388

Dziewczyna

z mniejszym gotowaniem do dwójka osób zaraz lub pierwsze-go szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 95 386

Osoba

z towarzysztwa, znająca języki: niemiecki i francuski poszukuje posady jako sekretarka. Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zdg 94 710

Kucharka

szuka posady dobrze połączona do wszystkiego. Oferty Kurjer Po-znański zdg 95 380

Ekspedjentka

starsza dzielna uczniwa szuka po-sady złożyć kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 533

Poszukuje

prania lub posługi cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 528

Freblanka

z prawem nauczania Wielkopo-lanka z praktyką niemieckie, kurs pielęgniarstwa poszukuje po-sady. Łaskawe zgłoszenia Pan-czak Grudziądz Małomłynska 7 dla M. K. zdg 94 669

Dziewczyna

samodzielnie gotowaniem i za-prawami, poszukuje posady w lepszym domu uczniwa i pra-cowita od 1. 4 lub od 1. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 551

Krawcowa

szycie damska i dziecięca garde-robe poza domem dziennie 2.00 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 95 555

Dziewczyna

Małopolanka z własną pościelą sumienna, pracowita, czysta, wzorowa poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej z go-towaniem do dwóch osób od 15. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 557

Krawcowa

szuka pracy. Oferty Kurjer Po-znański zdg 6 407

Krawcowa

szycie elegancko przyjmuję pra-cę w dom. Kramarska 23 m. 9. zdg 6 399

Urządnic gospodarczy lat 31 z szkół rolniczych i 9-letnia praktyka, czynności swe wykonu-je bez zarzutu, pragnie przyjąć posadę jako żonaty od 1. 7. lub 1. 10. 33. Polecenia ma bardzo do-bre. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 902

Ogrodnik

kawaler, lat 29, dzielny facho-wiec, obeznany z hodowlą pod-ziemną, kultura doniczkowa, wa-rzywnictwie, kwiatarstwo, owo-carstwo, pielęgnowaniu zakła-dani parków i t. p. poszukuje zaraz posady jako ogrodnik lub kierownik. Wł. Lewandowski, Królewska Huta ul. Hajducka 53 III. piętro. zdg 95 575

Młodszy

pomocnik stolarski szuka pracy. Zna również prace budowlane. Wynagrodzenie skromne, miej-scowość obojetna. Łaskawe ofe-ry Kurjer Pozn. zdg 95 576

Gospodyni - kucharka lat 30, werna, pracowita z do-bremi poleceniami poszukuje po-sady na wsi lub małym mieście. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Po-znański zdg 94 503

Czeladnik

kowalski, dzielny w swym zawo-dzie, szuka posady obeznany z ma-szynieria rolnicza — kuciem koni. Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 314

Pierwszorządna krawcowa szycie suknie, płaszcze, kostiumy, podług najnowszych wzorów paryskich szuka posady po domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 221

Ślusarz - szofer

25 lat, kawaler, sumienny i trzeź-ły, pewny w jeździe, z dobrymi świadectwami: szuka posady. Jan-kowski, Murowana Goślina, Ko-chanowskiego 9. zdg 95 080

Uczeń

szkoły rolniczej, oboznany dobrze z pracą folwarczną, poszukuje dalszej praktyki w majątku, mo-żliwie za pewnym, niskim wynagrodzeniem. Łaskawe zgłoszenia pod adresem: W. Kasprzak Bru-dziń, poczta Janowice pow. Żnin. zdg 95 121

Dyrektorka

krawiecka praktyka w pierwszo-rzędnych salonach mody poszu-kuje posady może wyjechać. — Oferty Kurjer Poznański zdg 94 382

Bona - wychowawczyni z długol praktyką doświadczo-ną, zmienia posadę do małych dzie-ci za skromnym wynagrodzeniem — ewentl. za utrzymaniem na chętnie na wsi. Oferty Kurjer Po-znański zdg 94 868

Przykrawacz

młoda-damek, długoletnia prak-tyka zagranicą poszukuje po-sady zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 94 969

Osoba

doświadczona zaufana, z kwalifi-kacjami dziedzin drobiu, jajczar-stwa, mleczarstwa, samodzielny korespondent polsko-niemiecki, z kieszonką kupiecką szuka po-sady. Niecodzienna oferta. Łaska-we zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 288

Inteligentna

młoda Niemka, wykształcenie li-calne, muzykama z d. b. m. szyciem szuka odpowiedniej po-sady także do dziei. Oferty Chojnice skrytka pocztowa 38 zdg 8 331

Pracznia

czysto pierze Górna Włda 102, m. 11. zdg 95 257

Panienska

znajomość pisanja na maszynie szuka jakiegokolwiek posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 95 259

23 WOLNE MIEJSCA

Urządnic - gorzelnik w sile wieku samotny, dzielny, doświadczony rolnik potrzebny 1 czerwca. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 555

COLOSSEUM

Thomas Meighan zrozra i zdumieniem przejmującym filmie sensacyj-nym p. t.

Milość Złoczyńcy (Okrutna Klatwa) Pg 9 070-16.1

Krawcowe pierwszorządne na płaszcze — suknie, dłuższe prak